

దేశీ ప్రచురణ
ప్రథమ ముద్రణ
ఫిబ్రవరి — 1959

మూడు రూపాయలు

కృష్ణా ప్రింటింగు
వర్క్స్, విజయవాడ.

మా యా మ యి

మొదటి అధ్యాయం

1

భూతనాథుణ్ణి, దేవసింహుణ్ణి బంధించిన మీదట
 ఏమరో ఒక వ్యక్తి సాంకేతిక పరిభాషలో ఏదో ఎటుగోరి
 చెప్పాడు. అది విని భూతనాథుని భార్య, చంపా తమ చేతు
 లలోఉన్న దీపాలను మూరంగా విసిరిపారేసి వెనుకకుతిరిగి
 ఆ చీకట్లో వాళ్ళే దిక్కుగా వెళ్ళిందీ కన్పించలేదు
 తమను బంధించినవాళ్ళు కూడా మునుగు మనుష్యులేనని భూత
 నాథుడూ దేవసింహుడూ గ్రహించారు. ఇద్దరినీ ఆ మునుగు
 మనుష్యులు బంగళావైపు తీసుకుపోయారు. ఖైదీలిద్దరూ మును
 వేషాలలో మునుగులు వేసుకున్నప్పటికీ ఉజ్జాయింపుగా వారు
 ఒకరినొకరు గుర్తించుకొన్నారు. సిగ్గుతో తెలులు వంచుకొనిబంగ
 లాను చేరారు. వసారాలో రెండు దీపాలు వెలుగుతున్నాయి.
 ముగ్గురుమనుషులు కత్తులతో కాసలా కాస్తున్నారు. తమను
 వట్లుకున్న వారిసంఖ్యలో ఎనమండ్రుగుతున్నట్లుగా గుర్తించారు.
 ఆమాత్రపు మనుష్యులను ఎదిరించి పారిపోవటం మన వింద
 జాలికులకు తేలికే. కాని వచ్చినవని పాడైపోతుండని నాళ్ళా
 విధంగా చెయ్యలేదు. ఇద్దరూ శృంఖలాబద్ధ హస్తాలతో తమను

బంధించినవారి వెనుక అభయనందో ప్రవేశించారు. అదిసా ధారణ మైన భవనంకాదు, దానిలోని అలంకారాలా ఆత్మద్భుతంగా ఉన్నాయి. గోళాకారంగా ఉన్న ఆ గదిలో చుట్టూ అనేక విధాల చిత్రపటాలు ప్రేరేపిస్తున్నాయి. కళ్ళను కదరకాలైన కాంస్యగోళాలలో శోవు వత్తులు వెలుగుతున్నాయి. ఆచిత్ర పటాలలో ఒకటి రోహిణిగర్భయొక్క చిత్రపటం. సేలమీద మృదువైన తివానీలు పరచిఉన్నాయి. మన వింద్రజాలికుల నిద్దరినీ అక్కడి పరిచారికులు ఎడమవైపు వాకిలిగుండా ఒక యిరుకుమూర్గంలో తీసుకువెళ్ళారు. ఆ మూర్తాన్ని చాటిన తరువాతి వాళ్ళు ఒక విశాలమైన గదిలో కీ తీసుకుపోయారు. ఆ గది మరీ అద్భుతంగా ఉన్నది. ఎదురుగా ఉన్న తాసనాల మీద యిద్దరు ముసుగుమనుష్యులు కూర్చున్నారు. వారికి దిగువభాగంలో ఇంకా చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్ళు ముసుగులతో ఉన్నారు. ఆ ముసుగుమనుష్యులిద్దరిలో ఒకడు “ఎవరు వీళ్ళిద్దరూ?” అన్నాడు.

సమాధానంగా “అయ్యో యితడు దేవీసింహుడు. ఇదిగో ఈయన భూతనాథుడు” అని అక్కడివాడొకడు చెప్పాడు.

ముసుగు :- ఆరే వీళ్ళిద్దరూ ఇక్కడి కెందుకువచ్చారు? మీరు బలవంతంగా తీసుకొనివచ్చారా? వాళ్ళేవచ్చారా యిక్కడికి?

“మైదానంలోదాకా వీళ్ళిద్దరూ స్వయంగానేవచ్చారు. అక్కడినుంచి మాత్రం బంధించి తెచ్చాం.”

“వీళ్ళనెందుకు బంధించారోయ్. వీళ్ళు ఇక్కడికి మన కేదైనా అపకారం తలపెట్టినట్టావా? మిమ్మల్ని ఏమైనా అన్నారా?”

“లేదండీ. దొంగతనంగా చెట్లచూటున నిలబడిఉంటే అనుమానం తలగివట్టుకున్నాం.”

“మహాబలపరాక్రమవంతుడైన వీరేంద్రసింహ మహారాజయొక్క సగర్వభ్యాతిగాంచిన ఇంద్రహాలికుల పట్ల మీరిలా ప్రవర్తించటం న్యాయంకాదు. బహుశః వీళ్ళు మమ్మలను కలుసుకోవటానికి వచ్చారేమో? అయినా భూతనాథుణ్ణి ఆవిధంగా చేసినా నాకేమీ చింతలేకుండా ఉండేది.

ఆ చింతమూట భూతనాథునికి బాధ కలిగించింది. అయినా ఏం చేస్తాను?”

భూతః. మహాప్రభూ! మేమిక్కడికి దురుద్దేశంతో రాలేదు. నా భార్యను వెదుకుబాటుని వచ్చాను. ఆమె యిక్కడ ఉన్నదని నాకు తెలిపింది.

ముసుగు:- ఏమో నేనెట్లా నమ్మింది? బహుశః మీరు రాజసభలోనికి హాజరువుతున్న ముసుగు మనుషుల జాడ తెలుసుకోవటానికే వచ్చారేమో? కాని యీ ఇల్లు వాళ్ళది కాదు. మాది. వాళ్ళింట్లోకి వెళ్ళే ద్రోనను మీరు సొరంగంలోనే దాటి వచ్చేశారు సరే వచ్చినవాళ్ళు ఎట్లాగూ వచ్చారు. మిమ్మలని కష్టపెట్ట దలచుకోలేదు. ఈ రాత్రి యిక్కడ ఉండి ప్రొద్దున్న వెళ్ళిపోండి! ఒరేయ్! చూడండి వీళ్ళకు భోజనవసతులవీ జాగ్రత్తగా ఏర్పాటుచెయ్యండి. ప్రొద్దుననే లేవగానే గుహ బైటికివంపించి వెయ్యండి.

ముసుగుమనుష్యులు అక్కడనుంచి వెనుకనే ఉన్న శిడులలోనికి వెళ్ళిపోయారు. మిగిలిన మనుష్యులలో ఒకడు “నాతోపాటు పైకిరండ”ని భూతనాథ దేవీసింహులను తీసుకు పోయాడు. అక్కడ ఒక చక్కనిగదిలో వాళ్ళు విడిచిపెట్టాడు. మీరూ భోజనం చెయ్యండింటే వారు అకలికావటంలేదన్నాడు. వాళ్ళుద్దరిసి అగదిలోపెట్టి బైట గొల్పేమేసి ఎక్కడివాళ్ళక్కడికి వెళ్ళిపోయారు.

2

అగదిలో భూతనాథ దేవీసింహులకు ఈవిధంగా సంభాషణ జరిగింది.

దేవీ:- నీకు తెలియకుండా నేనూ నాకు తెలియకుండా నీవూ మనమిద్దరం ఇక్కడికివచ్చినా ఏమీ లాభంలేకుండా పోయింది. నీవేదో యిక్కడ పనిఉండి వచ్చావనుకో! నేను ఏదో చూద్దామనివస్తే చిక్కులలో పడ్డాను.

భూత:- వస్తేమాత్రమే? మీరపని ఒకటి జరిగిందిగా? ఇక్కడ మీ గృహాలమ్మే కన్పించింది గనుక మీరూ ఊరకుండరు.

దేవీ:- అదిసరేకాని, భూతనాథా! నీమెత గట్టివాడ వయ్యా! ఇటువంటి అవస్థలలోకూడా ఏమాత్రం చలించనే చలించనే!

భూత:- ఏం? నీవైతే భయపడిపోతావా?

దేవీ:- లేకపోతే నాకు నీవలేవుండటం సాధ్యమా? అందుచేతనే నీవెంత మహావ్యక్తివిగా రాణించగలిగావు.

భూత:- కాని, నేనిప్పుడు జీవచ్ఛవంలాగా వున్నాను.

దేవీ:- ఎందుచేత?

భూత:- జీవితంలో అపవదంటూ ఏర్పడినతర్వాత అ
వ్యక్తి బ్రతికిఉన్నా మరణించిపోయే వీరేంద్రసింహ మహారాజుకు
సమ్మనబంటుగా జీవించలేనంతవరకు నేను బ్రతికిఉన్నా మర
ణించినవారికిందనే లెక్క. మీతో నే నీవిధంగా మాట్లాడ
టానికి కారణం మీకు నా శ్రేయోభిలాషులని తలంచటం
చేతనే బహుశః మీకు సకిలీ బలభద్రసింహుడు తొలుదొల్ల
కలుసుకొన్ననాటి ఉదాతం జ్ఞప్తిలో ఉండిఉండవచ్చు. మీ
రప్పుడు నాపై అత్యంతమైన అనురాగాన్ని చూపిస్తూ ఎటు
వంటి పరిస్థితులలోనూ మీ స్నేహితునిగా నన్ను పరిగణిస్తా
రని శపథంచేసి వున్నాను.

దేవీ:- అవును. గుర్తున్నది. నీపప్పుడు భయకంపితుడవై
ఉన్నావు. అప్పుడు నేను నీవెన్నిదోషాలుచేసినా చివరకు నా
తండ్రిపంటివాడిని సయితం హత్యచేసిన విరోధివైనా నీపై నాకు
గల స్నేహం తొలగిపోదని వాగ్దానంచేశాను. అదేకదూ?

భూత:- అవును !

దేవీ:- ఇప్పుడుకూడా నే నదే విధంగా వున్నట్లుగా
టిస్తున్నాను.

భూత:- మీ ఋజువర్తనాన్ని గురించి నాకేవిధమైన
సందేహంలేదు.

దేవీ:- ఈమాటలు నీవు నిజంగానే అంటున్నావా?

భూత:- మీకెందుకు అనుమానం ?

దేవీ:- నీ వింతసరకూ నాకు నీ రహస్యాల నేవీ చెప్పలేదు. చివరకు ఇవ్వేళ ఇక్కడికి వస్తున్నట్లుకూడా చెప్పలేదు.

భూత:- అవును ! తప్పేచేశాను. తుమించండి.

దేవీ:- సరే పోనీ ! ఇప్పటికీ నీవునన్ను స్నేహపాత్రుణ్ణిగానే భావిస్తుంటే నాకు చాలా సంతోషం. నీ ఇక్కడికి తప్పకుండా వస్తావనే నేనూ వచ్చాను. ఇక యిప్పుడు మనమేం చేద్దామో చెప్పు ! నీదగ్గర మెరపుకత్తి వున్నదీకదూ ?”

భూత:- ఇదిగో సిద్ధంగానే వున్నది.

దేవీ:- అయితే నాదగ్గరకూడా ఒకటి వున్నది.

భూత:- మీకెక్కడిది?

దేవీ:- తేజసింహుడిచ్చాడు. ఈ కత్తి మనోరమదగ్గర వుండేది. ఈ కత్తికి సంబంధించిన వుంగర్నా ఆమె నడుములో కుట్టివేసుకున్నది. ఆ రహస్యం చాలా కష్టంమీద తెలుసుకోగలిగాం. ఆ పద్ధతి నాకూ బాగానే నచ్చింది.

భూత:- అయితే యిప్పుడేంచేద్దామని మీ ఉద్దేశం? పారిపోవటమా? లేక యిక్కడనేవుండి రహస్యాలు తెలుసుకోవటమా ?

దేవీ:- మనం తలచుకుంటే పారిపోవటం ఒక లెక్కలోనికాదు. నిర్బంధంపాలైనవాళ్ళం ఎలాగూ నిర్బంధంలో పడ్డాము. కనుక యిక్కడి రహస్యాలు తెలుసుకోని వెళ్ళటమే మంచిది. మనమిదరం మన అర్ధాంగులు యిక్కడనే వుండటం చూచాం. వాళ్ళ వ్యవహార మేమిటో తెలుసుకోకుండా వెళ్ళితే యెట్లా ?

ఆ సమయమున ఎవ్వరో బిగ్గరగా నవ్వుటం వినిపించింది. భూతనాథునికి ఆ నవ్వు పరిచితమయినదిగా తోచింది. దేవీ సింహుడు అలాగే అనుమానపడ్డాడు. ఆ ధ్వని ఎటునుంచి వచ్చిందో పరిశీలించసాగాడు. వాళ్ళకు ఆ గోడకు చాలా ఎత్తున రెండు దిడ్డిగంతలు కప్పించాయి. అవి గాలిలోనం వర్షాటు చేయబడినవి అక్కడినుండే ఆ నవ్వు వస్తున్నట్లు స్పష్టమయింది. మన ఐంద్రజ లికులు ఆకంతలోనుంచి చూడాలనికూడా అనుకొన్నాడు. తమకోసం ఆ గదిలో వేసిన మంచాలను నిలువుగా ఒకదానిమీద ఒకటి గోడకానించారు. గదిలో వెలుగుతున్న దీపం ఆర్పివేశారు. ఆ దిడ్డిగంతలోనుంచి వెలుతురు వస్తోంది. దేవీసింహుడు పైకెక్కాడు. ఆ కంతలు మలుపు తిరిగి వున్నాయి. ఒకదానిలో తలపెట్టి దేవీసింహుడు అవతలికి చూడసాగాడు. క్రింది అంతస్తులోని ఒక గది భూతనాథుడు దేవీసింహుడు వున్నగది అంత ఎత్తుగాను వున్నది. దానిలో రెండు దీవాలు వెలుగుతున్నాయి. ఎత్తయిన సింహాసనాల మీద యిద్దరు ముసుగు మనుష్యులు వారి ప్రక్కల నలుగురు ముసుగుమనుష్యులు కప్పించారు. వాళ్ళకెదురుగా దేవీసింహుడు తన భార్య, భూతనాథుని భార్య, నిలబడివుండటం కూడా కనిపించింది. వాళ్లు ఏదైనా బిగ్గరగా మాట్లాడితే మాత్రం వినిపిస్తోంది. మనం సొరంగపు మార్గాన్ని మూయకుండా వుండటంవల్లనే దేవీసింహుడూ, భూతనాథుడూ యిక్కడకు రాగలిగారు ఇకమనం ఎప్పుడూ అట్లా చెయ్యగూడదు. అని వినిపించింది. అంతలో మరొక ముసుగుమానిసి వచ్చాడు. అతడు తన ముఖానగల ముసుగు తొలగించివేశాడు. దేవీ

సింహుడతన్ని గుర్తించాడు. అతడు భూతనాథునియొక్క కొడుకూ కమలయొక్క సహోదరుడూ అయిన హరనామ సింహుడు. హరనామసింహుణ్ణి దేవసింహుడు ఇంతవరకు ఒకటి రెండుసార్లు చూచాడు. అతడు ఆశ్చర్యంతో క్రిందకుదిగి భూత నాథుణ్ణి పైకెక్కించాడు. భూతనాథుడు తన కుమారుణ్ణి గుర్తించి ఆశ్చర్యచకితుడై వాళ్ళ సంభావణలు వినసాగా.

ఒహుళశః ఈ పుస్తకం రెండోభాగంలో హరనామ సింహునిపేరు వచ్చివుంటుంది. ఆతర్వాత ఇతినిపేరెక్కడా రాలేదు. ఇతడు మాయారాణికి విందజాలకుడుగా వున్న హరనామసింహుడు కాదు. ఇతడు కమలయొక్క అన్నగారూ, భూతనాథునియొక్క జ్యేష్ఠపుత్రుడూ అయిన హరనామ సింహుడు.

హరనామసింహుడు సింహాసనాలమీద కూర్చున్న ముసుగుమనుష్యులకు ఎదురుగా నిలబడి ప్రధాన ద్వారంవైపు పరీక్షగా చూడటం భూతనాథునికి కన్పించింది. ఆసమయంలో ఒక వ్యక్తి ఒక దుప్పటిలో కట్టిన పెద్ద మూట నొకదాన్ని తీసుకొని ఆ మూటను ముసుగుమనుష్యుల కెదురుగా పెట్టి గాద్దదికస్వరంతో “ప్రభూ! భూతనాథునిపై నేను దీనిని గురించే ఫిర్యాదు చేయదలచుకొన్నాను” అన్నాడు.

ప్రక్కనేఉన్న ముసుగుమనుష్యులు ఆ మూటను విప్పారు. అది ఒక మనుష్యుని ఎత్తుగల చిత్రపటం. దానిని భూతనాథుడు పరీక్షగాచూచి ఎందుచేతనో కంపించిపోసాగాడు. అతడు తననుతాను సంభాళించుకోలేక గట్టిగా అటచాడు. ప్రక్కగదిలోని వారందరూ తలలెత్తి చూచారు.

భూతనాథుడు క్రిందికి దిగివచ్చి దేవీసింహునితో
“అయ్యో! నేను గట్టిగా అటచాను. వాళ్ళు విన్నారు.
ఎవరైనా ఇక్కడికి వస్తారేమో? మీ రేదైనా చెయ్యగలిగితే
చెయ్యండి” అన్నాడు.

దేవీసింహుడు కొవ్వొత్తి వెలిగించాడు. లోగడ
ఆర్పివేసిన దీపాలను వెలిగించాడు. మంచాలను మామూ
లుగా అమర్చిఉంచాడు. భూతనాథుణ్ణి ఒకదానిమీద శయ
నించమనీ కడుపుతో నొప్పివచ్చినందువల్ల బాధపడుతున్నట్లు
నటించమనీ చెప్పాడు. అప్పుడే నలుగురు ముసుగుమనుష్యులు
ఆ గదిలోనికి వచ్చాడు.

ఒకడు :- మీరింకా మేలుకొనే ఉన్నారా?

దేవీ :- అవునండీ ఈయనకు కడుపుతో నొప్పివచ్చింది.

ఒకటే బాధపడుతున్నాడు.

ముసుగు :- ఏమీ తినలేదుకూడానూ. ముదేమైనా
తెప్పించమంటారా?

దేవీ :- ఇప్పుడే నేను మందిచ్చాను. కొద్దిగా తగ్గు
ముఖం పట్టిందిలెండి.

ముసుగుమనుష్యులు వెళ్ళిపోయారు.

దేవీ :- ఎందుకయ్యా అట్లా అటచావు?

భూత:- ఏ చెప్పను? ఆ గదిలో నా కొడుకును
చూచాను. అతడు మారువేషంలో ఉన్న ఇంద్రబాళికుడు
కాడు. నిజంగా నా కొడుకే. అందుకు నాకేమీ కష్టమని
పించలేదుగాని ఆ తరువాత ఒకడు పెద్ద చిత్రపటం తెచ్చి

“దీనినిగురించే నేను భూతనాథునిపై ఫిర్యాదు చేయదలచుకొన్నాను.” అన్నాడు.

దేవీ :- అదెవరి చిత్రం.

భూత:- ఏమని చెప్పను? నేను ఆ యిత్రడి పెట్టెను చూచి యెంత భయపడుతున్నానో నీకు తెలుసుకదా ?

దేవీ:- ఆఁ. తెలుసు.

భూత:- బలభద్రసింహుడు రాజసభలోనికి వచ్చిన ముసుగుమనుష్యులు నాకు సహాయపడతారని చెప్పాడు. వాళ్ళు ఏవిధంగానైనా ఆ పెట్టెను మహారాజుచేత నాకు ఇప్పిస్తారనికూడా చెప్పాడు. నేనలాగే అనుకొన్నాను. కాని ఇప్పుడు నేను చూచిన చిత్రపటం నా కేవిధమైన ఆశలూ లేకుండా చేస్తోంది.

దేవీ:- ఆ పెట్టెకూ ఈ చిత్రపటానికి ఏమి సంబంధం?

భూత:- ఆ పెట్టెలోని రహస్యాన్ని యీ చిత్రపటం బహిరంగ పరుస్తోంది! అంతేగాక యింతవరకూ నేను ఎవరూ నాపైన అభియోగం చేసేవాడు లేడనుకొన్నాను. ఇప్పుడు డటు వంటివాడూ వకడు సిద్ధమయ్యాడు.

దేవీ:- ఆ పెట్టెలోనూ ఈ చిత్రపటంలోనూ దాగిన రహస్యాలేమిటి ?

భూత:- మీకు తెలియజేయటంవల్ల మీకే కష్టం.

దేవీ:- కష్టమేమేమాత్రం ఏ చేస్తాను ? ఇంతకూ దానికి మహారాజుకూ సంబంధమున్నదా ?

భూత:- ఆ రహస్యం తెలియటంవల్ల మహారాజులు

నన్ను అసహ్యించుకొంటారు. అంతకుమించి చియనకు నష్టం కలిగేదేమిటలేదు.

దేవీ:- అలాగైతే వగవాలేదు. ఆ రహస్యమేమిటో చెప్పు.

భూత:- ఇక్కడ నేను చెప్పటం మొదలు పెట్టితే ఎవరైనా వింటారు. మనం బయటికి వెళ్ళిన తర్వాత చెబుతాను.

దేవీ:- అలాగే కానీ అయితే ఇవటాన్ని తెచ్చినవాణ్ణి గుర్తించావా?

భూత:- గుర్తించాను. అతడే నా ప్రధాన శత్రువు.

దేవీ:- అతడు నీ చేజిక్కితే యేం చేస్తావు?

భూత:- వాణ్ణి ఉరివేసి చంపుతాను. ఇన్నాళ్ళనుంచీ వాడు చచ్చాడనుకొన్నాను. కానీ బ్రతికే ఉన్నాడు.

దేవీ:- వుంటే వున్నాడులే. ఎందుకలా కంగారుపడతావు? నీకు నేనాపెట్టె నిప్పిస్తాను. నీవేం భయపడబోకు.

భూత:- చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి.

అప్పటికే తెల్లవారింది. భూతనాథుణ్ణి దేవీసింహుణ్ణి బయటికి నడవండని ఒక ముసుగు మనిషి వచ్చి చెప్పాడు.

3

దేవీసింహుడూ, భూతనాథుడూ మరునాడు రాకపోయేసరికి సభ వాయిదాపడ్డది. ఐతే ముసుగు మనుష్యులు మాత్రం యథాపూర్వంగావచ్చారు. ఆ సమయంలో వీరేంద్రసింహుడు తేజసింహుడు మొదలైన ఇంద్రజాలికులతో

కూర్చుండి భూతనాథ దేవీసింహులను గూర్చి ఆలోచిస్తున్నాడు. మునుగు మనుష్యులను తమనద్దకు రానిచ్చారు.

వీరే:- ఇక్కేళ భూతనాథుడు లేకపోవటంవల్ల విచారణ వాయిదాపడ్డది.

మునుగు:- అవునట! దేవీసింహుడూ, భూతనాథుడూ కన్పించటంలేదని మేము ఇక్కడికి వచ్చిన తర్వాత తెలిసింది. వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఎక్కడకు వెళ్ళిఉంటారబ్బా? భూతనాథుడు మాత్రం మా జాడతీయటానికి బయలుదేరి ఉంటాడని మాకు తెలుసు. దేవీసింహుడూ ఎవరికిచెప్పకుండా ఎందుకు వెళ్ళాడో?

వీరే:- మమ్మల్ని అడిగే వెళ్ళాడు.

మునుగు:- మమ్మల్ని వెంటాడమని మీరెందుకొజ్జా పించారు? మేమెవరమో త్వరలోనే మీకుచెబుతాం.

తేజ:- భూతనాథుడు దేవీసింహుణ్ణి తన మిత్రునిగా చేసుకొన్న సంగతి మీకు తెలియదనుకొంటాను.

మునుగు:- అయితేకావచ్చు భూతనాథుడు చాలా మంచివాడుకూడా.

తేజ:- మిమ్మల్ని ఒక విషయం అడగాలనుకొంటున్నాను.

మునుగు:- అడగండి!

తేజ:- నిజానికి దేవీసింహుడూ, భూతనాథుడూ మీ రహస్యాలు తెలుసుకోటానికే వెళ్ళారు. వాళ్ళు మీరున్న చోటును చేరుకొనే వుంటారుగనుక మీరు వాళ్ళను చూచే ఉంటారు.

మునుగు:- లేదే!

తేజ:- అయితే వాళ్ళిద్దరూ ఎందుకు రాలేదు ?

ముసుగు:- ఏమో ? ఇవాళ మేము వచ్చినందుకు రాకుమారుల విశేషాలను మహారాజుకు విప్పిస్తాం. గోపాలసింహ మహారాజు అక్కడ ఉన్నంతవరకూ మీ కుమారుల సంగతులు మీరు తెలుసుకొనే వుంటారు. ఆ తర్వాత జరిగిన విశేషాల మీరు తెలియవనుకొంటారు. అంగీకరిస్తే ఆ సంగతులన్నీ నేను చెబుతాను.

వీరే:- విప్పటివరకూ మీరు చెప్పగలరు?

ముసుగు:- ఈరోజుదాకా జరిగినవి చెప్పగలను.

వీరే:- అయితే చెప్పండి ! మాకూ వినాలనివున్నది. కాని అక్కడ గోపాలసింహుడూ మా నాన్నగారూకూడా వుంటే బాగుంటుంది. ఇంతకూ మీ కా సంగతులు ఎట్లా తెలుస్తూ?

ముసుగు:- ప్రభువులవారు ఆ సంగతి అడగకూడదు.

వీరే:- సరే మీయిష్టం.

తేజసింహుడు సురేంద్రసింహ మహారాజువద్దకు వెళ్ళి తిరిగివచ్చాడు. గోపాలసింహుని కొరకుకూడా ఒక ఐందజాలి కుణ్ణి పంపాడు.

4

సురేంద్రసింహ మహారాజుగారి యెదుట ముసుగు మనుష్యులు రాకుమారులయొక్క విశేషాలను తెలియజేయటం ప్రారంభించారు.

“గోపాలసింహునినద్ద శైవులీసుకొని రాకుమారులు బావిదగ్గరకు వెళ్ళారు. అప్పటికి శైల వారింది. రాకుమారులు స్నానానికి బావిలో దిగారు. ఆనందుసింహుడు ఈదుకుంటూ మధ్యకు వెళ్ళాడు. అక్కడ నీళ్ళలో ఒక అరుగులాటిది కనిపించింది. దానిమీద ఒక యినుకవలెనొంది ఉన్నది. ఆనందుడు దానిని లాగి బైటికి వచ్చాడు. ఇద్దరూ స్నానం పూర్తిఅయిన తరువాత చెట్లమీద కూర్చున్నారు.

ఇనుకవలెనొందిని లాగినప్పటినుంచీ బావిలో నీరు తగ్గిపోసాగింది. రెండుగురులలో పూర్తిగా నీళ్ళన్నీ పోయాయి. ఆ బావిచుట్టూ ఉన్న చివరిమెట్టు దాదాపు రెండుగజాల ఎత్తున నున్నది. దానికి నలువైపులా నాలుగు వాణిళ్ళున్నాయి కనిపించాయి. తూర్పువైపుననున్న వాకిలిని రాకుమారులు తెరిచారు. ఒక సొరంగం వెంటిది కనిపించింది. అనాటి సాయం కాలం రాకుమారులు ఆ సొరంగపు మార్గంగుండా ప్రయాణం సాగించారు. పొళ్ళిద్దరూ ఆ విగ్రహజాల పనయొక్క నాలుగవ భాగంలోగల దేవమందిరం సమాసంలోని గోళాకారంగా ఉన్న గృహంలోనికి చేరుకొన్నారు. (ఆ గృహం నల్ల రాళ్లతో కట్టినదనీ దానికి నలువైపులా పలురకాలైన యంత్రాలూ మీటరులూ ఉన్నాయనీ లోగడే చెప్పాము.)

ఆ యింటికి నలువైపులా చుట్టూ ఉన్న పసారాలే గాక ఎన్నో గదులుకూడా ఉన్నాయి. మధ్యగా నక పాల రాతి వేదిక వున్నది. ఆ వేదికమీద లోహనిర్మితమైన ఒక మానవ విగ్రహం కూర్చున్నట్లు ఉన్నది. ఆ లోహనిర్మిత మానవమూర్తికి ఎదురుగాగల సొరంగంలోనుండే రాకుమా

కులు బైటికి వచ్చారు. ఆ సారంగానికి ప్రక్కగానే మరొక సారంగముంది. దానిలోనికి దిగటానికి మెట్లున్నాయి. రాకుమారులు ఆ రెండవ సారంగంలోనికి ఏడేనిమిది మెట్లు దిగారు. అక్కడ నిలబడి చూస్తే ఆ సారంగం చాలా పొడుగుగా కన్పించింది. దానిని చూటి సోడకులిద్దరూ నవ్వుతోటలో ప్రవేశించారు. ఆ తోటలో అడవి తీగలూ, ఇంకా రకరకాల చెట్లూ ఉన్నాయి. అక్కడ చాలా మంది అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారని వాళ్ళు అడవి మనుష్యుల్లాగా కన్పిస్తున్నారు.

అక్కకు విడుగురున్న ఆ అడవి మనుష్యులు రాకుమారుల వంక ఆశ్చర్యంగా చూడరాగాదు. అందులో ఒకడు రాకుమారులను సమీపించి “మీరూ మా గతేవట్టింబా? మరి ఆయుధాలూ బట్టలూలాగుకొనకుండా వుండారేం?” అన్నాడు.

ఇంద్ర:- మిమ్మల్ని ఎవరు ఏం చేశారు? అసలు మీ రెవరు?

అతడు:- మే మెవరమో చెప్పటం అంత తేలికకాదు. మీరేమి సేరించేసి యిక్కడకు వచ్చారో చెప్పండి.

ఇంద్ర:- మేమిద్దరం అన్నగిమ్మలం. ఈ యింద్రులాలాన్ని భేదిస్తూ ఇందులోని ఖైదీలను వదిలిపెడతూ ఇక్కడికి వచ్చాము. మీరుకూడా ఖైదీలా. అయితే మీరు త్వరగానే విడుదలౌతారు.

అతడు:- మీరు చెప్పేది నిజమని మేమెలా నమ్మం.

ఇంద్ర:- కొద్దిగా ఆగితే మీకే మానంగతి తెలుస్తుంది.

రాకుమారు లిద్దరికీ సరయూవలెనే యీ మనుష్యులు సూడా ఇక్కడ ఖైదీలుగా బంధీలయి వున్నారని తెలిసింది.

వార్యేమంత పెద్దనయన్నులో లేకు. కాని దీర్ఘకాల కారా
గారవాసంవల్ల చిక్కి శల్యాచశిష్టులై వున్నారు. కేశ సంస్కా
రాదులు లేక చిక్కపడిన వెంట్రుకలతో చూడటానికి అడవి
మనుష్యులలాగా కనిపిస్తున్నారు.

ఆ తోటలో ఒక కాలవ ప్రవహిస్తోంది. ఆ కాలువే
పైదీలకు జీవనాధారం. అయితే ఆ కాలువ ఎటువైపునుంచి
వచ్చి ఎటు వెళ్ళుతోందో తెలియటంలేదు. ఆ నీటివల్ల పైదీలు
ఆరటి మొదలైన వాడు చెల్లుపెంచుకొని అవండ్లవల్ల ప్రాణాలు
నిలుపుకొంటున్నారు.

ఆ తోటకు మధ్యలో ఒక యెత్తయిన బురుజున్నది. ఆ
బురుజుకు చుట్టూ నల్ల రాళ్ళతో సడుముయెత్తున ఒక వేదిక
వుంది. కాని ఆ బురుజుపైకెక్కటానికి మార్గం కనిపించటంలేదు.
రాకుమారులు తిన్నగా వెళ్ళి ఆ అరుగుమీద కూర్చున్నారు.

ఇంద్ర:- ఏమయ్యా మామీద ఇబ్బటికైనా మీకు
వచ్చుకం కలిగిందా?

అతడు:- అవునండీ! లోగడ మేము ఈ అరుగుమీద
కూర్చోటానికి చాలా ప్రయత్నంచేశాము. దానిని ముట్టు
కొంటేనే మేము స్వప్నహోస్పయేవాళ్ళం. నిరసాయకరంగా
మిరివ్వడు ఈ అరుగుమీద కూర్చోగలగటంవల్ల మీపై
నాకు నచ్చుకం కలిగింది.

ఇంద్ర:- మేము కూర్చున్నంతసేపూ మీరూ కూర్చో
వచ్చు.

“నిజంగానా?”

“అవును పరీక్షించిచూడు.”

అతడు అరుగుచు తాకినూచాడు ప్రమాదమేమీ జరుగలేదు. అతణ్ణి నూచి మిగతావాళ్ళకూడా అరుగుమీద కూర్చున్నారు. రాకుమారులను “దయచేసి తమరెవరో చెప్పండి” అని ప్రార్థించారు. ఇంద్రజితసింహుడు తమ వృత్తాంతం తెలియజేసిన మీదట ఖైదీలు తటాలున ఆ అన్నదమ్ముల కాళ్ళపైబడి కన్నీరుమున్నీరుగా విలపించారు అని చెప్పి ముసుగుమనుష్యులు మానం చాలాచారు.

వీరే :- బహుశః ఆ వేషలో విద్యుత్ప్రభావం ఉన్నది కాబోలు! మా వాళ్ళదగ్గర మెరిపుకత్తి ఉండటంవల్ల ఏమీ అవకారం తటస్థించిఉండదు.

ముసుగు:- అవునండీ అవును.

వీరే:- అద్భుతం జరిగింది?

ముసుగు:- రాకుమారులు అప్పుడు వాళ్ళ సంగతులు అడిగారు. వాళ్ళు ఏమన్నా తమ గోడు చెప్పకొన్నారు.

వీరే:- ఇంతకీ ఎవరట వాళ్ళు?

ముసుగు:- అదేనండీ చెబుదామా వద్దా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

తేజ :- ఏం ? చెప్పగూడదా ? చివరకు మాత్రం మాకు తెలియదా ఏమిటి ?

ముసుగు:- ఎందుకు తెలియదూ. నేనే రెండుమూడు రోజులాగితే చెప్పనూ.

జీత: అలాగే రెండురోజులాగినతర్వాత చెప్పండి.

మునుగు:- చిత్తం ఇకమేం వెడతాం. రేపు మళ్ళీ రాజసభకు హాజరౌతాము. పిదప ఆ మునుగు మానిసులు అక్కడినుండి వెళ్ళిపోయారు.

5

దేవినేలమునికీ భూతనాథునికీ తమ భార్యలసంగతి తెలుసుకోసందే అక్కడనుంచీ వెళ్ళటం ఇష్టంలేదు. కాని మునుగుమనుష్యులకు విరూధంగా నడవటం వారిస్లకాదు. తమను తీసుకొనివచ్చిన మునుగుమానిసి వెంటనే కళ్ళు తున్నారు. మైదానంలో ప్రవేశించినమీదట భూతనాథుడు మునుగుమానిసితో “ఏమయ్యోయ్, మీయజమాని నొక సారి కలుసుకోవాలి” అన్నారు.

మునుగు :- ఇప్పుడు వీలుకాదు.

భూత:- పోనీ! వక గంట ఆగవలసి వచ్చినా అగుతాం.

మునుగు:- అలా వీలుకాదు. రాత్రి ఆయన మాకు చెప్పినట్లు చెయ్యవలసిందే?

భూత:- అత్యవసర విషయముందయ్యా.

మునుగు:- ఉత్తరం వాసి యిచ్చివెళ్ళి! దానికి సమాధానం తిన్నగా నీయింటికేవస్తుంది.

భూత:- ఇదిగో చూడూ! మమ్మల్ని బంధించటానికి పూర్వం మాకు కనిపించిన అడవాళ్ళున్నారు చూచావా వాళ్ళనొక్కసారి కలుసుకోవచ్చునా?

మునుగు:- వీలులేదు. ఆస్త్రీలను మీ వాళ్ళనే అనుకొంటున్నావా?

భూత:- ఇక్కడనుంచీ మేము వెళ్ళం. ఏంచేస్తావు ?

ముసుగు:- బలవంతంగా లవకలికి గెంటివేస్తాము. మొరపుకత్తులున్నాయనుకొంటున్నారేమో అవేమో యిక్కడ పనిచేయవు.

ముసుగుమనుష్యులు వాళ్ళను గుహవెలుపలకు తీసుకు పోయారు, అక్కడ “ఇక వెళ్ళండి. నిన్న తెరిచిఉంచామని యిక ఎప్పుడూ ఈ గుహ తెరచే గొంటుండని అనుకోకండి!” అని ముసుగుమనుష్యులు వెళ్ళిపోయారు.

దేవీ:- ముసుగుమనుష్యుల భూతనాథుడూ, ఒక అడవిలో చెట్టు క్రింద గూచున్నాడు.

భూత:- ఏంచేద్దా మంటావు?

దేవీ:- ముసుగుమనుష్యుల గొంటికి వెళ్ళి ఎంత అవమానపడాం! మనకు కనిపించినవాళ్ళే మన దర్బారుకు వచ్చే వాళ్లు. వాళ్ళు ఇక దర్బారులోనికివస్తే నాకు ముఖరిచూపించ బుద్ధికాదు. ఈ అన్నిటికీమించి దగ్గరకు వెళ్ళి సతరువాత నా పెండ్లాం కనపడకపోతే నేను సహించలేను.

భూత - నాకూ చాల అవమానంగా ఉన్నదయ్యా! ఇంత మాయాజాలం తెలిసికూడా లాభంలేకుండా పోయింది. ఒక్కణ్ణునూ పట్టుకోనిదే నాకీక్కడినుంచి రావట్లానికి బుద్ధి ప్రట్టటంలేదు. ఇక నీయింట్లో నీ భార్యఉంటే నాయింట్లో నా భార్య వున్నదనే అనుకొంటా.

దేవీ:- మనం వాళ్ళను ఏచేసినా దర్బారుకురాకుండా కనిపిస్తారు. అప్పుడు మన వైదీలనిచారణకు అంతరాయం

కలుగుతుంది. కనుక నావలెనే నీవు అవనూనాన్ని సహించ
టానికి కొంచెం ఓపికపట్టు.

ఆనమయంలో గుఱ్ఱునిద ఒకముసుగుమానిసిరానటం
కనిపించింది.

భూత:- మనం ఏదో ఒక ఉపాయంపన్ని యాముసుగు
మానిసిని వట్టివేద్దాం.

ఇద్దరూ మార్గానికి ఇరువైపులా చెట్లచాటున దాగారు.
గుఱ్ఱం తమమధ్యకువచ్చినప్పుడు భూతనాథుడు త్రాడునుగుఱ్ఱం
మొడబోకి విసిరాడు. గుఱ్ఱం అగిపోయింది. ఇద్దరూవచ్చి కళ్ళెం
పట్టుకొన్నారు.

ముసుగు:- ఎందుకయ్యా నన్ననవనరంగా ఆవుతారు ?
నిాకేంకావాలి ?

భూత:- కొద్దిగా గుఱ్ఱాన్నిదిగి మేమిడిగిన ప్రశ్నలకు
సమాధానంచెప్పు.

ముసుగు:- “అలాగే చెబుతాగానీ ముసుగుమాత్రం
తియ్యను” అని దిగాడు.

భూతనాథుడు “అలాకుదరదు. ముసుగుతీయనలసిందే”
అనితనచేతితో ముసుగునులాగాడు. ఆ ఆకారాన్నిచూచి“అరె!
ఈమె నా పెండ్లాం. ఇప్పుడే ముసుగుమనుష్యుల యింట్లో
కనిపించిందే!” అన్నాడు.

భూతనాథుడు తన భార్యను చూచి ఎంత ఆశ్చర్య వడ్డాడో దేవీసింహుడుకూడా అంతే ఆశ్చర్యవడ్డాడు. దేవీ సింహునికి తన భార్యయొక్క ప్రవర్తన తలంచుకొన్న కొద్దీ ఆమెపై దుర్భర క్రోధావేశం కలగసాగింది. భూతనాథుని నోటినుండి “అరె ! ఈమె నా భార్య!” అన్న మాటలు విన్న ఆ స్త్రీ క్రోధాదుణిత క్షేతాలతో “ఏమిటోయ్? బలవంతంగా నా ముసుగును తొలగించటమేగాక నోటికొచ్చినట్టు నన్ను నీ పెండ్లాం అనికూడా అంటున్నావే. (దేవీసింహునితో) ఏమండీ మీరు విశులచక్రమైన బుద్ధజాలికులుగదా? ఇతడి విధంగా నన్ను భార్య యని సంబోధించట న్యాయమేనా ?”

దేవీ:- నీవు నిజంగా భూతనాథుని యిల్లాలివికాకపోతే అతడావిధంగా అనటం చాలా పొరపాటు.

ఆమె:- (భూతనాథునితో) ఏమయ్యా! నన్ను నీవిలా అగౌరవపరుస్తావా ? మావాళ్ళెవరైనా ఇక్కడ ఉంటే ఏమనుకుంటారు ?

భూత:- అయితే నేను కలగంటున్నానా ?

ఆమె:- ఆ సంగతి నీకే తెలుసు. మొత్తంమీద మీరు మీ అపవిత్ర జీవితానికి సరిపోయిన విధంగానే ప్రవర్తించారు. నాలో ఏ లక్షణాలు చూచి మీరు నన్ను ఆ విధంగా సంబోధించారు ?

భూత:- ఒకవేళ నీవు నా భార్యను చూడకపోయినా ఆమె మోస్తరుగానే ఎవరోమీకు మారు వేషంవేసి వుండవచ్చు.

ఆమె:- మీకేం? ఏదో ఒకవిధంగా ముచ్చటైంది మీరు సంకృప్తి పరచుకుంటారు. కాని నాచెట్ల మీరేదైనా అన్యాయం లేదాపెడితే దానికి తగినశిక్ష మీరనుభవిస్తారు. నన్ను మాకు పేడంలోవున్న వ్యక్తిగా మీరనుమోదించినా నేనిప్పుడు నా ముఖాన్ని మీ ముందేమీ కడుక్కోదలచుకోలేదు.

భూత:- అలాగైతే నీ సంగతి ఆ మూల్యగంగా తెలుసుకొనిందే నేనూ విడిచిపెట్టబావి నీ సంతేదు.

ఆమె:- “ఒక అడవానిముందు మీరు మీ శౌర్య సాహసాలు చూపించవలసిన అవసరంలేదు” అనికన్నీరు కార్చి పోగింది.

ఆమె చక్రిసితి దయనీయంగా మారింది. ఆమెను చూచినవారికి నిజంగానే జాలి వేస్తుంది. భూతనాథుడుకూడా అవిధంగానే జాలిచెంది ఆమె ముఖంలోకి నాడసాగాడు. దేవీసింహుడుకూడా ఆమె భూతనాథుని భార్య కాదనే నిశ్చయానికి వచ్చాడు. “అయితే నీవు భూతనాథుని భార్యవు కావన్నమాట” అన్నాడు దేవీసింహుడు.

ఆమె:- కాదండీ.

దేవీ:- ఎలా నిర్ధారణ చేసుకొనేది?

ఆమె:- కష్టమనుకోకుండా మీరు మాయింటికిరండి! అక్కడ నా యిల్లువాకిలీ పిల్లాజెల్లలను చూస్తే మీకే నిజం తెలుస్తుంది.

దేవీ:- నీ యిల్లిక్కిడికి ఎంతదూరంలో ఉన్నది?

ఆమె:- ఇక్కడికి చాలా దగ్గరే. ఆ కనిపించే చెట్ల గుబురు దాటితే మాయిల్లు ఉంటుంది.

దేవీ - నిన్ను చూస్తే గొప్పయింటి అడవడుచువుగా కనిపిస్తున్నావు. నీ యిల్లు పూరిగుడిసెఎలా అవుతుంది?

ఆమె: మా పిల్లలు అసూయోగ్యంగా ఉంటే మంచి గాలిలోనూ యిక్కడికి వచ్చారు. దయచేసి మీరు నా వెంట రండి.

దేవీసింహుడు, భూతనాథునితో

“ఆమె యింటికి వెళ్ళి నిజం తెలుసుకుందామంటావా?” అన్నాడు.

భూత:- నీ యిష్టం.

ఇద్దరూ ఆమె వెంట నడక సాగించారు. ఒక క్రోసుడు దూరం వెళ్ళిన తరువాత వారికొక పూరిగుడిసె కనిపించింది. ఇంటిని సమీపించి గుర్రాన్ని కట్టివేసినతరువాత ఆమె “ఓద్దిగా మీరిక్కడ ఆగండి. లోపలికి వెళ్ళి మీకు మంచం తెస్తాను.” అని లోనికి వెళ్ళింది.

ఎంతసేపటికీ ఆమె బైటికి రాలేదు. భూతనాథుడు వీలైనా లాభంలేకపోయింది. చివరికి యిద్దరూ ఇంటిలోకి ప్రవేశించారు. లోపలకూడా ఎవరూ కనిపించలేదు. అక్కడ ఒక సారంగంమాత్రం కనిపించింది. ఇంటిలో సామానులుకూడా ఏమీ లేవు.

భూతనాథుడు “చూచావా దేవీసింహా మనలను వట్టిదద్దమ్మలను చేసింది.” సారంగంలో ప్రవేశించి ఆమెను వెదకాలనే ఆలోచన భూతనాథునికి కలిగింది. మెజపుకత్తిని సింసిద్ధంగా పెట్టుకొని అతడు లోనికి ప్రవేశించాడు. దేవీసింహుడు అతని వెంట దిగాడు.

ఆ సొరంగం రమారమి అయిదువందల అడుగులుంటుంది. దాని రెండవకొన ఆ అడవిలోని దట్టంగా ఎదిగిన చెట్లవద్ద అంతమైంది. ఇద్దరూ ఆ కొనకు చేరుకొన్నారు. ఆ స్త్రీ జాడ తెలియలేదు. దేవీసింహుడు ఇంటికి వెళ్ళిపోదామన్నాడు. భూతనాథుడు అందులకు అంగీకరించలేదు.

దేవి :- అయితే ఏం చేద్దామంటావు? ఈమెను వెదకటం కోసం ఇక్కడ నేనెక్కువ రోజులుండలేను. అటుచూస్తే విచారణ జరుగుతోంది. మహారాజులు ఏమనుకొంటారు?

భూత :- నిజమేననుకో! కాని, నా పరిస్థితిని నీవు గమనించాలి.

దేవి :- నీ పరిస్థితికేం? ఇంటికి వెడదాం వద! అక్కడ నా భార్య ఉన్నట్లయితే నీ భార్యను గురించి నీవేమీ అనుమాన పడవలసిన పనివుండదు.

భూత :- ఒకవేళ నీ భార్య యింటివద్దనున్నా అనుమానం సమసిపోదు.

దేవి :- అలాగైతే నీ భార్యను వెదకటానికి నీ మనుష్యులను పంపవచ్చుగా!

భూత :- వందచెప్పు! నాకు మనస్సంతా వికలమై పోయింది. క్షణక్షణానికి కోపం ముంచుకొనివస్తోంది.

దేవి :- అలాగైతే నీయిష్టం వచ్చినట్లు నీవు చెయ్యి. నేనుమాత్రం ఇంటికి వెళ్ళిపోతాను.

భూత :- సరేకాని మహారాజు నావిషయమై అడిగితే?

దేవి :- నేనేదో చెప్పి బిప్పిస్తాను కాని, నీ వెన్నాళ్ళ తరువాత తిరిగి వస్తావో మాత్రం చెప్పు.

భూత :- మూడురోజులు చాలు. అంతకంటే ఎక్కువ ఉండవలసివస్తే నీకు కబురంపిస్తాను.

దేవీ :- సరే. జై మాయకు.

భూత :- జై మాయకు.

౩

దేవీసింహుడు ఇంటికి చేరిన లఘువాత తిన్నగా వీరేంద్ర సింహుని దగ్గరకు వెళ్ళాడు. అక్కడ తేజసింహుడున్నాడు. అతడు ఆ రాజమంత్రిగారి భూతినాథుడూ తానూ పొందిన అనుభవాలు పూర్తిగాచిన్నట్లు చెప్పాడు.

వీరే :- భూతనాథుణ్ణి వనలిపెట్టివచ్చి భలేవని చెబావు. నీవు లేకపోవటంవల్ల ముసుగునునువ్వుల యెదుట మేము తల వంచుకోవలసి వస్తోంది.

దేవీ :- ఏమిటి! వాళ్ళిక్కడికి వచ్చారా?

వీరే :- అవును వాళ్ళు మామూలుగానే యిక్కడికి వచ్చారు. మీరిద్దరూ వాళ్ళను వెదకటానికి వెళ్ళారని తెలుసుకొని చాలా కించపడ్డారు. మీరిద్దరూ వాళ్ళయింటికి రాలేదని కూడా చెప్పారు.

దేవీ :- వాళ్ళు చెప్పటానికేంగానీ, మేము వాళ్ళయింటికి వెళ్ళాం.

వీరే :- ఏదైనా మొత్తంమీద ఎలాగూ వాళ్ళు అవసరం వచ్చినప్పుడు తమ సంగతి బైటపెడతాం అంటున్నారు. గనుక మనం వాళ్ళనుగురించి ఆరా తీయాలని ప్రయత్నించటం అవసరం.

దేవీ :- అవునుగోండి! కానీ, ఏచేస్తాం రహస్యాలు ఎంత ర్వరగా బైటపడితే అంత మంచిపని ఇబ్బదబాలికుడైన వాడు ఆతురత చెందకుండా ఉండలేడు గదా? ఆ మునుగు మునుష్యులు తనకు ఉపకారం తలపెట్టిన వారేనని భూతనాథునికి తెలుసు. ఎలా అతడు చాళ్ళను వెన్నాడి ఫలితంగా దుఃఖాన్నే కొనితెచ్చుకోవచ్చు. ఎలా అతని ఆరాటంతీతడు. శ్రోవలో అతనికి అతని భార్య కనిపించకపోతే చూమూలుగా నీ పెంట వచ్చేనాడే.

తేజ :- కాని, ఫరవాలేదు. మునుగు మునుష్యులు ఏమంత ప్రమాదకర మునుష్యులుగా కన్పించటంలేదు. భూతనాథుణ్ణి వాళ్ళేమీ చెయ్యను.

వీరే :- దేవీసింహా! నీ భార్యను చూడాలని నీవు చాలా బెంగ గొన్నావనుకొంటాను.

దేవీ :- అవునండీ.

వీరే :- కాని, నీవు నీ భార్యను గురించి ఇంతవఱకు ఏమీ అడగలేదే?

దేవీ :- ఎందుకండీ అడగటం? ఈ సందర్భంలో మీరు నిజం చెప్తుతారని నేను భావించటంలేదు.

వీరే :- అలాగైతే నీవే అంతఃపురంలోకి వెళ్ళిచూడు.

అంతఃపురాంతర్భాగంలో చంప రోహితగఢపు దుర్గం యొక్క ప్రతిరూపాన్ని చిత్రిస్తోంది. పరిచారిక లిద్దరు ఆమెకు దీపాలుచూపుతూ సహాయపడుతున్నారు. వెనుకనుంచి వచ్చిన దేవీసింహుడు చంపను చూచి ఆశ్చర్యచకితు డయ్యాడు. చంప చిత్రలేఖనంలో నిమగ్నురాలై ఉన్నది. దేవీసింహుడు

అదివరకు చంప చిత్రించిన అనేక చిత్రాలను చూచేఉన్నాడు. కాని ప్రస్తుతం ఆమె చిత్రిస్తున్న దుర్గయొక్క చిత్రాన్ని చూచి అశ్చర్య చతుడయ్యాడు. సరిగా అటువంటి చిత్రమే ముసుగుమనుష్యుల యింట్లో తాను భూతనాథునితో కూడా కలసి చూచాడు. సాధారణంగా ఒక భవనాన్ని ఇద్దరు చిత్రీకారులు చిత్రీస్తే అది ఒకే మోస్తరుగా ఉండటంలో ఏమంత అసహజత్వం కనిపించదు. ముసుగు మనుష్యుల యింట్లో గల రోహితకథలు పర్వతం యొక్క చిత్రాన్ని దేవీసింహుడు చూచినప్పుడు ఆ చిత్రంలో ఇద్దరు ముసుగు మనుష్యులు గుర్రాలమీద పర్వతం ఎక్కుతున్నట్లు చిత్రితమై ఉన్నది. ఆ గుర్రాలలో ఒకటి నల్లగానూ, మరొకటి పచ్చగానూ కనిపించాయి. ప్రస్తుతం చంప చిత్రిస్తున్న చిత్రంలో కూడా అదే రకమైన గుర్రాలు అదేచోట అదేవిధంగా ఉన్నట్లు కనబడుతున్నాయి. దేవీసింహుడు ఈ విషయాన్ని కాకతాళీయంగా భావించి సుతృప్తి చెందలేక పోయాడు. అతనికి చంప ముసుగు మనుష్యుల యింటికి వెళ్ళే ఉంటుందనే అనుమానం మొలకెత్తింది. అక్కడి చిత్రాన్ని ఒకసారి చూడనిదే చంప అదే రకమైన చిత్రాన్ని ఇక్కడ తయారు చెయ్యగలగటం అసంభవంగా తోచిందతనికి. అయితే చంప తాను ముసుగు మనుష్యుల యింటికి వెళ్ళినవిషయం దాచి వుంచాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు కనిపించలేదు. అదే నిజమైతే ముసుగు మనుష్యుల యింట తననుచూచి ఎందుకు కనిపించకుండా పోయిందీ ?

దేవీసింహుని అడుగుల చప్పుడు విని చంప వెనుదిరిగి

చూచింది. దేవీసింహుడు కంటపడగానే ఆమె కుంచెలను, రంగులనూ అక్కడ విడిచి అతనికి అభినాదం చేసింది.

“ఎవ్వడు వచ్చారు ?”

“నాలుగైదు గంటలైఉంటుంది ఇక్కడికి వచ్చి కూడా ఒక అరగంట అయిఉంటుంది.”

“అయితే దొంగతనంగా ఏమిచూస్తున్నారో ?”

“ఆ చిత్రాన్నీ దాని నైపుణ్యాన్నీ చూస్తూ నిలబడి పోయాను”

“అలాగా రండి ! కూర్చోండి.”

“నీవు కూర్చున్న కుర్చీలో కూర్చుండి నీ పటాన్ని సావకాశంగా పరిశీలిస్తాను.” అని చంప కూర్చున్న కుర్చీలో కూర్చుండి దేవీసింహుడు చిత్రపటాన్ని అవలోకించసాగాడు. కుర్చీ వెనుకభాగాన చంప నిలుచున్నది. దేవీసింహుడు కుంచె తీసుకొని దుర్గంపైన ఒక బురుజును చిత్రించి దానిపై పతకాన్ని కూడా వ్రాశాడు.

చంప:- అవునవును ! నేనదివేయటం మరచిపోయాను. ఇక మీరుండండి. నేను పూర్తిచేశాను. ఆ తరువాత మీరు ఇంకా నేనేం మరచిపోయానో చెబుచున్నాను.

దేవీ :- సరేకాని, అక్కడ నన్ను చూచి ఎందుకు పారిపోయావు ?

చంప :- ఎవ్వడూ ? ఎక్కడా ?

దేవీ :- ఆ ముసుగును ఘృటం వోట.

చంప :- ఎప్పటిసంగతి మాట్లాడుతున్నారో నా కర్థం కాకుండా ఉన్నది.

దేవీ :- నీ దొంగయెత్తులు నా దగ్గర కుదరవులే.

చంప :- ప్రమాణపూర్వకంగా చెబుతున్నాను. నాకేం తెలియదు.

దేవీసింహుని ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు. చంప సత్య సంధురాలని అతనికి సరపూర్ణంగా విశ్వాసమవున్నది. అయితే నిన్నా మొన్నా నీ వెక్కడికి వెళ్ళావు?" అని ప్రశ్నించాడతడు.

చంప :- ఎక్కడికి వెళ్ళలేదే?

దేవీ :- అయితే ఈ చిత్రాన్ని నీ వెక్కడ చూచావు?

చంప ఒక మూటను దేవీసింహుని ముందుంచింది. అతడు ఆ మూటవిప్పి "ఈచిత్రం నీకెక్కడ దొరికింది?" అని అడిగాడు.

చంప :- ఆ సంగతి నేను తరువాత చెబుతాగాని ముందుగా మీరీ చిత్రాన్ని చూచి ఎందుకు ఆశ్చర్యపడ్డారో చెప్పండి! ఈచిత్రం నిజానికి ఎక్కడిది?

దేవీ :- మునుగు మనుష్యుల యింటో ఈ చిత్రం ఉన్నది. వాళ్ళను గురించే నిన్నిప్పుడు అడుగుతున్నాను.

చంప :- రాజసభకు వస్తూఉండే మునుగు మనుష్యులేనా?

దేవీ :- అవును. వాళ్ళ యింటివద్దనే నేను నిన్ను చూచాను.

చంప:- మీరు చెప్పేది నాకేం అర్థంకావటంలేదు. ఇంతకూ ఏమిజరిగిందో సవిస్తరంగా చెప్పండి.

దేవీసింహుడు భూతనాథుడూ బానూ చేసిన ప్రయాణాన్ని వివరించి “ఈ చిత్రం ఎక్కడిదో అన్నాడు.

చంప:- ఇప్పుడు నాకు అర్థమైంది. నే నా యింటికి వెళ్ళలేదు.

“అయితే నీకీ చిత్రం ఎలా లభించింది?”

చంప:- ఈ చిత్రాన్ని మన స్థిల్ల వాడు తా రాసింహుడు ఇచ్చాడు.

దేవీ:- నీ పడిగానా ఈ చిత్రం ఎక్కడిదో?

చంప:- నే నడగలేదు.

దేవీ:- ఎన్నాళ్ళయింది నీ కీ చిత్రంయిచ్చి?

చంప:- అయిదారురోజులై వుంటుంది.

దేవీసింహుడు కొంతసేపు ఆమెనద్ద కూర్చున్న మీదట గుడ్డచుట్టిన చిత్రపటాన్ని తన వెంట తీసుకొని బైటికి వెళ్ళాడు.

8

అంతిమపురాన్ని విడిచివచ్చిన దేవీసింహుని మనస్సు పరిపరివిధాల ఆలోచనలతో నిండిపోయింది. చాలారా తి అయినప్పటికీ ఆ చిత్రపటాన్ని గూర్చి ఏరేంద్రసింహునితో ముచ్చటించటాకోసం దేవీసింహుడు మహారాజుదగ్గరకు వెళ్ళాడు.

వీరే:- ఏమటయ్యా యింత ప్రొద్దుపోయి వచ్చావు? చంప నిన్నంత తొందరగానే బైటికి రానిచ్చిందీ?

దేవీ:- అత్యాశ్చర్యకరమైన విషయం మీకు తెలియ చెప్పటానికి వచ్చాను.

వీరే:- ఏమిటా సంగతి? నీ చేతిలో గుడ్డచుట్టిన దేమిటి?

దేవీ:- ఈ వస్తువే మీకు చూపాలని వచ్చాను.

అతడు చిత్రపటాన్ని చిప్పి మహారాజుకు చూపించి
“తారాసింహునికి ఈ చిత్రపటం ఎక్కడదొరకిందో అర్థం
కావటంలేదు. దీనిని తనచల్లి చేతికెండు చచ్చాడో కూడా దురూ
హ్యం” అన్నాడు.

వీరే:- అతడినె అడగకపోయావా ?

దేవీ:- పిలవమంటారా?

వీరే:- పిలూ!

కబురంపించినవాడు తిరిగివచ్చి “అయినలేదు. ఎక్క
డకు వెళ్ళాడో తెలియదు. సాయంకాలంనుంచీ కనిపించటం
లేదట” అని చెప్పాడు.

తరువాత భైరవసింహునికోసం కబురువెళ్ళగా అతడు
వచ్చాడు.

వీరే:- భైరవసింహా! తారాసింహుడు ఎక్కడికి
వెళ్ళాడో నీకు తెలుసా?

భైరవ:- సాయంకాలంనుంచీ అతడు కనిపించటంలేదండీ.
మధ్యాహ్నం ఒకసారి కనిపించాడు. అప్పుడతడు ఎందుకనో
ఉదాసీనంగా వున్నాడు. నే నడిగితే ఏమీచెప్పలేదు.

వీరే:- ఆశ్చర్యంగా వున్నదే!

భైరవ:- ఇప్పుడతడు ఎందుకండీ.

దేవీసింహుడు భైరవసింహునికి జరిగినదంతా చెప్పాడు.

భైరవ:- ఈ చిత్రపటం తారాసింహునికి ఎప్పుడు
ఎక్కడ దొరికిందో నాకూ తెలియదు. ఈ రహస్యాన్ని ప్రయో
గించి తెలుసుకుంటాను.

ఇలా చెప్పి భైరవసింహుడు నిష్క్రమించాడు. దేవీ సింహుడుకూడా వెళ్ళిపోయాడు.

మరునాడు రాజనాథుని సొడూ ఈ విషయాన్ని గురించే సమాలోచన జరిగింది. దివ్య-డ పీఠేంద్రుడూ అతని ఇంద్ర జాలికులూ తప్ప ఇరవయి ఎనిగూలేనని నాటికి మూడు రోజుల క్రిందట ముసుగుమనుష్యులు వచ్చిరాజుమాకుల వృత్తాంతాన్ని వినిపించి వెళ్ళారు. ఆ తరువాతి ముసుగు మనుష్యులకూడా రావటంలేదు. భూతనాథుని చుగిలి అర్థంకాలేదు. అట్టి సమయంలో ముసుగు మనుష్యులు నిచ్చిట్లుగా వర్తమానం అందింది. రాజానుమతిపై ముసుగు మనుష్యులు వచ్చి కూర్చున్నారు.

ముసుగు:- బహుశః మూడురోజులనుంచీ మేమెందు తని రావటంలేదో ప్రభువులవారికి శిశ్పర్యం కలిగింది ఉండవచ్చు.

వీరే:- అవును! మాకు రాకుమారుల విశేషాలు మీ ద్వారా తెలుసుకోవాలని చాలా కుతూహలంగా ఉన్నది.

ముసుగు:- భూతనాథుడు మమ్మల్ని వెదకటానికి వెళ్ళి యింకా రాలేదని తెలిసింది. అందుచేత విచారణ జరగదని తెలిసి మేము రాలేదు. దానికంటే మించి రాకుమారుల విషయాలు తెలుసుకోటానికి ఇంద్రజాలానికి వెళ్ళేపని కలిగింది.

వీరే:- మీరక్కడికి తలచుకొన్నప్పుడు నిరాటంకంగా వెళ్ళగలరా?

ముసుగు:- కొన్ని కొన్ని చోట్లకుమాత్రం వెళ్ళగలడు అదేనా మూగులవుగాని లోగడ పళ్ళుతూడిండ్లేప్రదేశాల్లోనే?

వీరే:- మీగురు వెవరు?

ముసుగు:- వారు పరమపదించారు.

వీరే:- అలాగా! ఇంతకీ మీగు మా చిరంజీవులను కలుసుకొన్నారా?

ముసుగు:- కలుసుకోలేదనుకోండి! అయినా వారి సంగతులన్నీ మీకు తెలిశాయి. అవన్నీ మీకు చెబుతాముకూడా. ఏమండీ దేవీనింహలవానూ! భూతనాథుణ్ణి ఒంటరిగానే విడిచి వచ్చారే ?

దేవీ :- ఏం చెప్పుచుంటావు? మీ యథార్థ వృత్తాంతం తెలిసుకోవాలనే పట్టుదల నావంటే భూతనాథునికే ఎక్కువ. ఆనాడు నేను వచ్చిందికూడా కేవలం భూతనాథుడు ఏం చేస్తాడో ఎక్కడికి వెళ్తాడో చూద్దామనే. ఆ చిన్నపనికే నాకు ప్రాణాలంతకంటే మైంది.

ముసుగు :- కాని భూతనాథునికంటే ఆత వదలలేదు కాబోలు నే!

తేజ:- అతడొక విచిత్రమైన వ్యక్తి. మీ రెలాగూ అతనికి సహాయపడేవారని తెలిసికూడా ఎందుకో అనవసరంగా మీ నెంటు వడ్డాడు. ఇంతకూ మీ ద్వారా అతనికేమీ అవకారం జరగదని భావిస్తున్నాను.

మునుగు :- అపకారమా! అబ్బే! మేం అలాటివని చెయ్యిం. మహారాజా మీరు మమ్మల్ని మీ కుమారులుగా భావించుకొండి! మీ యింద్రజాలికులు మమ్మల్ని ఒకవేళ జాధించినా మేము మూర్ఖులం వాళ్ళపై చెయ్యి చేసుకోం.

దేవి :- పెళ్ళాన. మా వాళ్ళకూడా మీకేమీ ఇబ్బందిని కలుగజేయ్యకు లెండి!

దేవి :- విన్నవించుచు నేనొక పెద్ద చిక్కులో పడ్డా నయ్యా.

మునుగు:- ఏమిటది?

దేవి :- మావాడు అంతలేకుండా పోయాడు. ఎక్కడికి వెళ్ళాడో? ఏమిటో?

మునుగు :- ఎక్కడికి వెళతాడేమిటి? కొంతసేపట్లోనే రాదూ?

దేవి :- అయితే మీకు మావాడిసంగతి తెలుసునన్న మాట.

మునుగు:- తెలియకేం? తెలుసు. ఆతణ్ణి అడగండి ఆ సంగతులన్నీ. మహావ్రభూ! మీ చిరంజీవుల దగ్గరనుంచీ యివ్వాల మాకోక ఉత్తరంవచ్చింది. అఉత్తరంలో మమ్మల్ని మీదగ్గరకు వెళ్ళి భైరవసంహుణ్ణి, తారాసింహుణ్ణి తొందరగా ఇంద్రజాలానికి పంపించవలసిందని మీకు విన్నవించమని వ్రాశారు. వాళ్ళిద్దరూ లేకపోతే అక్కడ బొత్తిగా పనిచేసగటం లేదట. ఇదుగో! మీపేరకూడా ఒక ఉత్తరం పంపించారు.

మునుగుమానిసి మహారాజుకు ఒక లేఖ యిచ్చాడు.

వీరేంద్రుడు:- తిన్నగా నా దగ్గరకే చివర మధ్యలో
మీరెందును ప్రాశ్నాలో.

మునుగు:- వారు స్వయంగా ఇంద్రజాలం బైటికి
రాలేరు. ఇంకొకడిని పంపించలేరుకూడా. మా మనుష్యులు
ఎవ్వడూ అక్కడికి సంగతులు తెలుసుకొని రావటానికి వెళ్ళు
తుంటారు గనుక వాళ్ళచేతి కిచ్చారు.

వీరేంద్రసింహుడు ఉత్తరాన్ని చదవటం ప్రారంభిం
చాడు. అందులో—

“పూజ్యులైన తండ్రిగారికి,

నమస్కారములు.

మేమిక్కడ టేమంగానే వున్నాము. ఇంద్రజాలాన్ని
భేదిస్తున్నాం. కాని మాకు సహాయంగా ఎవరూ లేకపోవటం
వల్ల కొంచెం కష్టంగానే వున్నది. అందుచేత ఈ ఉత్తరాన్ని
చూచిన తక్షణమే భైరసింహుణ్ణి, తారాసింహుణ్ణి ఇక్కడికి
పంపించండి ! దేవునిదయవల్ల మాకిక్కడ రామసింహుడు,
లక్ష్మణసింహుడనే యిద్దరు మిత్రులు లభించారు. వాళ్ళిద్దరూ
సాధువు మాయారాణుల రహస్యాలు పూర్తిగా ఎరుగుదురు.
ఫైదీల అపరాధ విచారణచేసే సందర్భంలో మీరు వాళ్ళిద్దర్నీ
దగ్గర వుంచుకుంటే న్యాయవిచారణ బహుసులభమని ఆశిస్తు
న్నాము. వాళ్ళిద్దరిద్వారానే మా పోదరులిద్దరియొక్క టేమ
సమాచారాలు మీరు తెలియగలవు. భైరవసింహుణ్ణి తారా
సింహుణ్ణికూడా వాళ్ళిద్దరూ మాదగ్గరకు పంపించగలరు.
గోపాలసింహ అన్నయ్యగారితో ఆయన స్నేహితుడైన భరత
సింహుడు మాకిక్కడ కలిశాడని చెప్పండి. ఆయనను సాధువు

తైదు చేశాడు. దేవునిదయవల్ల అయిన బ్రతికి బయటపడ్డాడు. అన్నయ్యగారు మీ దగ్గరనుంచి వెళ్ళేటప్పుడు చెరువులోని తాలవనుగురించి చెప్పి రహస్యాలన్నీ సరిగానే బయటపడ్డాయి. చంద్రవతాకం చూకు దొరికింది.

వి స ము లై న

మీ కు మారులు."

చిరేంద్రసింహుడు ఉత్తరాన్ని గోపాలసింహుని చేతికిచ్చాడు. గోపాలసింహుడు చాలా సంతోషించి "ఇది ఇంద్రజీతసింహుని దస్తూరి. నేను చెప్పిన రహస్యాలు బైటపడినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉన్నది. భరతసింహుడు దొరకటం కూడా చాలా అవృద్ధం. ఏమయ్యా మీరేపన్నుమాట రామసింహ, లక్ష్మణసింహులు." అని ఆ ఉత్తరాన్ని తేజసింహుని కిచ్చాడు. ఆ ప్రకారంగానే అగ్గి ఇంద్రజాలికులందరూ ఆ ఉత్తరాన్ని చదువుకొన్నారు. అప్పుడే తారాసింహుడు వచ్చాడు. ముసుగు మనుష్యులకు తారాసింహుని వృత్తాంతం ఎలా తెలిసిందో అనే అనుమానం అందరికీ పట్టుకొన్నది. ముసుగు మనుషుల యెదుటగా తారాసింహుణ్ణి చిత్రపట విశేషాలు అడగటం ఎందుకులే అని ఊరకున్నారు వారు.

ముసుగు :- మాచారా మహాప్రభూ. తారాసింహుడు రానేవచ్చాడు. ఇక మమ్మల్నిద్దరినీ ఏంచెయ్యమంటారు ? భైరవసింహుణ్ణి, తారాసింహుణ్ణి రాకుమారులపద్దకు పంపిస్తారా ?

తేజ :- అలాగే. రేపు మీ వెంట పంపిస్తాం.

ముసుగు :- చిత్తం. వెళ్ళివస్తాం.

తేజ :- రాకుమారుల సంగతి చెప్పకుండానే వెడతా
రేమండీ !

ముసుగు :- ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైంది. అయినా
మహాప్రభువులవారు చెప్పండిని ఆజ్ఞాపిస్తే మూకేం అభ్యంతరం
లేదు. ఇంతకూ సురేంద్రసింహ మహారాజులుంగారిని పిలవండి
మఱి.

ఆ ప్రకారమే సురేంద్రసింహ మహారాజులుంగారిని
తీసుకురావటం జరిగింది.

9

కేవలం స్వపక్షీయులుమాత్రమే హాజరైఉన్న రాజ
దర్బారులో ముసుగుమనుష్యులు రాకుమారుల ఇంద్రజాల
విశేషాలను గురించి చెప్పసాగారు.

“రాకుమారు లిద్దరూ ఆ రాత్రి ఆ ఐదుగురు బంధీల
తోనూ గడిపారు. తెల్లవారింది. రాకుమారు లిద్దరూ ఆప్రదే
శానికి నడుమనున్న బురుజుదగ్గరకు వెళ్ళి చుట్టూ ఉన్న వేదిక
తాళ్ళను పరీక్షగా చూడసాగారు. ఆ రాళ్ళమీద అక్క
డక్కడా అక్షరాలూ అంకెలూ చెక్కి ఉన్నాయి. ఇంద్ర
జీతసింహుడా అంకెలనూ అక్షరాలనూ పరీక్షించి ఒక నలు
చదరపు రాతిమీద చేతినుంచి ‘ఈ రాతినే పెకలించాలి’
అన్నాడు తమ్మునితో. అన్నగారి మాటను సోదరుడు శిరసా
వహించాడు. తన మెఱుపు కత్తితో ఆ రాతిని పెకలించి
వేశాడు.

ఆ రాతి అడుగున ఒక నాగవాసానికి తగిలించిన గొళ్ళెం కనిపించింది. ఇంద్రజీతుడా గొళ్ళెన్ని తీయటం ప్రారంభించాడు. ఆ గొళ్ళెం తీసేసరికి చుట్టూ ఉన్న అరుగురాళ్ళు అవయత్నంగానే తొలగిపోయాయి. అప్పుడు దిగువనున్న చీకటికొట్లోనికి వెళ్ళటానికొక త్రోవా, బురుజుపైకెక్కటానికి మరొకత్రోవా కనిపించాయి. మొదట సోదరులిద్దరూ బురుజు మీదకెక్కి చుట్టూవ్యాపించిఉన్న తోటనూ అందులోని భవనాలనూ చూచారు. తరువాత క్రిందికి దిగినచ్చి బైదీలతో అక్కడ ఉండండిని చెప్పి యిద్దరూ చీకటికొట్లోకి వెళ్ళారు. మెరుపుకత్తి సహాయంతో ఆగదిని పరికించసాగాడు. ఆగదిమధ్య ఒక అనుగున్నది. ఆ వేదికమీద లోహనిర్మితమైన బెబ్బలి వున్నది. ఆ బెబ్బలి బొమ్మ చూడటానికి చాలా భయం కరంగా ఉన్నది. దాని సమీపాన నేలమీద ఒక సుత్తివున్నది. ఇంద్రజీతసింహుడు ఆ పులిబొమ్మ తల నివురసాగాడు.

ఆ పులి ఎడమచెవిలో వ్రేలువట్టేటంత బెజ్జమున్నది. ఇంద్రజీతసింహుడు తన జేబులోనుంచి ఒక మేకును తీసి ఆ బెజ్జంలోపెట్టి సుత్తితో గట్టిగా కొట్టాడు. ఆ తరువాత వెంటనే సోదరు లిద్దరూ బైటికి వచ్చారు.

పులిచెవిలో కొట్టిన ఆ మేకులాటివస్తువు ఒకచోట ఒక బొమ్మయొక్క పొట్టలో దొరికింది.

రాకుమారులిద్దరూ బైటికివచ్చినమీదటచీకటికొట్టులో పెద్దరణగుణధ్వనిబయలుదేరింది. ఆవిధంగాఒకజాముప్రాద్దేశ్కే వరకూ ఆధ్వని కొనసాగి తరువాత అంతమైంది. మధ్యాహ్నం బైదీలతో రాకుమారులు చీకటికొట్టులోనికి వెళ్ళారు. పులి

బొమ్మవున్నచోట క్రిందికొకమార్గమున్నది అక్కడనుంచీ
ఫైదీలతో రాకుమారులు సారంగపుమార్గాన్ని ప్రవేశించారు.
కొద్దిదూరం వెళ్ళినతరువాత వారికి ఒకగది కనిపించింది ఆగది
డాటినతరువాతకూడా సారంగమున్నట్లుగా ఎదురుగుండావున్న
వాకిలిగుండా కన్పిస్తోంది. ఆగదిలో రకరకాల ఆయుధాలూ,
మణులూ, మాణిక్యాలూ మొదలైన అమూల్యవస్తువులు
రాసులుగా సోసిఉన్నాయి. ఫైదీలలో ఒకడు ఇంద్రజీతసింహు
నితో “ఈధనరాసులను ఇక్కడఎందుకుపెట్టావా?” అన్నాడు.

ఇంద్ర:- మాకోసమే! ఇవేకాదు. ఇంకా ఎన్నోచోట్ల
ఇంతకంటే ఎక్కువసంపద మాకు లభిస్తుంది.

ఫైదీ:- వీటినన్నిటినీ బైటికి ఎట్లా చేర వేస్తారా?

ఇంద్ర:- ఈ యింద్రజాలాన్ని భేదిస్తూ మేము చునార
గఢాన్ని చేరుకో నేటవ్వుడు ఈ వస్తువులనన్నిటినీ తీసుకు
వెడతాం.

ఫైదీ:- అందాకా వీటిని ఇలానే వుంచుతారా ?

ఇంద్ర:- అవును.

అక్కడనుండి తిరిగి సారంగపు మార్గాన ప్రవేశించి
వారు ముందుకు సాగారు. దాదాపు రెండు క్రోసులు వెళ్ళిన
తరువాత మరొకగది కన్పించింది. మొదటి గది మోస్తరుగానే
యీ గది డాటిన తర్వాతకూడా ఇంకా సారంగం ఉన్నట్లు
కన్పిస్తోంది. ఆ గదిలో గోడలకు చిత్రపటాలు మాత్రమే
ప్రవేశించుతున్నాయి. ఆ పటాలలో ఎక్కువభాగం రోహిత
గఢానివి. చునారగఢానివీ మాత్రమే. రాకుమారు లా చిత్ర
పటాలను పరీక్షగా చూచారు.

ఇంద్ర:- బ్రహ్మాండం ఇక్కడే ఉన్నట్లున్నది. ఇక్కడే చునారగధపు ఇంద్రజాలయొక్క తాళంచెవి మనకు లభిస్తుంది.

ఆనం:- అవును. ఇది బ్రహ్మామండల మనటంలో సందేహంలేదు.

ఇంద్ర:- మరి నీ ఉద్దేశం యేమిటి? ఇక్కడేబైనా పని ప్రారంభిద్దామా వద్దా?

ఆనం:- నా ఉద్దేశంలో ఇప్పుడిక్కడ మనమేమీ చెయ్యరాదు. ఈ భైదీలను మొదట బైటికి పంపించి వేద్దాం. ఆ తరువాత మనం చెయ్యదలచుకొన్నది చేద్దాం.

ఇంద్ర:- నా ఉద్దేశమూ అదే! మనమిక్కడికి ఎలాగూ చాలాసార్లు రావలసి ఉంటుంది. కనుక ఇప్పుడు మనం ఏదైనా పనిప్రారంభిస్తే బయటికి వెళ్ళటం ఆలస్యమవుతుంది.

అనిముందుకు నడిచాడు. అండరూ అతని వెనుక సారంగపుమార్గం పట్టాడు. ఎన్నో క్రోసుల దూరం నడిచిన తరువాత సారంగాన్ని గడచారు. అప్పటికి తెల్లచారింది. రాకుమారులు జమానియాను విడిచి చాలా దూరం వచ్చినట్లూ దాదాపు పథ్నాలుగు పదునైదుగంటలు నడచినట్లూ అంచనావేశారు.

వారిప్పుడు ప్రవేశించినది ఒక రమణీయమైన లోయ. నలువైపులా ఎత్తైన పర్వత శ్రేణులు ఉన్నాయి.

ఇంద్ర:- (భైదీలతో) ఇక మీరు కారాగారంనుండి విడుదలయ్యారు. కొద్దిసేపైనతరువాత మిమ్మల్ని యీ లోయ నుండి బైటికి పంపించి వేస్తాం. ఆ తరువాత మీరు మాయిష్టం వచ్చినచోటికి వెళ్ళిపోవచ్చు.

యువరాజుకు ఖైదీలు చేతులెత్తినమస్కరించి “ప్రభూ మీ పాదాలను విడిచి మే మెక్కడికీ వెళ్ళలేము. మమ్మల్ని నానా హింసలు పెట్టిన శత్రువులపై మీ సహాయంతోనే పగ తీర్చుకోవాలని ఉన్నది. అందుచేత మీతోపాటు మేమూ వీరేంద్రసింహ మహారాజు దర్బారుకు వస్తాము” అన్నారు.

రాకునూరు లిద్దరూ ఖైదీల విజ్ఞప్తిని హృదయపూర్వకంగా ఆమోదించారు. ఆ తరువాత జరిగిన వివేచనలను మీకు మరొక రోజు విన్నవిస్తాము.

ముసుగుమనిషి అంతటితో మానని వహించాడు మహారాజు రాకుమారుల యొక్క విశేషాలను ఇంకా తెలుసుకోవాలని మనస్సులో అభిలాష ఉన్నా ముసుగు మనుష్యులకు నాటికి తెలిపిచ్చి పంపివేశాడు.

10

దేవీసింహుణ్ణి విడిచిపెట్టిన తరువాత భూతనాథుడు ఏంచేశాడో తెలుసుకొందాము.

వాస్తవానికి భూతనాథుడు ఒక విచిత్రమైన ఇంద్రజాలి కుడు. అతడు శక్తిమంతుడేగాక తానుపట్టిన పట్టును విడువని కర్తవ్యపరాయణుడు. నిర్భయస్థుడు కూడా. ఒకానొకప్పుడు అతడు చేసిన దోషంవల్ల తన మాయావి జీవితంలో ఏర్పడిన కళంకాన్ని బయల్పడకుండా నిరోధించి వీరేంద్రసింహ మహారాజుల ఇంద్రజాలికుడుగా చలామణి కాదలచుకొన్నా అతడు తన కర్తవ్య నిర్వహణలో ప్రాణాలను సయితం బలిగా ఒడ్డటానికి సంసిద్ధంగానే ఉన్నాడు. ఆ దృష్టితోనే అతడిప్పుడు.

ముసుగు మనుష్యులను వెన్నాడిన కార్యక్రమాన్ని తెలుసుకొందాం.

ప్రొద్దుతుంకటానికి ఇంకొక గంట అలస్యమున్నది. ముసుగు మనుష్యుల నివాసం ఉన్న గుహయొక్క ముఖద్వారందగ్గర ఇద్దరు ముసుగుమనుష్యులు కత్తీ డాలూ పుచ్చుకొని అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారు. వారి వేసాలు చాలా సాధారణంగా కన్పిస్తున్నాయి. శరీరం అంత బలిష్ఠమేందిగా కూడా కన్పించటంలేదు. వాళ్ళక్కడ ఎంతసేపటినుండి అలా తిరుగుతున్నారో తెలియదుగాని మొత్తంమీద ఎవరి రాక కోసమో ప్రతీక్షిస్తున్నట్లు మాత్రం కన్పిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో ఒక సాధారణవ్యక్తి వారిదగ్గరకు వచ్చాడు. అతడు చాలాదూరం ప్రయాణం చేసినట్లుగా కన్పిస్తున్నాడు.

ముసుగు “ ఎవరవు నీవు ? ఏకావాలి ? ” అని అడిగాడు.

ముసుగుమానిసికి సమాధానంగా ఆ వ్యక్తి సంజ్ఞ మాత్రంగా అక్కడికి కొద్దిదూరంలో ఎవరో ఒకరిని చంపుతున్నారని వివరించాడు.

“నీవు మూగవాడివా ? ” అని ప్రశ్నించాడు ముసుగుమానిసి.

అప్పటికీ ఆ వ్యక్తి ఏమీ సమాధానం చెప్పకుండా ముసుగుమనుష్యులను తనవెంట రమ్మన్నట్లు సంజ్ఞ చేశాడు.

ముసుగుమనుష్యులకు ఆ నచ్చిన వ్యక్తి మూగవాడేగాక చెవిటివాడనికూడా విశ్వాసం కలిగింది. ఆ యిద్దరిలో ఒకడు “ ఇతనితో పాటు వెడదామా ” అని రెండవవాణ్ణి అడిగాడు.

ముసుగు మనుష్యులద్దెరూ ఆ వచ్చిన వ్యక్తి ననుసరించారు. కొద్దిదూరం వెళ్ళిన తరువాత త్రోవలో చాలారూపాయలూ, స్త్రీలుధరించే రెండుమూడు నగలూ, అవ్యక్తి ముసుగు మనుష్యులకు చూపించాడు. అతణ్ణి ఆ నగలు మొదలయినవి తీసుకోవలసిందని ముసుగుమనుష్యులన్నారు. కాని ఆ మూగవాడు వాటిని తీసుకోకుండా వాళ్ళతో ముందుకు సాగాడు. మరి కొంతదూరం వెళ్ళినతరువాత మరికొన్ని నగలూ తెగివడిన చెయ్యి కన్పించాయి.

“ఇదంతా ఏమిటి?” అన్నాడు ముసుగుమానిసి తన ప్రక్కనున్న ముసుగుమానిసితో.

“అవును ఇదంతా ఏమిటో అయోమయంగానే వున్నది.” అన్నాడు.

“ఇది స్త్రీ హస్తంలాగా కన్పిస్తోంది. బహుశః ఈ నగలుకూడా ఆమెవే అయివుండవచ్చు.”

“అవును ! దీని రహస్యం తెలుసుకోటానికి మన నాయకుణ్ణి హెచ్చరించటం మంచిది.”

ఆ సమయంలో అక్కడికే కొంచెం దూరంనుండి స్త్రీ యేడ్పు వినిపించింది. ముసుగు మనుష్యులు ముందుకుసాగారు.

ఆ స్త్రీ ఒక ధనవంతుని యింటిబిడ్డలాగా కన్పిస్తుంది. ఆమె తన రెండుచేతులతోనూ నెత్తి నోరూ కొట్టుకొని యేడ్చుతోంది. ఆమె సమీపాన ఒక స్త్రీ శవం వున్నది. ఆ శవానికి ఒక చెయ్యిలేదు.

ఆమెతో ముసుగుమానిసి “ఈమెయెవరు? ఎవరోమెనుచంపింది?” అన్నాడు.

ఆమె :- ఎవరు చంపారో నాకేం తెలుస్తుంది ? మీ అనుచరులే ఎవరో చంపి వుంటారు. ఇక నన్ను చంపి కనితీర్చుకో.

ముసుగు :- ఏమన్నావు ? నేము ఆడవాళ్ళను చంపేటంత పాప పహీనుల మనసుకొన్నావా ?

ఆమె :- అవును ! నేనెలా అనుకొంటున్నాను. మీరు కాకపోయినా మీలాంటి ముసుగు మనుష్యులే ఈమెను చంపారు. ఆ వ్యక్తి స్త్రీ అయినా పురుషుడైనా నేను పగ సాధించుకోవటమో లేక యీమెవలెనే ప్రాణత్యాగం చెయ్యటమో చేస్తాను.

ముసుగు :- నువ్వెవరితో మాట్లాడుతున్నావు. మా అనుచరులే యీమెను చంపారని నీవెలా రుజువు పరచగలవు?

ఆమె :- మీతోనే మాట్లాడుతున్నాను. మీ వాన ఈమెను చంపారని నిస్సందేహంగా చెప్పగలను.

ముసుగు :- నువ్వు ఆడదానివైపోయావు. మరే మగవాడైనా ఇలా మాట్లాడితే ఏం చేసేవాడినో !

ఆమె :- నేను పొరపాటుపడితే సడి వుండవచ్చు గాని యీమెను చంపినవాడు నీలాంటి వ్యక్తి.

ముసుగు :- అసలు నీవు నీ సంగతి యీమెసంగతీ యేమిటో చెప్పు! అసలు రహస్యం బైటపడుతుంది.

ఆమె :- ఇక్కడ నేనేమీ చెప్పను. మమ్మల్ని బాధించిన వాళ్ళ ముఠాకు నీవు చెందకపోయినట్లయితే మగవాడివే గనుక అయితే నన్ను మీ నాంతునిదగ్గరకు తీసుకువెళ్లు ! అక్కడ అన్నిసంగతులూ చెబుతాను.

ముసుగు :- అలా వీలుపడదు.

ఆమె:- అయినప్పుడు మీరే యీ యాపని చేసిందని నే నెందుకు విశ్వసించకూడదూ?

ముసుగుమనుష్యులకు తమ నాయకుని దగ్గరకు ఆమెను తీసుకొని వెళ్ళటానికి ఏమాత్రం ఇష్టంలేదు. అయినా ఆ స్త్రీ వేసిన చిక్కు-ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పలేని పరిధికి ఆమెతో పాటు శవాన్ని కూడా గులాబద్గరకు తీసుకొని వెళ్ళక తప్పలేదు. ముసుగుమనుష్యుల వెంట వచ్చిన మూగనాడు ఆశవాన్ని తీసుకొనిపోవటంలో సహకరించడం దూరాన ఘండిపోయాడు. ముసుగుమనుష్యులు ఆశవాన్ని ఎత్తుకొని తీసుకొనిపోతుండగా ఆ శవం మీదనుండి ఒక రకమైన పరిమళం బయలుదేరింది. ఆ పాసనతో వాళ్ళు స్పృహహిన్లు పడిపోయారు. ఆ వెంటనే శవాకారంలోవున్న ఆ స్త్రీ లేచి నూచున్నది. అప్పటికి మూగవాడు కూడా దగ్గరకు వచ్చాడు.

మూగ:- అమ్మయ్య! నునపని పూర్తి అయింది. భూతనాథుడు సామాన్యమైన వ్యక్తికాడని విశ్వకీక తెలియగలదు.

ఆమె:- ముసుగుమనుష్యులు నీపైన ఎక్కడ అనుమానిస్తారో నీ వాలోచించావా?

మూగ:- అన్నీ ఆలోచించాను. వాళ్ళకు నేనేమాత్రం అనునమాం కలుగనీయను. వాళ్ళిద్దరిలో ఒకణ్ణి అవహరించి నా పని పూర్తిచేసుకొంటాను. - అని ఆముసుగు మనుష్యుల ముఖానగల ముసుగులను తొలగించాడు. బయల్పడిన రూపాలను తొలగించి ఆశ్చర్యచకితుడై ఆమెతో “అరే! ఏళ్లు రాజసభకు వచ్చే ముసుగుమనుష్యులే!” అన్నాడు.

అప్పటికి శబాకారంలో చెయ్యి తెగివశవున్న స్త్రీ కూడా సంసిద్ధురాలై వెనుకకు మెలిపెట్టికట్టిన తనచేతిని యధాస్తానం లోకి తెచ్చుకొన్నది. నిజానికి ఆ మూగవాడు భూతసాధుడూ, ఆ స్త్రీ వేసాయిధరించిన యిద్దరూ అరిసి అనుచురులు.

ఒక స్త్రీ కథ:- అయితే వీళ్ళిద్దరేనా రాజనభకు పస్తూవుండేవాళ్లు.

భూత:- రాజనభలో ముసుగుమనుష్యులు రెండుసార్లు తమ ముఖాలను చూపించినప్పుడు నేను ఈ ఆకారాలనే చూచాను. కాని వీళ్ళుమాత్రం ఆ మనుష్యులుకారు. ఈవేషాలలో అక్కడికి వచ్చివుంటారు. ఇప్పుడు వీళ్ళిద్దరినీ నే నెత్తుకొనిపోయి అసలు రహస్యాన్ని తెలుసుకొంటాను.

ముగ్గురూ ఆ ముసుగుమనుష్యుల నిద్దరినీ మూటలుగా కట్టుకొని తీసుకుపోయారు.

11

మృసుగు మనుష్యులు వెళ్ళిపోయిన తరువాత వీరేం సింహుడు తన తండ్రితో తారాసింహుని వృత్తాంతమంతా చెప్పాడు. దేవీసింహుడు దుప్పటిలో చుట్టివున్న చిత్రవటాన్ని సురేంద్రసింహు మహారాజుకు చూపించాడు.

సురే:- ఈ చిత్రాన్ని ఎవరో గొప్ప కళాకారుడే చిత్రించాడు. తారాసింహా! నీకీ చిత్రం ఎక్కడ దొరికింది ?

తారా:- ఈ చిత్రవటాన్ని గురించి సుపూర్ణంగా తెలుసుకోటానికి ఇంకా కొన్ని రహస్యాలు బయటపడవలసి

పున్నాయి. ఆ రహస్యాలు తెలుసుకొనే ప్రయత్నంలోనే నేనున్నాను.

తేజ:- ఇప్పుడా రహస్యాలు బయటపడ్డాయా?

తారా:- పూర్తిగా తెలివటంలేదు, కొద్దిగా తెలిసింది.

తేజ:- ఈ భార్యప్రయత్నంలో నీవు నీయనుచరుల సహాయమెందుకు తీసుకోలేదు.

తారా:- ఇంజనరగూ అలాటి అవసరం కలుగలేదు. ఇకమీదట నాకా సహాయం కావాలి.

వీరే:- మరి నీకీ వటం ఎలా లభించింది?

తారా:- భూతనాథుని భార్యద్వారా.

దేవీ:- ఆమె నీకెక్కడ నుంచి తెలిసింది?

తారా:- మీరూ, భూతనాథుడూ ఆమెను చూచిన అడవిలోనే మీరు ఆమెవెంట ఒక పూరిగుడిసెలోనికి వెళ్ళారు కూడా.

దేవీ:- అయితే నిజంగానే ఆమె భూతనాథుని భార్య అవునా?

తారా:- అవునండీ.

దేవీ:- మేము మునుగు మనుష్యులయిట్లో చూచినా.

శ్రీ లిద్దలెవరో చెప్పగలనా?

తారా:- ఆ ఇద్దరిలో ఒకతె భూతనాథుని భార్య. రెండవశ్రీ సంగతి యింకా తెలియలేదు.

దేవీ:- ఆ రెండవశ్రీ నీ తల్లి కాదా?

తారా:- కావచ్చు, కాని నా కింకా సమ్మతం కలుగలేదు.

దేవి:- ఆమె భూతనాథుని భార్య అని నీ కెట్లా నమ్మకం కలిగింది?

తారా:- స్వయంగా ఆమె చెప్పింది

దేవి:- ఈ సంగతులన్నీ అసలు నీ కెట్లా తెలుసు?

తారా:- ఆ సమయంలో నే నక్కడ వున్నాను. సన్న సాయంకాలం భూతనాథుడు ఆ ముసుగు మనుష్యుల నిద్దరినీ బంధించాడు కూడా.

దేవి:- అయితే భూతనాథుడు చాలా చెడ్డవనేచేశాడు కాని ఆ ముసుగు మనుష్యులు ఈ వేళ ఇక్కడికి వచ్చావుగదా!

తారా:- భూతనాథుడు బంధించినది ఆరోజులలో మనకు ముఖాలు చూపించి ముసుగుమనుష్యులను నిద్దరినీ అని మాత్రం గట్టిగా చెప్పగలను.

తేజ:- అతను పాళ్ళి నక్కడ బంధించాడు?

తారా:- గుహ ముఖద్వారంవద్ద.

దేవి:- బహుశః మావలెనే నీవూ ముసుగుమనుష్యుల పెంతువడ్డాలనుకొంటాను.

తారా:- నాకథ చాలా విచిత్రమైంది. నేను ఒక వారం తోజులనుండి ఆ ముసుగుమనుష్యుల వలలో చిక్కుకొన్నాను. ఒక గంట అగిన తరువాత నా కథ చెప్పటానికి అనకాశ మివ్వండి.

దేవి:- ఈ మధ్యలో యేం చేస్తావు?

తారా:- మా అమ్మకు కలుసుకోవాలి.

తేజ:- నీ సంగతి సందర్భాలు ముసుగుమనుష్యులకు తెలుసునా?

తారా:- వాళ్ళసంగతి చాలా విచిత్రంగా ఉన్నదండీ. వన్ను గురించి వాళ్ళెట్లా తెలుసుకొన్నారో నాకే తెలియదు.

తేజ:- నిన్ను భైరవసింహుణ్ణి పంపవలసిందని రాకు మారులు కబురంపించిన సంగతి నీకు తెలుసా?

తారా:- తెలియదు.

తేజసింహుడు రాకుమారుడు వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని తారాసింహుని కిచ్చాడు.

తారా:- ఈ ఉత్తరం మునుగుమనుష్యు లిచ్చారా?

తేజ:- అవును. వాళ్ళ వెంటనే మీరిద్దరూ వెళ్ళాలి.

తార:- మీ యిద్దరూ.

నాటికి సభ ముగిసింది. తారాసింహుడు తిన్నగా తల్లి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. అమెతో మాట్లాడిన తర్వాత జీతసింహుని వద్దకు వెళ్ళాడు. జీతసింహుడు సురేంద్రసింహుని దగ్గర ఉన్నాడని తెలుసుకొని అక్కడికి చేరాడు. తారాసింహుడు తాను చెప్పవలచు కొన్ని మహారాజుకు మూత్రం చెప్పివేలాడు. ఇతరులకు చెప్పనవసరం లేకుండా రాజాజ్ఞను పొందాడు. అందుకు దేపిసింహునికి చాలా బాధ కలిగింది. కాని అతడు కుమారుణ్ణిమీ దండించలేక పోయాడు.

చాలా ప్రొద్దుపోయిన తరువాత సురేంద్రసింహుడు వీరేంద్రసింహుణ్ణి తేజసింహుణ్ణి తనవద్దకు పిలిపించాడు. అంతకుముందే అతనివద్ద జీతసింహుడున్నాడు. వాళ్ళు చాలా ప్రొద్దుపోయే వరకూ తారాసింహుణ్ణి గూర్చి చర్చించుకొన్నారు.

ఆ తరవాత ఎవరి కుంఠకాలలోనో వారు విశ్రాంతిలోనూ వెళ్ళారు.

12

మృదునాడు మా మూలం వేళకు ముసుగు మనుష్యులు వచ్చారు.

తేజ:- మీ మనుష్యుల ఇద్దరినీ భూతనాథుడు బంధించాడని తారాసింహుడు చెప్పాడు, నిజమేనా?

ముసుగు:- అవునండీ. అయినా మాకే ఫరవాలేదు. మా వాళ్ళకూడా భూతనాథుణ్ణి ఏమీ చెయ్యమి. ఇంతకూ భూతనాథునికి వాళ్ళెవరో తెలియదు. తెలిస్తే అంతకే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. అయినా భూతనాథునికి ఈ పనులన్నీ యెందుకు చెప్పండి? ఆ బంధించిన యిద్దరి ముఖాలనూ చూచినప్పుడైనా విడిచిపెట్టవలసింది. ఆ ముఖాలను భూతనాథుడు రాజసభలో ఒకసారి చూడనే చూచాడు.

తేజ:- ఏముఖాలనుచూచి నాధువు జయపాలుడూ వణికిపోయారో? ఆ ముఖాలుగల ముసుగుమనుష్యులనే భూతనాథుడు బంధించాడని విన్నాం. అయితే వాళ్ళు రాజసభలోనికి వచ్చారా; వాళ్ళ వేషాలు మీరు వేసుకొని వచ్చారా?

ముసుగు:- వాళ్ళు రాలేదండీ! వాళ్ళ వేషాలు మేము వేసుకొన్నాం.

తేజ:- అయితే వాళ్ళెవరంటావు?

ముసుగు:- రెండుమూడు రోజులాగితే ఆ విషయాన్ని తెలుతాను. ఇప్పుడు మాకు అవసరమైన పనులున్నాయి.

బహుశః వాళ్ళు¹ భూతనాథుడు లేచిక్కడికి రావచ్చు. ఒక
వేళ ఒంటరిగావు నీ వాళ్ళనుకూడా తీసుకురమ్మని అజ్ఞాపించండి.
సాధువూ బయటకు వెళ్ళిన దగ్గరే కూర్చోనబెట్టి ఆ ముసుగు మను
ష్యుల సరిగ్గానికూ మీరు పోలుసుకుంటే చూతు చాలా
ఆనందంగా ఉంటుంది. నేనుకూడా కొంచెం ఆగివుంటాను.
మీకు తెలియక నిశ్చయంగా నేను చెబుతాను. (కొంచెం అగి)
భైరవసింహుణ్ణి, భారాసింహుణ్ణి ఇవ్వేళ మీ వెంట వచ్చు
తారా ?

సురే:- అ ! వాళ్ళిద్దరూ సిద్ధంగానే వున్నాడు.

అక్కడేవున్న భైరవసింహుడూ తారాసింహుడూ లేచి
ముసుగు మనుష్యులవద్దకు వెళ్ళాడు.

ముసుగు:- ఇక మీము వెళ్ళినస్తాము.

సురే:- రాకున్నాయల స గతి చెప్పరా ?

ముసుగు:- లేదండి ! అలస్యమైతే వాళ్ళిద్దరినీ రాకు
మారుల దగ్గరకు చేర్చటం కష్టమౌతుంది.

సురే:- సరేలేండి. రేపు వస్తామిగా.

ముసుగు:- తప్పకుండాను.

తారాసింహుణ్ణి, భైరవసింహుణ్ణి వెంటపెట్టుకొని
ముసుగు మనుష్యులు వెళ్ళిపోయారు.

1 3

[ప్రాప్త్యకుంకి ఒక గంట అయింది. ఒకానొక వర్వత
గుహంతర్భాగాన వడెనమండ్రుగురు మనుష్యులు కూర్చుండి
ఎవరికోసమో చూస్తున్నారు. వాళ్ళ సమీపాన లాంతర

వెలుగుతోంది. ఆ చోటు చునారగధపు ఇంద్రజాలానికి నడుక్రొసులదూరంలో ఉన్నది. ఆచోటు చాలాభయంకరమైనది. ఎవరూ అక్కడికి రాలేరు. అక్కడ వెలకొలది మనుష్యులు రహస్యంగా దాగుకొంటానికి వీలైన గుహలుకూడా వున్నాయి. అటువంటి చోటుతో నిర్భయంగా కూర్చున్న ఆమనుష్యులు భూతనాథుని అనుచరులు. భూతనాథునికోసమే వాళ్ళు ఎదురుచూస్తున్నారు.

భూతనాథుడు ముసుగుమనుష్యులతో వచ్చాడు. స్వప్నహతప్రిపుష్ణ ముసుగు మనుష్యులను నేలమీదకు దించి నీళ్ళు తెచ్చి వాళ్ళ ముఖాలు కడిగాడు. వాళ్ళ ముఖాలలో ఏ విధమైన మార్పు రాలేదు. వాళ్ళను మూర్ఖునిండి తెప్పరిల్ల జేశాడు. వాళ్ళు భూతనాథుణ్ణిచూచినవ్వి “మీరేనా యీపనిచేసింది?”

భూత:- అవునండీ! మిమ్మల్ని తెచ్చింది విరోధంవల్ల కాదు.

ముసుగు:- ఆ సంగతి మాకూతెలుసు. ఇంతకూ మమ్ముల నెందుకు తెచ్చారో?

భూత:- ఆ ఏమీలేదు. మిమ్ములను రెండుమూడు మాట లడగాలనుకొన్నాను.

ముసుగు:- ఎందుకూ? రెండుమూడు రోజు లాగితే ఎలాగు మేము బయటపడతాము. ఇంతలో నీ వెందుకు త్వర పడ్డావో మాకర్థంకావటంలేదు. అసలు నీవేం అడగదలచుకొన్నావు?

భూత:- నేను మిమ్ముల్ని అడిగి తెలుసుకోబలచిన విషయాలు మీకు బయటపడేవరకూ నే నెవరితో చెప్పను.

ముసుగు:- సరే అడుగు.

భూత:- నేనూ దేవీసింహుడూ మీయింటికి వచ్చిన సంగతి మీకు తెలుసా?

ముసుగు:- తెలుసు.

భూత:- అక్కడ నేను చూచిన వారనామసింహుడు నిజంగా నాకుమారుడేనా?

ముసుగు:- అవును. ఏం ?

భూత:- ఏంటేడు. అనుమానం తీర్చుకోటానికడిగాను. అదిసరేగాని నేనూ దేవీసింహుడు అక్కడ చూచింది మా భార్యలనేనా?

ముసుగు:- చంపసంగతి నీకెందుకు ? నీపెండ్లాం సంగతి నీవడిగి తెలుసుకో. అవును. అక్కడఉంది నీ భార్య, రామదేవి.

సమాధానంవిన్న భూతనాథునికి శరీరం నిలువునా దగ్ధమైనంతభాధ కలిగింది. తనభార్యపేరు రామదేవి అనియితరుల కెవ్వరికీ తెలియదని అతనికితెలుసు. అటువంటి తనభార్యపేరు ఈ సమయంలో ఒక పరాయివ్యక్తి ఉచ్చరించటంవల్ల అతనికి మరీ కోపంవచ్చింది. అంతేగాక తనకు కనిపించినప్పటికీ తన భార్య మాట్లాడకుండా దూరంవెళ్ళిపోయినందుకుకూడా అతనికి అవమాన మనిపించింది.

ముసుగు:- ఏమయ్యా అడగదలచుకొన్నవి అడిగి వేశావా?

భూత:- ఇంకా అడగాలి.

మూసు:- ఆలోచిస్తావెందుకు? అడుగుమరి.

భూత:- మీదగ్గరకు నాభార్య యెట్లా వచ్చింది?
స్వయంగానే వచ్చిందా? లేక బలవంతాన వచ్చిందా?

మూసు:- నీ ప్రశ్నలు పెడదారివబడకున్నాయి. వానికి
సమాధానం లభించదు.

భూత:- ఈమూత్రందానికి ఏమవుతుంది?

మూసుగు:- అద్యేదీ గియ్యేదీ యేమీ లేకపోయినా
అది మాయిష్టం.

భూత:- మీయిష్టమంటే కుదరదు. నా ప్రశ్నలకు
మీరు సమాధానాలు ఇవ్వవలసిందే.

మూసుగు:- బలవంతంచేస్తున్నట్లున్నదే!

భూత:- అవును బలవంతమే. ఇప్పుడు మీరు నా ఆధీ
నంలో ఉన్న మనుష్యులు.

మూసుగు:- అదాసంగతి? మేము ని అధీనంలో వున్న
ప్పటికీ నీవు మమ్మేమీ చెయ్యలేవు. అందులోనూ నీ అపరాధ
వివరాలన్నిటినీ ప్రతివ్యక్తీకరించే చిత్రాన్ని తయారుచేయగల
సమర్థుణ్ణి నీ వసలేమీ చెయ్యలేవు. ఆనాడు నీవు నిజంగా
నీకుమారుణ్ణి చూచి ఉన్నట్లయితే ఆ చిత్రపటాన్నికూడా
బహుశా చూచివుంటావు.

మూసుగుమూసియొక్క ప్రత్యుత్తరంలో దాగిన
రహస్య విషయాలు భూతనాథుణ్ణి వినశుణ్ణి చేశాయి. అతని
చింతవరకూ ఉత్సాహభరితుణ్ణిగా చేసిన పరిస్థితులే ఆక్షణంలో
భయానకాలుగా పరిణమించాయి. అతడు లేచి అటూ ఇటూ
తిరగటం ప్రారంభించాడు. చాలాసేపైన తరువాత తననుతాను

అతి కష్టమీద సంజాలించుకొని మునుగుమూనిసితో “ఆ చిత్రాన్ని చూసింది నీవే ?”

మునుగు :- అవును.

భూత :- అయితే ఆ చిత్రసహాయంతో నామీద ఫిర్యాదు చేస్తావన్నవాణ్ణి కూడా బహుశః నీవే పంపించి ఉండవచ్చు.

మునుగు :- దానికి సమాధానం లభించదు.

భూత :- అయితే ఆ రహస్యాల సన్నిటిని రాజసభలో బహిరంగపరచదలచానా ?

మునుగు :- ఇంతవరకూ అలా చేద్దామనుకోలేదు. కాని యికమీదట అవసరాన్ని బట్టి నడుమకోవలసి వస్తుంది.

భూత :- ఆ రహస్యాలు నీవుతప్ప మీ బృందంలో ఇంకా ఇతరులకుకూడా తెలుసా ?

మునుగు :- దానికి సమాధానం చెప్పను.

భూత :- మీరేమిటో బలవంతం చెయ్యాలని చూస్తున్నారు.

మునుగు :- ఆవని చేసేది నీవే.

భూత :- బలవంతం చెయ్యదలచితే నేనిప్పటికైనా ఆవని చెయ్యగలను. మిమ్మల్ని ఎవ్వరు ఎత్తుకొనిపోయారో ఎవరికీ తెలియదుగదా ?

మునుగు :- అలాగని నీవనుకొంటున్నావు.

భూత :- అయితే తెలుసా ?

ఆసమయంలో “అవును. తెలుసు. ఈ రహస్యాన్ని వివరూ దాచలేదు” అని విన్నవించింది. భూతనాథుడు ఆ శబ్దం

వచ్చిన దిక్కు చూచి తన అనుచరులతో ఆ వ్యక్తిని పట్టుకోవలసిందని చెప్పాడు. భూతనాథుని అనుచరులు పరుగుపరుగున ఆ వ్యక్తిని పట్టుకోటానికి వెళ్ళారు కానీ అతడు పట్టుపడకుండా పారిపోయాడు. అప్పుడు ముసుగుమనుష్యులు పరిహాసంగా నవ్వుతూ భూతనాథునితో “ఇక ఇప్పుడు నీవేం చెయ్యదలచుకున్నావు” అని ప్రశ్నించారు.

భూత :- మిమ్మల్ని నేను తీసుకొని నచ్చినట్లుగా మీ మనుష్యులకు తెలిసింది. ఆవిషయంలో మీరు చాలా జాగ్రత్త గనే ఉన్నారు. అయినా మాయాజాలంలో నేను మీకు మించిన చేతినే.

ముసుగు :- ఆ సంగతి వేఱు. నీవు నిజంగా మాకంటే మించిన విద్రాజులను కనిపింపజేసి. అయినప్పటికీ రాత్రింబగళ్ళు నీవు మమ్మల్ని నీ అధీనంలోకి తీసుకొని రావాలని విపరీతపుయత్నాలు చేసికూడా లాభంపొందలేకపోతాన్నావు. కనుక ఇప్పటికైనా నీవు మమ్మలని వెంటాడటం విరమించి కొన్నాళ్ళపాటు ఓపికపట్టు. అప్పుడు మేమెవరమో మా అంతటకు మేమేబయట పడతాం. లేకపోతే నీవే చేతులారా నీపరిస్థితుల నన్నిటినీ చెడగొట్టుకొన్నవాడవౌతావు. ఇంతకూ మేము నీపక్షంవారమేనని మరొకసారి ఉద్ఘాటిస్తున్నాము. నీ నేరాలనన్నిటినీ కప్పిపుచ్చుతాము. మహారాజు నిన్ను క్షమించి తన వాణ్ణిగా చేసుకొనేటట్లుచేస్తాం. అయినప్పటికీ అనవసరంగా నీవు మమ్మల నెందుకు రెచ్చగొడతావు?

భూత :- అబ్బే. మిమ్మలను రెచ్చగొట్టాలనే ఉద్దేశం నాకే కోశానాలేదు. మనస్సులో ఏదో దురుద్దేశం పెట్టుకొని

మిమ్మలను వెంటాడలేదు. మీరు నాకు సహాయ పడతారనే విషయంలోకూడా నాకేమూర్తిం సం దేహంలేదు. కాని మీ యింట్లో నా భార్యను చూచి తుణుకునంది నా మనస్సు పరి పరివిధాలుగా అందోళన చెందసాగింది. ఇవ్వేళ మిమ్ములను నేనిక్కడకు తీసుకొనివచ్చింది కేవలం నా భార్యయొక్క సంగతులు తెలుసుకొందామనే.

మునుగు :- వది వృత్తానా నీవు మమ్మల్ని ఏమీ చెయ్యలేవు. మా వాళ్ళందరికీ నీ రహస్యాలు తెలుసు. అయి నప్పటికీ మాలో ఎవరెమూ నీకు నమ్మన్ని కల్పించదలచలేదు. ఇంతగా ఇప్పుడు నీవు మమ్మల్ని అసహనంగా కష్టపెట్టినప్పటికీ కూడా మేము నీపై పగ సాధించదలచుకోవటంలేదు.

భూత :- ఇప్పుడు నేను మీకేం నష్టం కలిగించాను ?

మునుగు :- దానికి కేము సమాధానం చెప్పాలని ప్రయత్నిస్తే మమ్మల్ని నీవు గుర్తుపట్టివేస్తావు.

భూత :- అయితే మాత్రమేం ? మీరు స్వయంగా మీ రహస్యాలు బైటపెట్టనంతవరకు నేను మీ సంగతులు ఇతరులెవరికీ చెప్పనని బట్టువేసుకొంటున్నానుగదా ?

మునుగు :- మా సమాధానం విన్నమిదట నీకు. కోపం వచ్చి మామిదకు కత్తిదూసినా దూయవచ్చు.

భూత :- అబ్బే ! అలాటిదేమీ జరగదు. మిమ్మలను నేనిక్కడకు తీసుకొనివచ్చినసంగతి మీవాళ్ళకు తెలిసి ఉన్న ప్పడు నేను మిమ్మల్ని ఏమిచేసినా ఊరకేపోదనే సంగతి నాకు తెలుసు.

మునుగు :- అది సరేయనా! మరి నీవు మా సమాధానం వినటానికి ధైర్యంగా నిలబడగలవా?

భూత :- ఓ. సిద్ధంగా ఉన్నాను.

మునుగు :- ఏ పెట్టె తెరవటం జరుగుతుందని నీవు భీతుడవైపోతున్నావో ఆ యిత్తడిపెట్టెలో ఉన్నది మూర కమే. దానిని నీవు మా దగ్గరనుంచే ఎత్తుకొనిపోయావు. నా పేరే దిలీప్ షా.

అటువంటి సమాధానం వినవలసి వస్తుందని భూత నాథుడు కలలోకూడా అనుకోలేదు. అందుచేత అతడు పూర్తిగా ధైర్యాన్ని పోగొట్టుకున్నాడు. అతడు ఆశ్చర్య కరమైన దృక్పథాలను మునుగునుకుమ్మరించే ప్రసరింపజేయ సాగాడు.

మునుగు :- మేము చెప్పిన విషయాలమీద నీకు నమ్మకంలేదా?

భూత :- లేదు. నీవు దిలీప్ షావు కానేరవు. నేను దిలీప్ షానుచూచి ఉండనప్పటికీ అతణ్ణి గుర్తించటంలోమాత్రం పొరపడను. అతడు నన్ను తుమించి స్నేహితుడుగా చేసు కొంటాడనే నమ్మకమున్నది.

మునుగు :- అయితే నేను దిలీప్ షానని నీవు గుర్తించటానికి ఇంకొక ప్రయత్నం చెయ్యాలన్నమాట. నీవు ఆవని చేసిననాటిరాత్రి కన్ను పొడుచుకున్నా కానరావటంలేదు. ఆకాశం మేఘావృతమై ఉన్నది. తుణ తుణానికి ఉరుములూ మెరపులతో వాతావరణం భయానకరూపం దాల్చుస్తోంది. స్త్రీలు భయావహులై ఉన్నారు. ఆ సమయంలో దగ్గరలో

ఉన్న ఖరూరవృక్షముననుండి విడుదలయింది. నీ వృక్షము సల్లకంబులి కప్పకొని మామిడితోపుగా అన్యాయమునై పోయివు. ఇంకా చెప్పాలంటావా?

భూత :- చాలు. ఇక నీ మాటలు వింటేయి. అయినా నీవు దిలీప్‌షాపుకాదన నా అనుచరుని.

ముసుగు :- అయితే ఇంకా చెప్పాలన్నమాట. నీవు ఇంట్లో ప్రవేశించినప్పుడు నా చేతితో ఉత్తరమున్నది. నేను నీమీదకు కత్తియెత్తగానే ఆ ఉత్తరం నా చేతినుండి క్రిందికి జారిపడింది. అప్పుడు నేను నానిని తీసుకున్నాను. ఇప్పటి వరకూ అది నా దగ్గరనే ఉన్నది. కావాలంటే చూపిస్తాను కూడా.

భూత :- చాలు. అబ్బా! నీ మాటలు విసలేకుండా ఉన్నాను. నీ మాటలనుబట్టి నీవు దిలీప్‌షావనే సమ్మకం కలుగుతోంది. నాపై దయ చూపించు.

ముసుగు :- ఇంకా సమ్మకం లేకపోతే చెప్ప. నీవు వినలేకపోతే నా అనుచరుడికైనా చెబుతాను. (అనుచరునితో) ఆ సమయంలో నేను నా సుంచందగ్గర కూర్చుండి యేదో వ్రాసుకుంటున్నాను. అప్పుడు భూతనాథుడు వచ్చాడు. అతడు కప్పునున్న గొంగుళి తొలగిఉన్నది. నా కప్పుడు అతని బట్టలమీద రక్తపు మరకాలు కన్పించాయి. నా వలెనే అప్పుడు అతనిముఖమీద ముసుగు ఉన్నప్పటికీ నేనతడు భూతనాథుడే అని గుర్తించాను. గుభాలున లేచి అతనిముఖాన ముసుగును తొలగించి భూతనాథుణ్ణి గుర్తించాను. ముఖమీద కూడా రక్తం చిందిఉన్నది. అప్పుడతడు 'నీవు తప్పకో! నా పని

నన్ను చెయ్యనీ' అన్నాడు. అప్పటివరకూ అతడు నా దగ్గర కెందుకు వచ్చాడో ఏమీ కోరనున్నాడో నాకు తెలియదు. నేను “నీవేం చెయ్యాలను కొంటున్నావు? నేనెక్కడినుండి ఎందుకు తొలగాలి?” అని ప్రశ్నించాను. అప్పుడు అతడు నా మీద ఒక కత్తిదెబ్బ తీశాడు. ఆ సమయంలో అతడు పిచ్చి వాడులాగా కనిపిస్తున్నాడు. అప్పటితడు ఇతరులను గుర్తించే దశలో లేడు.

భూత :- చాలు! నిజానికి నేనప్పుడు ఇతరులను గుర్తించే దశలో లేను. పూర్తిగా అంధుణ్ణి.

ముసుగు:- అవునవును. ఆ సమయంలో నీవు నీ కొడుకునుకూడా గుర్తించలేక పోయావు. ధనాశచే మాయారాశి యొక్క ఇంద్రజాల ప్రధాన సంరక్షకుడైన సాధువు చేతిలోని కీలుబొమ్మగా తయారయ్యావు. (అనుచరునితో) ఆ సమయంలో ఇతని భార్య ఇతనిని అసహ్యించుకొని నా యింటికివచ్చి దాగుకొన్నది. నేను దగ్గరగా కూర్చోండి వ్రాసుకుంటున్న మంచంమీద ఇతని చిన్నకొడుకు నిద్రపోతున్నాడు. అతనితల్లి బయటభోజనం చేస్తోంది. ఆమెదగ్గర ఆమె చెల్లెలు కూర్చుండి తన విషాదగాధను చెప్పకొంటున్నది. బావగారిని అక్కగారి ముందు ఆడిపోసుకొంటోంది కూడా. ఆమె చిన్నారి శిశువు ఆమె ఒడిలోనే ఉన్నది. కాని భూతనాథుడు.....

భూతనాథుడు “అబ్బబ్బ! ఆపనయ్యా! ఇకచాలు!” అని స్పృహతప్పి పడిపోయాడు.

ముసుగు మనుష్యులు భూతనాథునికి స్పృహ తెప్పించారు.

భూత :- మిమ్మల్ని బంధించి తీసుకు వాటం పొరబాటే అయింది. నేనిక జీవిస్తాననే శ నాకేమాత్రం లేదు.

ముసుగు:- నీవలా అనుకోకు భూతనాథా ! నీ నేరాలను బహిరంగ పరచాలనే ఉద్దేశం మాకేమాత్రం లేదు. వీరేంద్రసింహ మహారాజు నిన్ను తుమచేట్లు కూడా చేస్తామని వాగ్దానం చేశాము. అయినప్పుడు నీ వెందుకు నిరాశ చెందుతావు. లే! ధైర్యం వహించు!

భూత:- నాశత్రువులు నావ్రత్యతుల్యోపచ్ఛి నిలబడి నప్పుడునేను తుమ పొందుతానని అనుకోవటం వట్టి కల్ల. ఒక నాడు నిజంగా వారన్నట్లే చేసిననేరాలు డాగిఉంటాయనీ యితడిపెట్టె తెరిచినకుండా నిలబడిపోతుందనీ భావించాను. కాని యికపై నాకటివిశ్వాసం ఏమాత్రం లేదు.

ముసుగు:- రాజసభలో మాప్రపత్తనను చూచికూడా నీవు మమల్ని శత్రువులుగా భావించటం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. నాపై నీకు విశ్వాసం కుదరకపోయినట్లయితే ఈ తుణుంలోనే కత్తితీసుకొని నాతల నటకు! నేను సంసిందంగా ఉన్నాను. అప్పుడు నీకు నీరహస్యాలు బైటపడుతాయనే అనుమానం లవలేశంకూడా ఉండదు.

భూతనాథుడు సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ముసుగు మానిసివంక చూచి “దిలీప్ షా! నిజంగా నీవెంత విశాలహృ

దయ్యడవయ్యా! నీవన్నట్లు నిజంగా నీవు చానేరాలను మీ స్తావాళి? అన్నాడు.

మునుగు:- భూతనాథా! ఇక్కడ ఉన్నవని అందరి ముందు ఆయిద్దరి పెద్దమనుష్యుల యెరుటకూడా నీనేరాలను పూర్తిగా తులస్తాయి. నన్ను మును!

భూత:- ఎవరా పెద్దమనుష్యులు?

మునుగు:- అవరాధు ని హందరాధులతో అనుగ్రహ మహారాజు దర్బారులోనికి హాజరారయ్యే ఆయిద్దరు మునుగుమనుష్యులు.!

భూత:- అయితే వాళ్లు మీరు చావా? మీముఖాలను చూచి జయపాటలు భీతిచేందిననాడు మీరు రాలేదా?

మునుగు:- అలాడు వేరు. ప్రతివర్యాయమూ అలాడి మునుగులో ఎన్నో మారు వేషాలతో వస్తూఉంటాడు. ఆనాడు అలాడు నా వేషంలో దర్బారుకువచ్చాడు.

భూత:- వాళ్ళిద్దరూ ఎవరు?

మునుగు:- ఆసంగతే నెనిప్పుడు చెప్పలేను. వాళ్ళ నిజ రూపాలు బయటపడిననాడు నీవు వాళ్ళను చూచి చాలా సంతోషిస్తావు. నీవే కాదు మహారాజుతోపాటు రాజనభ్యుదయ ఉన్నవారు అందరూ ఆనందిస్తారు. ఆ మునుగు మనుష్యులు అసాధారణ వ్యక్తులు.

భూత:- ఈ నా రహస్యాలు వాళ్ళకుకూడా తెలుసా?

మునుగు:- నీవు మళ్ళా అదేరకంగా ప్రశ్నిస్తున్నావు.

భూత:- సరే! ఇక అడగను. బహుశః వాళ్ళకీ రహస్యం తెలిసేవుండి వుంటుంది. అయినా నిన్ను చూచి నేనేమీ

భయపడను. అయినా నా కిప్పటికీ నీవు దిలీప్‌షాపు కావసే అనిపిస్తోంది.!

ముసుగు:- అయితే యింకా నీకు చెప్పాలన్నమాట. పాపం నీ భార్య చాలా వృత్తిమూలం. నీవ మొదల చెసిన...

భూత:- అబ్బా! ఆపివెయ్యవయ్యా నీగొడవ.

“ఇతన్ని నీవు నోడు మూయించగలిగినా నేనావిషయాలన్నీటిని నీకు స్ఫురణకు తెస్తాను” అంటూ ఆ సమీపాననుండి ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. అతడా సమీపంలో ఎంత సేవటినుండి ఉన్నాడో చెప్పలేము. భూతనాథుడా వ్యక్తిని భయంతో చూడసాగాడు. అది గమనించి ఆ వచ్చినవ్యక్తి కావాలని దీపం ఎదుట తన నిజరూపాన్ని ఇంకా బహిరంగపరిచాడు.

ఆ వ్యక్తిని భూతనాథుడు ముసుగు మనఃష్యులయితల్లో దిడ్డిగంతలోనుండి చూచాడు. అతడే చిత్రపటాన్ని ముసుగు మనుష్యుల యెదుటపెట్టి భూతనాథునిపై ఫిర్యాదుచేస్తానన్నాడు. ఇప్పుడా వ్యక్తిని ప్రత్యక్షంగా చూచి భూతనాథుడు వణికిపోసాగాడు.

అతడు “ఈ ముసుగుమనిషి. నీవు చెప్పినట్లుగా మానం వహించినా నేను మాత్రం ఆ సంగతులను నీకు జ్ఞాపకం చెయ్యకుండా వదిలిపెట్టను. ఇతడిని నీవు దిలీప్‌షా అని సమ్మకపోతే నన్ను దిలీప్‌షా అని భావించుకో!” అన్నాడు.

భూత:- అమృత్యు. ఇప్పటికే ఒక దిలీప్‌షా వచ్చి నన్ను నానావస్థలూ పెట్టింది చాలక మళ్ళీ యిలా నీ వాకడి.

వొచ్చావా? ఇంతకూ మీ యిద్దరిలో ఎవరు డిలీవ్‌మెంట్ చేప్పండి.

ముసుగు:- ఎందుకలా భయపడతావు? మా వాళ్ళంతా డిలీవ్‌మెంట్ చేబుతారు. నీ తెలివినిబట్టి నీవు నిజమైన డిలీవ్‌మెంట్ యెవరో గుర్తించుకో.”

భూత:- ఇంతకూ మీరు:పూత్రం నిజం చెప్పదలచలే దన్నమాట!

ముసుగు:- ఇంతవరకూ నేము చెప్పినవన్నీ అబద్ధా లేనా?

క్రొత్తవ్యక్తి:- ఇక నేను చెప్పకలదుకొన్నవి అబద్ధాలే వును. ఒకనాటి మధ్యాహ్నం వేళ ఆ యితడేపట్టెను చంకలో దాచుకొని రోహితగఢంవైపుగా పారిపోతున్నావు. అప్పుడు నీకు దాహం వేసింది! వేపచెట్లవైపున భావిదగ్గర నీళ్ళు త్రాగా లని ఆగావు. ఆ బావిని అనుకొనివున్న ఒక గదిలో ఒక ప్రయాణికుడు విశ్రాంతి తీసుకొంటూ నిన్ను గురించే ఆలోచిస్తున్నాడు. అతడు నిన్ను పూజాచేశాడు. నీమూటలో ఏమున్నదో తెలుసుకోవాలనుకున్నాడు. తనకు సంబంధించిన వస్తువులకు తీసుకుందామనుకున్నాడు కూడా. అతడప్పుడు పల్లెటూరి బ్రాహ్మణుని వేషంలో ఉన్నాడు. నీవతణ్ణి గుర్తించలేవు. అతడొక విద్రాణులకుడు. అప్పుడతడు ఒక చెంబు తీసుకొని నీవు నీళ్ళు తోడుతున్న చోటికి వచ్చాడు. నీవు తలవంచి నీళ్ళు తోడుతున్నావు. నిన్ను వెనుకనుంచి ఒక్కత్రోపు త్రోసి నీ మాయాజాలం నందిని లాగుకొన్నాడు. అందులో

అతనికి కావలసిన నస్తువు తీసుకున్నాడుకూడా. అతడెవరో నీ కిన్నాళ్ళకైనా తెలిసిందా ?

భూత :- లేదు. ఇంకాకూ ఈవిషయం చెప్పటంలో నీ ఉద్దేశం ఏమిటి ?

అతడు :- ఉద్దేశమేమున్నది ? ఆ వ్యక్తే నీ ఎదుట యిప్పుడు నిలుబడ్డాడు.

భూతాధిపతి :- (కత్తిమాసి) “నీవేనా”

అతడుకూడా కత్తిమాసి “అవును. నేనే. ఆరాడు నీ సంచిలో ఏమేని చూచానో అవన్నీ యిప్పుడు బైటపెట్టి వేస్తారు.” అన్నాడు.

మునుగు :- అగు! బాగ్గత! ఒక్కసారి నీవుచేసిన దుష్టకార్యాలకు స్ఫుటికి తెచ్చుకో! మొరటే చెప్పారు. అనవసరంగా కోపం తెప్పించుకొని నన్ను నీవే చెడగొట్టు కొంటున్నావని. నిజంగా నీవు అలాగే అయిపోతావు. ఒక చిల్లిగవ్వకుకూడా పనికిరాకుండా పోతావు. నీవు చిలీప్మాను ఏమీ చేయలేవు. అతనికి నీ మెరుపు కత్తిఅంటే ఏమిభయం లేదు.

భూత :- మీరాగండి. ఇతడు నన్ను మోసంచేశాడు. వీడిపై దగ సాధించుకోలేనిదే నే నాగను. ఇతడే నామీద ఫిర్యాదు చేస్తానంటున్నాడు. ఇక్కడే నూ యిద్దరి సంగతి తేలిపోవటం మంచిది.

మునుగు :- కానీ ! నీ నత్తిమీద పెద్దనమ్మకం కూర్చుంటే నేనేం చేస్తాను? పోట్లాట! దాని ఫలితాన్నికూడా

అనుభవించు ! కాని నీవలెనే మూర్ఖులకి కూడా మెరుపుకత్తులున్నాయి. ఈ మెరుపుకత్తుల తళతళలాటో నీ మునుషులు నీకేమీ సహాయపడలేదు.

భూత :- అయితే మీ రితనికి తోడొస్తారా ?

మునుగు :- నిన్ను దేహంగా ?

భూత :- మీరు నావలెనే దేహమన్నారా ?

మునుగు :- నా మునుష్యునికి నన్ను కలిస్తుంటే నేనూకు కుండను.

భూత :- చివరకు మీరందరూ నాకెదురు తిరిగినప్పుడు చేసే చెయ్యిను ?

మునుగు :- ఇతడూ నిన్ను తమిస్తాడని ఆశించు. కారణం మీ అందరికీ నాయకుడైనవ్యక్తి మీవలెనే వుండటమే.

భూతనాథుడు మెరుపుకత్తిని ఒకలో పెట్టి “ సరేకా నివ్వండి” అన్నాడు.

మునుగుచూసి క్రొత్తగా వచ్చిన నానితో “ నే నితనితో పోట్లాడదలచుకొనప్పుడు నీవేం చెబుతావులే ! కానీ, నేను నీ దగ్గరనే కూర్చుంటాను. మరి నీవిప్పుడు భూతనాథుని వశంలో ఉండిపోదలచావా? లేక వెళ్లిపోతావా? ” అని భూతనాథునితో “ ఇక నన్నేం చెయ్యమంటావు ? మమ్ము ఖైదీలుగా రాజసభకు తీసుకొని వెళ్ళటమే నీకు ఉత్తమం.” అన్నాడు.

భూత :- నా దగ్గర అంతశక్తి లేదు. మీరు నన్ను తమించారని నాకు విశ్వాసం కలిగితే నేను ఇక్కడినుంచి వెళ్లిపోతాను.

మమసుగు :- అలాగే ! కాని యికమీదట నీవు మమ్మల్ని వెంటసంచకూడదు.

భూతి :- అబ్బే ! ఇంకా ఎందుకు చేస్తాను ? వడండి! మిమ్మల్ని మీచోటికి పంపించివేస్తాను.

కొత్తమనిషి :- అవసరంలేదు. మేము వెళ్ళగలం.

ఇద్దరు ముసుగుచునున్నవారితోపాటు అతడూ నిష్క్రమించాడు.

15

స్వరేంద్రసింహమహారాజు దర్బారులోనికి మకునాడు అయిద్దరు ముసుగుచునున్నవారూరాలేదు. మూడోనాడువచ్చారు తాము గతదినం సభకు రాలేకపోవటానికి కారణం ఒక ముసుగుచునిషి యీ క్రిందివిధంగా ఉదాహరించాడు.

“మహాప్రభూ ! భైరవసింహుణ్ణి తాగాసింహుణ్ణి వెంటపెట్టుకొని మేము గాజకుమారుల దగ్గరకు వెళ్ళుతున్నప్పుడు త్రోవలో మాకు చాలా కష్టాలు ఎదురయ్యాయి. అకారోగ్యంకూడా కలిగింది. అందుచేత ఇంద్రజీతసింహుడు మమ్మలను రెండురోజులపాటు విశ్రాంతితినుకొనిదే వెళ్ళనివ్వలేదు. కనుకమేము నిన్న రాలేకపోయాము. ఇదిగో రాకుమారుడు మీకుచ్రాసినలేఖ. ”

మహారాజు సంతోషపూర్వకంగా ఆలేఖనందుకున్నాడు. ఆలేఖలో—

“పూజ్యులైన తండ్రిగారికి నమస్కారములు.

దీని అశీర్వాదాలవల్ల మేము క్షేమంగానే ఉన్నాము. ఇంకవరకూ విద్రాహులు లేరనుకొన్న కొరత భైరవసింహుడూ తారాసింహుడూ వచ్చిగతులై తీరిపోయింది. గామ సింహుడూ, లక్ష్మణసింహుడూ కూకు చాలా సహాయపడ్డారు. విద్రాహుల్ని భేదించేపని చాలావకలుచేశాము. బహుశః మూడోనాటికే మేము మీపాదాలవద్ద ఉండగలమనే అశిస్తున్నాము ఇంద్రజాలాన్ని భేదించే మిగతాపని మీదగ్గర వుండే చెయ్యగ్గతాం దయచేసి మీకు మేము పచ్చేడాకా వైదీలను విచారించేవని అనండి. మేముకూడా ఆ విచారణ వినాలని కుతూహలపడుతున్నాము. మిగతా విశేషాలు మీ సమక్షంలోనే తెలియజేస్తాము.”

ఒకనెలకాలం ఒకటే ఆ వృత్తరాన్ని సంశోషపూర్వకంగా చనువుకున్నాను.

మునుగు:- భూతనాథుడు వచ్చాడా ?

తేజ:- అదే అశ్చర్యంగా వున్నది. అతిడింతవరకూ రాలేదు. బహుశః మీ అనుచులకట్టి...

మునుగు:- అబ్బే! మావా శ్మశువంటివని చెయ్యరు. భూతనాథుడు వచ్చాడనే అనుకొంటున్నాను నేను భూతనాథునిచేత బంధితులయిన మునుగుమనుష్యులు యిద్దరూ విడుదలైవచ్చారు. అతడు బహుశః మళ్ళీ మావాశ్మనెవరినైనా వట్టుకోవాలని చూస్తున్నాడో ఏమో ?

తేజ:- మీవాళ్ళు తిరిగివచ్చి తమసంగతులు మీకు చెప్పారనుకొంటాను.

మునుగు:- చెప్పారు. శమను బంధించటంవల్ల భూత నాథుడే చాలా పశ్చాత్తాపపడవలసివచ్చిందట.

తేజ:- ఏంజరిగిందో! మీరు చెప్పనచ్చునా?

మునుగు:- చెప్పటానికేమున్నది. కాని, భూతనాథుడు అందుకీర్తవడడు మీ వాళ్ళు భూతనాథుని పాతనీరాలనన్నిటినీ బయటపెట్టేసరికి అతడు వాళ్ళనేమీ చెయ్యలేకపోయాడట. వాళ్ళనిద్దరినీ మేమిప్పుడు భూతనాథుడువచ్చాడేమోనని వెంట తీసుకొనివచ్చాను.

తేజ:- అలాగా! ఏరీ వాళ్ళిద్దరూ?

మునుగు:- బయట ఉన్నారు. ఎవరినైనా పంపి పిలిపించండి.

రాజధటుడు వారిని తీసుకొని రావటానికి వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలోనే భూతనాథుడుకూడా వచ్చాడు. అతడందరికీ సమస్కరించి దేవసింహుని ప్రక్కగా కూర్చున్నాడు. దర్బారులో ప్రవేశిస్తూ అతడు బయట ఆ మునుగు మనుష్యుల ఇద్దరూ వుండటంచూచి తెల్లముఖం వేశాడు. లోపలకువచ్చిన తరువాత మామూలుగా వచ్చే మునుగు మనుష్యుల నిద్దరినీ కూడా చూచాడు.

మునుగు:- బాగున్నావా భూతనాథా!

భూత:- మీ దయవల్ల బాగానేఉన్నాను. కాని చేసిన పాపాలను దేవుడంతటివాడే తుమించగలిగితే ఈ మానవ మాత్రులు ఎందుకు తుమించలేక పోతున్నారో అని విచారంగా ఉన్నది.

ముసుగు:- ఎవడు ఆ నిర్గుణ పరబ్రహ్మను హృదయ పూర్వకంగా విశ్వసిస్తాడో అతడు ఆ పరబ్రహ్మ నిర్దేశించినట్లుగా జీవితయాత్ర కొనసాగించుకొంటూ పోతాడు. నిజంగా నీవు హృదయపూర్వకంగా ఆ పరాత్పరుణ్ణి తుమాభిక్ష వేడుకొని పపిత్రజీవితాన్ని గడవ దలచితే ఆ నిర్గుణబ్రహ్మ నీ కేవిధ మైనటువంటి దుఃఖాన్నీ కలుగనీయదు. ఒకవేళ ఇంకా నీకీ జీవనయానంలో అవ్వడవ్వదు దుఃఖదాయక సంఘటనలు ఎదురౌతున్నాయంటే నీ హృదయం ఇంకా నిష్కల్మషం కాలేదన్నమాట. కల్మషాన్ని నీ హృదయంలో ఒక మూలదాచుకొని నీవు శాంతజీవితంకోసం అర్చన చాస్తున్నావంటే దానివల్ల యేమీ ప్రయోజన ముండదు. కనుక నీవు నీ మనస్సును సమాధాన పరచుకొని ప్రశాంతంగా ఉండు! అలా గున్నిట్లయితే నీ కే విధమైనటువంటి దుఃఖము కలుగదు.

భూత:- నిజంగా నాకు మీరు చాలా చక్కని తత్వ బోధ చేశారు.

దేవీ:- భూతనాథా! రెండు మూడురోజులలో ఇక్కడకు రాకుమారులు రాబోతున్నారు.

“ఎట్లా తెలుసు?”

“ఉత్తరం వచ్చింది”

“ఎవరు తెచ్చారు?”

“ఈ ముసుగువనుష్యులు”

“ఉత్తరాన్ని నేను చూడవచ్చునా?”

“తప్పకుండాను” అని దేవీసింహుడు ఇంద్రజీత సింహుడు వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని భూతనాథుని చేతికిచ్చాడు. భూత

నాధు డా ఉత్తరం చదువుకొని “అమృత్యు! ఇక అన్ని చిక్కులూ తొలగిపోతాయి.” అన్నాడు. “భూతనాథా! మహారాజుగారిని తలచుకొని ఇక నీవేమి భయపడ సవనరంలేదు. మహారాజు నీనారాలను వెలికితీయ్య సవనరంలేకుండా ఆజ్ఞాపించాడు. మహారాజుగారి అవయవాలలో ఒకడుగా మెలగుతున్న దేవీసింహుడు నిన్ను సోదరునిగా భావిస్తున్నాడు. ఇంకీ నీవు తిరిగి రావటానికి ఎదుకంత ఆలశ్యమైవో చెప్ప. నీవు బంధించిన ముసుగురుచుష్యులు రెండురోజులక్రిందటే విడుదలై యింటికి చేరుకొన్నారట.”

అప్పుడు ఆయిద్దరు ముసుగురుచుష్యులూవచ్చి కూర్చున్నారు. వారిని భూతనాథుడు వ్రేలేత్తి నూపుతూ “బహుశః నేను బంధించిన ముసుగురుచుష్యులు వీరే ననుకుంటాను.” అన్నాడు.

ముసుగు:- అవును! మమ్మల్ని తీసుకుపోయి నీవేం చేశావో బహుశః మహారాజుగారికి తెలియదనుకొంటాను.

భూత:- మేమిందఱిమూ ఒకేసారి మాయొండ్రకు బయలుదేరాము. కాని త్రోనలూ నాకో విచిత్ర సుఖుటన ఎదురైంది.

జీత:- ఏమిటది ?

భూత:- చెప్పటానికి సిగ్గుగా ఉన్నది.

దేవీ :- ఇంద్రజాలికుడన్న వాడికి సిగ్గెందుకోయ్. అందులో ఇక్కడ ప్రొత్తవాళ్ళెవరూ లేరుగదా? ఇక ఈ

మునుగు మనుష్యులను గూర్చి యువరాజు వ్రాసిన డేమిటో నీవు చదివే ఉన్నావుగదా ?

భూత :- సరే ! చెబుతాను వినండి ! నేనక్కడినుండి బయలుదేరినప్పుడు అర్ధరాత్రి గడచింది. ఇక్కడికి రమారమి రెండుకోసుల దూరములో ఉన్న రాపిచెట్ల అడవిలోనికి చేరుకొన్నప్పుడు నాకొక మధురధ్వని చెవినిపడింది. నలుదిక్కులూ కలయచూచాను. కుడివైపునుంచి ఆ శబ్దం వస్తున్నట్లు తెలిసింది. అట వెళ్ళాను. ఆ శబ్దం ఎక్కడో విన్నట్లుగానే నాకు స్ఫురించింది. ఉత్సాహంతో మరింత త్వరగా ముందుకుసాగాను. అక్కడ ఇద్దరు స్త్రీలు యుగళగీతికను ఆలాపిస్తున్నార. వారిద్దరిలో ఒకతె కంఠం నాకు పరిచితమైనదే. నేనక్కడికి వెళ్ళాను. అక్కడ ఒక మర్రిచెట్టుమీద ఇంకా చాలామంది ఆడనాళ్ళున్నట్లు కనిపించింది. మసకమసకగా ఉండటంవల్ల నేనెవరినీ గుర్తించలేకపోయాను.

మర్రిచెట్టుకింద నిలబడి మెరుపుకత్తి పిడి ఒత్తి వెలుతురుచేశాను. ఆ వెలుతురులో అందరూ స్పష్టంగా కనిపించారు. నేను వాళ్ళను గుర్తించాలని ప్రయత్నిస్తున్న సమయంలో ఆ చెట్టుకు వలయాకారంగా అగ్నిజ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లి ఆ వెనువెంటనే ఆరిపోయాయి. ఆ అగ్ని ఆరిపోయిన వెంటనే పొగలు క్రమ్ముకున్నాయి. ఆ పొగలో విషప్రభావమున్నదికాబోలు ! నేను స్పృహతప్పి పడిపోయాను. ఆ తరువాత ఏం జరిగిందో తెలియదుగాని తెలివిపచ్చిన తరువాత

నేనొక సర్వాలంకార శోభితమైన గదిలో శృంఖలాబద్ధుణ్ణయి ఉన్నట్లు తెలుసుకొన్నాను. ఆ గదిలో చక్కగా దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఎదురుగా ఉన్న తివాచీమీద చాలామంది స్త్రీలు కూర్చుండిఉన్నారు. వాళ్ళందరి కంటెనూ ఉన్నతంగా ఉన్న సింహాసనం మీనా యపరాలు కూర్చుండి ఉన్నది. ఆమె యెవరో అని చూచాను నా కన్నులు నేను నమ్మలేక పోయాను. ఆమె నా భార్య.

మాయామయి రెండవ అధ్యాయం

1

భూతనాథుడు తన వృత్తాంతాన్ని చెబుతూ చెబుతూ తొద్దిసేపాగి గట్టిగా నిట్టూర్చినమీదట తిరిగి ప్రారంభించాడు.

“నేను ఆవిధంగా బందీనై నా భార్యయెదుట నిలబడి నవ్వుపలజ్జాభయూక్తాతుణ్ణి అయినాను. ఈశ్వనవారమేమిటా అని విచారించసాగాను. ఆ సమయంలో నా భార్య నన్నా సితిలో చూచి కేవలం చిరునవ్వునవ్వుటంతప్ప ఇతరమేమీ చెయ్యలేదు. ఆ గదిలో ఉన్న వారికందరికి నాయకురాలుగా కనిపిస్తున్న ఆమె తలంచి ఉన్నట్లయితే నన్ను సహనసహనంగా కూర్చోబెట్టుకోగలిగేదే. ఈ విషయాలన్నీ నా ఆలోచనల లోనికి వచ్చినప్పుడు నాకు కోపం ముంచుకొని వచ్చింది. కళ్ళెర్రజేసి ఆమెవైపు తిరిగి ‘ఏ ఆడదానికోసం నేను అష్ట కష్టాలూ అనుభవించానో ఆ స్త్రీయైన రామదేవివేనా నీవు? ఇప్పుడు నన్ను నీవు నీ యెదుట భైదీగా చూస్తున్నావుగదూ? అని అడిగాను.

“అందుకు సమాధానంగా నా భార్య ‘అవును. నేనామెనే. నా కొడుకునే నీవొకప్పుడు అశ్యంత ప్రతిభాశాలిగా భావించి నేడు నీవు శత్రువుగా భావిస్తున్నావు. ఒకప్పుడు నన్ను

విశ్వానరపాత్రుడైన ఇంద్రజాలికుడుగా భావించి నీవశశుయాను. కాని నేడు నీ ఆసలు కింగు తెలుసుకొని భయంతో నీకు కూర్మై పోవాలని చూస్తున్నాను. మునుగు మనుష్యుల యింటిలో నీవు నన్ను చూచావు. ఒకనాడు అడవిలో నిన్ను మోసగించిన రామదేవినే నేను. కాని నీవు లామాఘాటిలో విడిచివచ్చిన రామదేవినూత్రం కాదు.' అన్నది.

“నాకామె మాటల విచిత్రంగా వినిపించాయి. ఆశ్చర్య చకితుణ్ణయి ఆమెవంక చూడసాగాను. ఆమె మొదట చెప్పిన మాటలవల్ల నా భార్యయేయని నేను నిస్సందేహంగా భావించాను కాని చివరిమాటగా లామాఘాటిలో నేను విడిచివచ్చిన రామదేవిని తాను కాదని చెప్పినప్పుడు నాకు దిక్కుతోచ కుండా పోయింది. చివరకు నేనామెను ‘లామాఘాటిలో విడిచివచ్చిన రామదేవిని నీవు కానట్లయితే నా భార్యవుకూడా నీవుకాదు.’

ఆమె :- అట్లా అని యెవరు చెపుతున్నారు !

నేను :- ఇంతయిటుండు నువ్వేగా చెప్పింది.

ఆమె ‘ఒహుళక నీవు స్పృహలో లేనట్లుకన్పిస్తున్నావు’ అన్నది. నాకప్పుడు చాలా కోపం వచ్చింది. చేతులకు వేసిన బేడీలను తునాతునకలు చేయాలని ప్రయత్నించాను. ఆమెకూ కోపం వచ్చింది. తనచెంతినేగల దానీని చూచి సంజామాత్రంగా ఏదో ఆదేశమిచ్చింది. ఆ దానీకన్య లేచివెళ్ళి అక్కడనేకల ఒక ద్రావకపు సీసాను అందుకొన్నది. ఆద్రావకాన్ని ఆమె నా ముఖాన జల్లేసరికి నేను మూర్ఛిల్లాను. ఆతరువాత నాకేమీ తెలియదు. తెలివివచ్చిన తర్వాత నేనొక అడవిలో

పున్నట్లు గ్రహించాను. అక్కడి ఏన్నో గంటలపాటు ఆశ్చర్యచకితుడై నలుచిక్కులూ కలచుచూచాను. ఆ తరువాత ఒక సెలయేటిని వేరి చేతులూ ముఖమూ కడుగుకొని యిటు ప్రయాణమయ్యాను. అందుచేతనే నే నిక్కడికి రావటం ఆలస్యమైంది.”

భూతనాథుని మాటలు అందరినీ ఆశ్చర్యంలో ముంచే త్తాయి. కాని యీ యిద్దరు ముసుగు మరుష్యులు మాత్రం కిలకిలమని నవ్వారు. అందులో ఒకడు భూతనాథునితో “భూతనాథా ! నిజంగా నీవు మోసపోయావు. ఆ స్త్రీ నీతో చెప్పినమాటలలో రెండుమూడు మాటలే నిజమైనవి.

భూత:- అలాగా! ఏమిటా నిజమైన మాటలు.

ముసుగు:- ఆ వివరం నేను చెప్పలేను గాని తొందరలోనే నీ కా విషయాల సత్యాసత్యాలు బోధపడగలవు.

భూతనాథుడెంత ప్రార్థించినా ఆ ముసుగు మానినీ వివరమేదీ చెప్పకపోయాడు. ఆ తరువాత ఆ ముసుగు మనుష్యులు సెలవు తీసుకొని వెళ్ళబోనూ “మీకు రెండురోజులు ఓపిక పట్టండి. రాకుమారుల ఎదుటనే రహస్యాలన్నీ జయట పడటం మంచిది. వారికి ఈ రహస్యాలు తెలుసుకోవాలని కుతూహలం ఉంటుంది.” అనిమాత్రం అన్నారు.

2

అర్ధరాత్రికంటే ఎక్కువే గడచింది. సురేంద్రసింహ మహారాజు తన గదిలో మంచంమీద శయనించి జీతసింహునితో అతి రహస్యంగా సంభాషిస్తున్నాడు. జీతసింహుడు

మంచ ప్రక్కగా కూర్చొని ఉన్నాడు. ఆ మామగారు మనుష్యుల ద్వారా కూడా ఉన్నాడని వాళ్ళిపేర్లు రాసుకుంటూ, లక్ష్యం నింపటాడూ. వాళ్ళెంతో పట్టించుకుంటున్నాడని విషయం మాటాడుకున్నారో చెబుతున్నాడు. ఈ సమయంలో మాత్రం జీతసింహునితో సురేంద్రునించూ మాట్లాడుతూ “ఈ విషయంలో గోపాలసింహుడు కూడా ఉంటే చాలామంచిది. ఆయనను కలుసుకుంటున్నాడు” అన్నాడు.

‘సరే’ అని చెప్పి జీతసింహుడు బయటికి వెళ్ళి భటులకు గోపాలసింహుణ్ణి తీసుకుని రావలసిందిగా ఆదేశించాడు.

జీత:- భూతనాథుడు చాలా తెలివైనది నిర్దేశాలివ్వడం అనుటలో సందేహం లేదు. కాని అతని శత్రువులివ్వడం అతనిని నలుగురికూ అనుండు ముట్టడించాడు. అందుచేతనే భూతనాథునివ్వడం విచిత్రమే పట్టించుకుంటాడు.

సురే:- అవునును! కాని భూతనాథుడు మహాబోధకే బకసారి అప్పుగా వ్యవహరించాడు. అంతమాత్రం చేత అతని మనం ఇష్టించటం అసాధ్యమనిగా కన్పించటంలేదు.

జీత:- అవునువు! ఆ పొరపాటుపని అయినా భూతనాథుడు తెలిసి చేసిందికాదు. మహారాజుగారు నానక్ చెప్పిన విషయాలు వినే ఉన్నారాగదా?

సురే:- అవును. విన్నాను. భూతనాథుడు మనకెంతో సహాయంకూడా చేశాడు. అతని ప్రయోజకత్వం మూలంగానే కమలినీ మొదలైన స్త్రీజనమంతా బ్రతికి బయటపడ్డారు. గోపాలసింహునికికూడా అతనిసహాయం ఎంతగానో లభించింది. అందుకే దేవసింహునికి భూతనాథుడంటే చాలా ఇష్టం. అయితే

మనం అతిత్వరగా భూతనాథుని న్యాయవిచారణ సందర్భంలో ఒక నిర్ణయానికి రాలేకపోతున్నాం. అతనిశత్రువులు రోజు రోజుకీ పెచ్చుపెరిగిపోవటం జరుగుచున్నది.

ముసుగు:- అవును! అసలు ఈ న్యాయవిచారణ భూతనాథునిదిగా నాకేమి కన్పించటంలేదు. మనం న్యాయ విచారణ చేయవలసింది బలభద్రదసింహ వేషధారినిగూర్చి. అతడు మహాపరాధిఅయి కూడా భూతనాథునిపై దోషారోపణలుచేస్తున్నాడు. ఆ యిత్తడిపెట్టెతో మనకేమిగా అవసరం లేదు. ఇక ఉత్తరాలసంగతి. దానికి భూతనాథుడు సరిఅయిన సమాధానం ఇవ్వగలడు. ఆ లేఖలను అరడు తనచేతితోనే చూసి ఉన్నప్పటికీ తాను నిర్దోషుని చాదించుకొగలడు. నిజానికి అతడు బలభద్రదసింహుని మిత్రుడుకాని శత్రువుకాదు.

సురే:- అబ్బ! ఏమిటో అంతా అగమ్యగోచరంగా ఉన్నది. గోపాలసింహుణ్ణి ఎంత మోసంచేయ్యటం జరిగింది! ఆ విషయం స్మృతిలోనికి వచ్చినప్పుడెల్లా నాశరీరం కోవంతో ఉడికిపోతుంది.

జీత:- అయిపోయినదానినిగురించి మనమిప్పుడు క్రోధ వివశులమయితే లాభమేమున్నది? ఈశ్వరానుగ్రహంవల్ల గోపాలసింహుడు బ్రతికి బయటపడ్డాడు. అతని శత్రువులు వ్రస్తుతం అతనిచేతిలో చిక్కిఉన్నారు.

సురే:- అవును! అతని శత్రువులకు గట్టిశిక్షే విధించాలి. గోపాలసింహునికి ద్రోహంచేసిన ఫలితాన్ని వాళ్ళ అనుభవంలోనికి తీసుకొని రావాలి.

అప్పుడు గోపాలసింహుడు అక్కడికి వచ్చాడు. మహారాజు ముంచానికి సమీపంలో కూర్చున్నాడు. ముసుగుమనుష్యులనుచూచి “మీరొక్కడనితెలుపటినుండి కూర్చున్నారా?” అని ప్రశ్నించాడు. “చాలానేవటినుండి కూర్చున్నాను”ని వాళ్లు సమాధానం చెప్పారు.

సురే:- వాడం! వీళ్ళు చాలానేవటినుంచీ ఇక్కడ మా చర్చలలో ఎన్నో సలహాలిస్తున్నారు.

గోపా:- ఏమిటా సలహాలు?

సురే:- ఏముంటుంది? మన చిరంజీవుల పెండ్లిండ్లను గురించే! భూతినా ధుడూ ఖైదీలూ మొదలయినవారి విషయాలూ ఇల్లాంటి అనేక సమస్యలలో సలహాలిస్తున్నారు.

గోపా:- నాకూ ఇప్పుడికెంతో చనలు పట్టుకున్నాయి. నిద్రపోనేలేదు. మీరు కబురింపిస్తే ఇటువచ్చాను. (ముసుగుమనుష్యులతో) మీరిప్పుడు మాయింటివాళ్ళయిపోయారు. కనుక ఈ వ్యవహారాలలో మీసలహాకూడా చాలా అవసరం.

సురే:- న్యాయవిచారణ పూర్తికాకమునుపే జేతసింహుడు చిరంజీవుల పెండ్లిండ్లు చెద్దామంటున్నాడు. ఖైదీలు మన ఆనందోత్సవాలుచూచి ఏడ్చి చావాలంటున్నాడు. అంతేగాక ఖైదీలవలెనవున్నవాళ్ళెక్కడైనా దాగుకొనివుంటే వాళ్ళికలాభంలేదని చేయి కడుగుకోవటంకూడా జరుగుతుందంటున్నాడు.

గోపా:- అవును నావుద్దేశమూ అదే. నివాహంత్రేపోయిన తరువాత అతిథులందరి సమక్షంలోనే ఖైదీలను యమ-

లోకానికి వంపిస్తే పరులను నీడించిన వనికి ఫలితమేమిటా అందుకు బోధపడుతుంది

సురే :- (జీతసింహునితో) అయితే మగమింకా ఎవరితోనో సంగ్రతించవలసిన పనిలేదు. అన్నియోర్పాట్లూ తల్లరగా ప్రారంభించి యెక్కడి కెక్కడికి శుభలేఖలు పంపాలో వంపించండి !

జీత :- చిత్తం ! అయితే భూతనాథుణ్ణి గురించి మన మొక నిరయానికి రావాలి.

గోపా :- మనలో ఎవరూ భూతనాథుడు మనకు చేసిన సహాయాన్ని మరచలేదు. ఇక ఉత్తరాలను గురించి మనమేమి వట్టించుకోవలసిందిలేదు.

సురే :- అవును. నిజంగా అతడు దోషి అయినట్లైతే అతనికి కృష్ణాజనుని రూపంలో నీవు సహాయపడేవాడివికావు.

గోపా :- అవును. ఇందిర వ్యవహారం నేను వ్రాసిన ఉత్తరంద్వారా మీరు తెలుసుకునే వుంటారు. మీరు గుర్తున్నదా?

సురే :- ఆ! గుర్తున్నది. ఆరోజులలో భూతనాథుడు మీరు చాలా సహాయపడ్డాడు. సాధువుకి శత్రువైన భూతనాథుడు మిత్రత్వాన్ని మరచి లక్ష్మీదేవి వ్యవహారంలో బలభద్రసింహులను మోసగించి ఉంటాడంటే మనం సమ్మతించాడమ్మా! అసలు ఆ ఉత్తరాలు భూతనాథుడు వ్రాసినవేనా; కాదా? ఆ ఉత్తరాలకట్టలో రఘువరసింహుడు వ్రాసినవి అతనిపేరిట వచ్చినవి ఈ రెండవకాల ఉత్తరాలూ ఉన్నాయి. ఇదేమిటా అర్థంకావటంలేదు.

గోపా:- అప్పునండీ. ఈ విషయం చాలా అనుమానా
స్పృహగా కనబడుతున్నది. వాస్తవంలో ఆ ఉత్తరాలన్నీ భూత
నాథుడు నకలుతీసుకొన్నవి మాత్రమే. సాధువు మిత్రుడైన
రఘువరసింహుడు జమానిమాలో ఉంటూ ఈ వ్యవహార
మంతా నడపాడు. అతడూ చాలాదోష్లు తనపేరును భూత
నాథుడుగా చ్రాసుకుంటూ వుండేవాడు. భూతనాథుడు
వేణీసింహుని రూపంలో రఘువరసింహునివద్ద ఉన్నాడని
మీరు నా ఉత్తరం వ్యాసా తెలుసుకొనే ఉంటారు. ఇతను
అప్పుడు రఘువరసింహుని ఉత్తరాలు తీసుకొని హేళాసింహుని
వద్దకు వెళ్ళుతుంటేవాడు. కనుక అతడా ఉత్తరాలన్నీటికీ
నకలు తీసుకున్నాడు. ఆ ఉత్తరాలు అవసరం వచ్చినప్పుడు
ఉపయోగించా అనుకొన్నాడు. కొన్నిటిని రఘువరసింహుని
యింట్లోనుండి దొంగిలించాడు కూడా. భూతనాథుడు చేసిన
పొరబాటంతే. ఈ తప్పును అతడింతనఱకూ ప్రకటించడం
ఉండటానికి కారణమేమిటంటే అతనికి ధనాశకూడా కొద్దిగా
ఉండిఉంటుంది. అతడు లంచం తీసుకొని సాధువును చిడిచి
పెట్టటం, కలాలపెట్టి రహస్యాన్ని దాచిఉంచటంకూడా నేరమే.
అతడావిధంగా చెసి ఉండకపోయింట్లయితే నా కింత దుర్దశ
స్పృహపించి ఉండేదికాదు. ఆ పొరపాట్ల వల్లనే నేడు భూత
నాథుడు పశ్చాత్తాపపడవలసి వచ్చింది. అయితే అతడు చేసిన
నేరాలన్నీటిని తుడిచివేసి వీలుగా అతడు మనకెంతో
సహాయపడ్డాడుకూడా.

సురే:- ఆ కలాలపెట్టేలోపమున్నది?

గోపా :- ఆ కలాలపెట్టెను సాధువుయొక్క రహస్య సమితి కార్యాలయంగా వివరించవచ్చు. అందులో ఆ సమితిసభ్యుల యొక్క పేర్లు రహస్యాలూ దాగి ఉన్నాయి. ఇంకా అందులో దామోదరసింహుడు ఇందిర పేరలు వ్రాసిన పీలునామూ కూడా ఉన్నది.

సురేంద్ర :- అలాగే ! ఈ నిషయంకూడా నీవు నాకు వ్రాసే ఉన్నావు. ఇప్పుడు నాకు గుర్తుస్తోంది; ఆ రోజులలో భూతనాథుని పేరాశతో చాలా పొరబాట్లు చేశాడు. అతని మూలాననే మూరందరూ అనేక కష్టాలు అనుభవించ వలసి వచ్చింది.

ముసుగు - బహుశః భూతనాథునికి అతని పేరాశవల్ల ఎంత కష్టం కలిగిందో తెలిసిఉండకపోవచ్చు.

సురేంద్ర :- ఏది ఏమైప్పటికీ ఆ రోజులలో భూతనాథుని ద్వారా ఒక చేతితో సత్కార్యమూ ఇంకొకచేతితో అకార్యమూ చేస్తూఉన్నారని మనం అనుకోవలసి వస్తున్నది.

గోపా :- అవును. అలాగే జరిగింది.

సురేంద్ర :- (జీతసింహుని చూచి) భూతనాథుణ్ణి ఇంద్ర దేవుణ్ణి ఇక్కడికి పిలిపించి ఒక నిర్ణయానికి రావటం బాగుంటుందనుకొంటాను అన్నాడు.

జీతసింహుడు లేచి భటునితో ఇంద్రదేవ భూతనాథుల నిమిత్తం కబురంపించాడు.

గోపా :- మనం అనుకొన్నట్లుగా భూతనాథుడేమంత అకార్యం చెయ్యలేదు. అతడు సాధువునగ్గరనుండి ఇరవైవేల వరహాలను లంచంగా తీసుకొని విడిచిపెట్టినప్పటికీ సాధువుతో

ఇంద్రదేవస్థి, సుగయాను, ఇందిని, నన్ను మోసగించ కూడదని ప్రాయశ్చి తీసుకున్నాడు. కాని సాధువు తన వాగ్దానం ప్రకారం నిలబడలేదు. దీనినిబట్టి భూతనాథునితి కూడా మంధర విషయం తెలియదనే ముందు అనుకోవాలి. అతడుకూడా లక్ష్మీదేవి వ్యవహారంలో మోసపోయాడనే నా కనిపిస్తోంది.

సురే:- అంతే అయివుండవచ్చు. అయినా నీకీ విషయాలన్నీ యెలా తెలిశాయి?

గోపా:- ఈ విషయాలన్నీ భూతనాథునియొక్క సహజగుణై న పేర్ సింహునిద్వారా నాకు తెలిశాయి. పేర్ సింహుడు భూతనాథుణ్ణి చాలా ప్రేమించేవాడు. అయితే రానురాను భూతనాథునియొక్క లంచగొండి వ్యవహారం చూచి అతడు విముఖుడైపోయాడు. రోహిత గఢానికి దిగ్విజయసింహుడు రాజుగాఉండి కిశోరిని తనకోటలో బంధించిన రోజులలో పేర్ సింహుడు తన నౌకరీని విడిచిపెట్టాడు. ఆరోజు లలోనే భూతనాథుడు రహస్యంగా తిరుగుతుండేవాడు, పేర్ సింహుడు ఇంద్రజాల గుహలో మకాంపేసి రహస్యంగా కమలకూ, కమలినికీ సహాయపడుతున్నప్పుడు అదే గుహలోనికి భూతనాథుడు వెళ్ళి పేర్ సింహుణ్ణి కలుసుకున్నాడు. కాని ధర్మాత్ముడైన పేర్ సింహునికి భూతనాథుని కలయిక అన హ్యన్ని కలిగించింది.

ఆ సమయంలో భూతనాథుడూ ఇంద్రదేవుడూ అక్కడ కి వచ్చారు.

జీత :- మీరు చాలా నోందరగా వచ్చారే ?

ఇంద్ర:- మేము సమీపంలోనే ఉన్నాం.

జీత :- అలాగా (గోపాలసింహునితో) తర్వాతి ఏం జరిగింది ?

గోపాల :- పేర్ సింహుడు తన మంచితనానికి ఎక్కడ మచ్చ వేర్పడుతుందోని భూతనాథుణ్ణి చూడటానికూడా ఇష్టపడలేదు. నిజానికి అతనికి భూతనాథునితో మళ్ళీ సమావేశం జరుగుతున్నాడని తేలేలేదు. అతడు మరణించేకంటాడనికూడా పేర్ సింహుని విశ్వాసం. అటువంటి సమయంలో భూతనాథుడు కలియటం అనినది ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. అతడు భూతనాథుణ్ణి “నీముఖం చూపించవదు. మరేదేశమైనా పో!” అన్నాడు. కాని భూతనాథుడు అందుకు అంగీకరించలేదు. అతడు వెళ్ళుకూ పేర్ సింహునితో ‘నేను వీరేంద్రసింహ మహారాజు కొడుకునా’ ఇంద్రజాలివోద్యోగం సంపాదించినప్పుడు చూద్దావుగాని’ అని వెళ్ళాడు. తర్వాతి కమలినిని కలుసుకొని ఆమెకు హృదయపూర్వకంగా సమాకరించాడు. పేర్ సింహునికి ఆ పని యిష్టలేకపోయింది. అతడు నాకూ కమలినికీ భయపడుతూనే సమాకరించేవాడు. ఒకసారి పేర్ సింహుడు నన్ను ఏకాంతంగా కలుసుకొని నన్ను గురించి వినిఉన్న విషయాలన్నీ చెప్పి ‘ఈ విషయాలన్నీ నాకు భూతనిద్వారా తెలిశాయి. ఇంకా నేనే రోహితగఢానికి వెళ్ళి కొన్ని తెలుసుకొన్నాను. కాని మా సోదరులిద్దరికీ మిమ్మల్ని మూయారాణి బంధించినదనే సంగతి తెలియదు. దేవుని దయ వల్ల ఎలాగో బయటపడ్డారు. ఇక మీదట శత్రువులు మిమ్మేమీ చెయ్యలేకుండా

నాకు తెలిసిన విషయాలన్నీ చెప్పాను. ఇక నుంచి నేను ఎవరికీ ముఖాన్ని చూపించదలచుకోలేదు. నేను చచ్చిపోయాడనుకున్న మా తమ్ముడు బయటపడ్డాడు. అతడేం చేస్తాడో నాకేం అరంగాకుండా ఉన్నది. నే నెక్కడికైనా పోతాను. ఏనాటికైనా భూతనాథుడు తిరిగి మంచి పేరు సంపాదించుకొని వీరేంద్రసింహ మహారాజుగారి ఇంద్రజాలికుడుగా ఎన్నదగినవాడైతే నాడు నేను బయటపడితాను' అన్నాడు. ఆ తరువాత షేర్ సింహు డైమెరాడో నాకు తెలియదు. అతనిద్వారానే నాకీ సంగతులన్నీ తెలిశాయి.

జీత :- అలాగా. (భూతనాథునిలో) భూతనాథా! ఇప్పుడు నీ విషయమే చర్చ జరుగుతోంది. ఇక్కడ ఉన్న వారికందరికీ నీవంటే సవిభిప్రాయం ఉన్నది. మహారాజులు కూడా నీపట్ల ప్రసన్నులై ఉన్నారు. ఈనాడే నీవు తుమూ పాత్రుడవై మహారాజుల ఇంద్రజాలికుడవుగా ప్రవేశన జరిగినా ఆశ్చర్యపడ సమంలేదు. కాని నీవు నీ పరిస్థితులను ఏమాత్రం దాచకుండా అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పు.

భూతనాథుడు లేచి నమస్కరించి “మీ ఆజ్ఞలు శిరసావహిస్తాను. నే నేవిషయాలు దాచను.

జీత :- జమానియాలో బంధితులైన ఇందిరా సరయాలు, ఇప్పుడు ఇక్కడున్న సంగతి నీకు తెలుసుగదా?

భూత : చిత్తం. తెలుసు. నామూలాననే పాపం వాళ్ళు అనేక కష్టాలనుభవించారు. దురదృష్టవశాత్తూ ఆ రోజులలో నేను దురాశకు చిక్కాను. నా కాదురాశ లేకుండా సాధువును విడిచిపెట్టి నట్లయితే ఈ వ్యవహారమంతా జరిగిఉండేదికాదు.

నేను ఆ రోజులలో అటచేతులలో ప్రాణాలు పెట్టుకొని ఎలా పనిచేశానో మీకు తెలుసు. ఆ పనులన్నీ నేను చేసింది ఒక చిన్న తప్పువల్ల ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయాయి. సాధువు తన వాగ్దానానికి విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తాడని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు.

జీత :- మీ అన్నగారైన షేర్ సింహుడు ఇప్పుడెక్కడ ఉన్నాడు ?

భూత :- ఆయన ఎక్కడున్నాడో నాకు తెలియదు. ఆయనకూ నేను ఇలా కళకవిముక్తులై జీవించగలననే ఆశ యే కోశానలేదు. పాపపంకిలమైన నా పూర్వ ప్రవృత్తి సంపూర్ణంగా అంతరించిననాడే ఆయన నాకు కనిపిస్తాడు.

జీత :- ఆ ఉత్తరాలు నీ చేతితో వ్రాసినవా?

భూత :- అవునండీ! నేను వాటికి నకలుతీసుకొన్నాను. అసలు ఉత్తరాలను రఘువరసింహునివద్ద దొంగిలించాను. నిజాని కీ ఉత్తరాల వ్రాసింది జయపాలవేషంలో ఉన్న రఘువర సింహుడే

జీత :- అయితే నీ కా ఉత్తరాలనుబట్టి లక్ష్మీదేవికీ బలభద్రసింహునికీ ఆపత్తు సంభవిస్తుందని తెలియలేదా ?

భూత :- తెలుసు. కాని జయపాలునిదగ్గర లంచంతీసుకొని అతనిని వదలిపెట్టాను. కాని బలభద్రసింహునికి ఈ వమాదాన్ని గురించి హెచ్చరికచేశాను. అయితే అతనికి జయపాలుని పేరుమాత్రం చెప్పలేదు లంచం తీసుకొన్నతరువాత జయపాలసింహునితో లక్ష్మీదేవికీ, బలభద్రసింహునికీ ఎటువంటి చెరుపూ చెయ్యకుండా ఉండేట్లు వాగ్దానం తీసుకొన్నాను.

కాని జయపాలుడు నన్ను మోసగించాడు. బలభద్రసింహుని వ్యవహారంలోకూడా నేను మోసపోయాను. శత్రువులు బలభద్రసింహుణ్ణి బైకిగాచేసి నాతో ఆయన మరణించాడని చెప్పారు. లక్ష్మిదేవి వ్యవహారంలోకూడా సాధువు నన్ను మోసగించి ఆమెను గుర్తుపట్టే చీలులేకుండా చేశాడు. చాలారోజులయినాతా చాతు సకలీ లక్ష్మిదేవిని చూచే అవకాశం చిక్కింది. అప్పుడు నాకు ఏవిధమైన అనుమానమూ కలగలేదు. ఆ రోజులలో కమలినీ, లాడలీ, ఆమెనగ్గరనే ఉన్నారు. వాళ్ళే అక్కగారివిషయంలో మోసపోయినప్పుడు నాదొకలెక్కా? చాలారోజులయినాతా ఈ ఉత్తరాలకట్ట నా నగ్గరనుండి అవహృతమయినప్పుడు నేను భయపడ్డాను. అప్పుడే నేను ఈ పుత్తరాలు నన్నొకరోజున దోషిగా ఋజువుపరుస్తాయనికొన్నాను. చిరకాలం అలాగే జరిగింది. శత్రువులు ఈ ఉత్తరాలను ఖైదులో ఉన్న బలభద్ర సింహునికి హాపించి నా నివాస ఆతనికి అవిశ్వాసాన్ని కలిగించారు. గోపాలన్నీ నా సత్తినే కుడ్దారు. ఆతరువాత కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. అప్పుడు గోపాలసింహుడు మరణించారనే వార్త ప్రచారమైంది. అందరూ ఆ విషయాన్ని నమ్మారు. అప్పుడు నాకు సాధువూ జయపాలసింహుడు చేసిన దుష్టకృత్యాలు కొద్ది కొద్దిగా తెలియసాగాయి. కాని నేను 'లాభమే ముందితే!' అనుకొని ఉపేక్షించాను. గోపాలసింహుడుహారాజే యావ్రవంచాన్ని విడిచిపెట్టి వెళ్ళిన తరువాత ఇక నేనేం కీసిమాత్రం యేంప్రయోజన మనుకొన్నాను. ఇదేనేను చేసిన పప్పు. ఆ పప్పుచేతనే మా అన్నగారు నాకు దూరమైపో

యాడు. ఆ తరువాత వీరేంద్రసింహమహారాజు ప్రతాపాన్ని ఒకవైపున చూస్తూ మరొకవైపున కమలిని ఆ యింటిలోనుండి జైటికి రావటం గవనించిన పిదప సేనూ ధర్మ సర్వాహణానికి నిలబడ్డాను. ఏదైనా మంచిచిసి చేసి కళంకాన్ని తొలగించు కోవాలని ప్రయత్నం చేశాను. ఈమధ్యలో నాకెన్నో కష్టాలు కలిగాయి. నా యజమాని అయిన రణధీరసింహాదుకూడా నే సంతే విముఖుడయ్యాడు. అప్పుడు నేను ఈ ప్రపంచానికి ముఖాన్ని చూపించకుండా దూరమైపోయి భూతనాథుడుచచ్చాడని ప్రపంచానికి చాటాను. ఇలాగే చెప్పాలంటే ఎన్నో విషయాలున్నాయి. మొత్తంమీద నేను చాలా పాపాలు చేశాను. అయినా మహారాజును శరణు వేడుకొంటున్నాను.

జీత:- నీగతజీవితాన్ని గురించి మహారాజుకు సమస్తమూ తెలుసు. ఇందిరను బ్రతికించటానికి నీవు చేసిన పనిని మహారాజెప్పటికీ విస్మరించలేదు. నీవు ఇంద్రదేవునితో మనస్ఫూర్తిగానే స్నేహం చేశావనటంలా మా కేమాత్రం సందేహంలేదు. కాని ఒక్కవిషయం మాకు అశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది.

భూత:- ఏమిటది?

జీత :- ఇందిర కొరకు నివేంచేశావో ఆ పనులన్నీ నీవు బహుశః ఇంద్రదేవునితో చెప్పి ఉంటావు

జీత :- అయితే ఇంద్రదేవుడు సాధువును యెందుకు విడిచిపెట్టాడు? సాధువును శిక్షించవలసింది పోయి గురుసోదరుడనే సంబంధాన్నికూడా ఎందుకు తెగ్గతెంపులు చేసుకోలేదు ?

భూత :- ఇంద్రదేవునివంటి ధీరపురుషుడు ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఉండడు. ఈయనకు నేను చేసిన ఒకచిన్న సహాయానికి బదులుగా నాకు ఆయన ఒక అసితర సాధ్యమైన సాహాయ్యాన్ని చేశాడు. అందుకు ఇంద్రదేవునిపట్ల నేనుసదా కృతజ్ఞుడనై ఉండక తప్పదు. నేను సాధువుదగ్గట లంచం తీసుకొని కలాట పెట్టెను విడిచిపెట్టిన సంగతి ఇంద్రదేవునితో చెప్పినప్పుడు ఆయన కంటినిండా నీళ్ళు నింపుకొని నాతో అన్నాడు గదా! 'అయ్యో భూతనాథడా! నీవు చాలా తప్పు చేశావు. ఒకనాటికి నీవు దీని ప్రతిఫలాన్ని అనుభవించవలసి వస్తుంది. సరే! జరిగిందేదో జరిగింది. నీవు నా స్నేహితుడివి. అందుచేత నీవుచేసిన పనిని నే నంగీకరించక తప్పదు. సాధువు ఇకమీదట మఱచిపోతాడు. నా కుటుంబానికి ఎటువంటి హాని కలిగినా నాకెన్ని కష్టాలుకలిగినా సాధువును గురించి నే నొక తలపోయను. నా కుటుంబాన్ని గురించి ఎవరికీ చెప్పను. అ దుర్మార్గుడైన సాధువుతో ఈవిషయాలు ఇంద్రదేవునికి తెలియ పని చెప్ప. నేనూ తెలియనట్లుగానే నటిస్తాను.' అన్నాడు. ఇంద్రదేవునిమాటలు నాకు శూలాలుగా తగిలాయి. నేను 'మిత్రుడా పన్నుడిమించు! నేను చాలా తప్పుచేశాను. సాధువును నే నెన్నటికీ విడిచిపెట్టను. ప్రతికారంచేసి తీరుతాను. అన్నాను. అప్పుడు ఇంద్రదేవుడు నన్ను దగ్గరగా కూర్చుండబెట్టుకొని భూతనాథా! నేను నిన్ను ఉద్దిక్తపరచాలని యేమీ మాట్లాడలేదు. అలా జరగటానికి వీలులేదు. మనమిద్దరం చేయవలసిందేదో చేశాము. చెప్పవలసిందేదో

చెప్పాము. అందుకు వ్యతిరేకంగా ఇప్పుడు మనమిద్దరం ప్రవరించగూడదు. అన్నాడు.

సురేంద్రసింహుడు సావరంగా ఇంద్రదేవునివైపు దృష్టిని పారించి “సెబాస్!” అన్నాడు.

తిరిగి భూతనాథుడు “నే నన్ని చెప్పినా ఇంద్రదేవుడు నామాట వినలేదు. అలాటికంటే ఇద్దరు మిత్రులమూ ప్రపంచానికి దూరమైపోయాం. నాకంటే కూడా ఇంద్రదేవుడన్నో కష్టాలు అనుభవించాడు. అందుచేతనే నాధువు ఇంద్రదేవుని వల్ల సురక్షితమై యానాటికీ ఇంద్రదేవుడంటే నిర్భయంగా ఉండగలుగుతున్నాడు.

సురేంద్ర :- ఆహా! ఇంద్రదేవుడంత ఓర్పుని ప్రకటించాడు.

గోపా - మిత్రత్వాన్ని నిర్వహించుకొనటం అంటే ఇదే. భూతనాథుడు ఇంద్రదేవునికి చేసిన సహాయం ఈ ఒక్క మాటతోనే బదులు తీర్చుకోటం జరిగింది.

భూత :- ఇందిర రాకుమారులకు తన జీవిత వృత్తాంతాన్ని తెలియజేసినసంగతి నాకు తెలియదు. ఆ సంగతి నాకు తెలిస్తే బాగానే ఉండేది.

గోపా :- నాకు తెలిసినంతవరకు ఇందిర తన విషయంలో ఎక్కువేమీ చెప్పలేదు. బహుశః ఆమెకు కొన్ని విషయాలు తెలియక విడిచిపెట్టిందికూడా ఆ భాగాలను నేను మహారాజుకు లేఖద్వారా తెలియజేశాను. (జీతసింహునితో, ఆ ఉత్తరాన్ని భూతనాథుని కస్తే ముంచి. అతడు ఇందిర యొక్క విషయాన్ని తెలుసుకొంటాడు.

జీతసింహుడు ఆ ఉత్తరాన్ని వెచ్చి భూతనాథుని కిచ్చాడు. భూతనాథుడు ఆ లేఖను చదువుకొని చివరకు “అవును. దాదాపుగా ఆమె కన్నీవిషయాలూ తెలిశాయి. ఈ ఉత్తరాన్ని చదివినాని ఆమె నాకు కనిపించకుండా పోయినసంగతికూడా తెలిసింది. నా కప్పుడు ఇందిర అక్కడ నుంచి యెలా వెళ్ళిపోయిందో తెలియలేదు. నా మనుష్యుల వడికితే వాళ్ళు ‘ఆమె ఎప్పుడు పారిపోయిందో’ మాకూ తెలియదు. నేమూ మేమూ స్వయంబుంబులనిగానినిగానే చూడటం వల్ల ఈపని జరిగివుంది’ అన్నారు. నాకు చాలా కోపం వచ్చి వాళ్ళను దిండొనాను. ఇవ్వేళ నాకు ఆపని చేసింది మాయాప్రసాదని తెలిసింది నేనతణ్ణి స్నేహితుడుగా భావించాను. అతడే నన్ను మోసగించాడు!”

గోపా :- ఇందిరద్వారా ఈ విషయం తెలుసుకొని నేను మాయాప్రసాద్ సాధువు వత్సపాతిఅని తెలుసుకొన్నాను. అతణ్ణి నేను ఇద్రజాలంలో నిర్బంధించిఉంచాను. సరేకాని, ఇందిరను తీసుకొని వెళ్ళిన తరువాత నీవు తిరిగి జమానియాకు వచ్చినప్పుడేం జరిగింది? సాధు వేమన్నాడు? సరయూ సంగతి ఎందుచేత తెలియలేదు?

భూత :- ఐదుగురు వెంటపెట్టుకొని జమానియాకు వెళ్ళాను. వాళ్ళూ మాయాజాలం తెలిసినవాళ్ళే. వాళ్ళకు చెప్పవలసిందంతా చెప్పాను. సరయూకోసం నేను సాధువును కలుసుకోవలసే ఉన్నది. కాని అతనిని ఇంటికి వెళ్ళి కలుసుకోవా లనుకోలేదు. అతడు నామీద కోపంతో ఎప్పుడేం చేస్తాడో అనే అనుమానం ఉన్నది. అందుచేత నేనతని యింటికి వెళ్ళ

లేదు. బైటనే అతణ్ణెక్కడైనా కలసుకోవాలనుకొన్నాను. అలా సంవహించో చాలారోజులు గడచిపోయాయి. సాధువు జబ్బుగాడన్నాడని ఇల్లుగదలి రావటంలేదనీ తెలిసింది. అసంగతి నాకు మాయాప్రసాద్ చెప్పాడు. నేను మాయాప్రసాద్ తో ఇందిర విషయం చెప్పలేదు. గోపాలసి హునికికూడా చెప్పలేదు. నా మిత్రుడు ఇంద్రదేవుడూ సాధువును ఏమీ చెయ్యని వాగ్దానం చేసివున్నాడు. గనుక గోపాలసింహునికి నే నేం చెప్పినా సాధువు శిక్షార్హుడవుతాడని నేనూ ఆ విషయంలో మానం వహించాను. కాని యీ సంగతి మాయాప్రసాదుకూ ఎలా తెలిసిందో నాకు తెలియదు. పాశ్చి ఇందిర ఎక్కడ ఉన్నదో తెలుసుకొన్నాను. ఒకనాడు మాయాప్రసాదు మాతో గదాధరసింహా! సరయు సాధువుభైరులోనే జబ్బుతో పడి వున్నది. నీవు సాధువు యింటికి వెళ్ళితే ఆమెకు చూడగలుగు తావు. నన్నేమీ అనుమానించకు' అన్నాడు. నేను సాధువు యింట్లోకి వెళ్ళటానికి నిశ్చయించుకొన్నాను. మాయాప్రసాద్ సాధువు వక్షపాతి అని నాకు తెలియదు. ఒకనాటి అర్ధరాత్రి సాధుగృహంలో ప్రవేశించాను. సాధువు అప్పుడు ఒక ఉన్నతాసనంపైన కూర్చుండి ఆలోచిస్తున్నాడు. అతని శరీరంమీద గాయాలుతగిలాయేమో! కళ్లు కట్టారు. నన్ను చూచి సాధువు ఉలిక్కి పడ్డాడు. నేను, 'నేను నీ యింట్లో నిర్బంధంపాలుకావటానికి రాలేదు. సరయును చూడటానికి వచ్చాను. ఈ యింట్లో ఆమె ఉన్నదని తెలిసింది. మీరు నన్ను బంధించాలనిచూస్తే బయటవున్న నా మనుష్యులు మిమ్మల్ని సర్వనాశనం చేస్తారు జాగ్రత్త' అన్నాను. సాధువు

నవ్వి 'నాకోసం నీవంత గట్టియేర్పాట్లెందుకు చేశావు ? నా దగ్గర నీవంటివానిని యెదుర్కొనే శక్తిలేదు. నేనే నిన్ను వెదకుంటూ వచ్చి తుమాభిషేక వేడుకోవాలి అనుకొంటున్నాను. నన్ను తుమిస్తావనే అశ నాకు ఉన్నది, కోపగించుకో బోకు! నే నేం చేయటానికి నా సిద్ధంగా వున్నాను' అన్నాడు. నేను ఇతనివద్ద కూర్చుండి 'తుమిచూనికేయిందిగాని యిక ముందెప్పుడూ తప్పుచెయ్యని నీవు వాగ్దానం చేసికూడా తప్పుచేశావు అందుకు నాకు చాలా చింతగా ఉన్నది.'

సాధువు:- అయిందేదో అయిపోయింది. ఇకముందేదైనా తప్పుచేస్తే నన్ను శతిపంగా శిక్షించు!

నేను:- సరే! ఈసారికూడా చూస్తాను. కాని యీ తప్పుకు నీవు కొంత జుల్మానా చెల్లించుకోవలసి ఉంటుంది.

సాధువు:- ఇంతకుముందే నాదగ్గర ఏమీ లేకుండా చేశావు. అయినా ఇప్పుడెంత యివ్వమంటావో చెప్పు.

నేను:- రెండువేల వరహాలు.

సాధువు అలమకాలోనుండి వరహాలమాటను తెచ్చి "ఈ వెయ్యి వరహాలను మూడం తీసుకో" అన్నాడు.

నేను:- సరే! ఈ వరహాలు నీకే యిచ్చివేస్తానుగానీ ఏటికీ బదులుగా నీ యింట్లోవున్న సరమూను నా కొప్ప గించు.!

సాధువు:- అలాగే ఒప్పగిస్తాను కాని యీ వరహాలను కూడా నువ్వే తీసుకో! లేకపోతే నన్ను నువ్వు తుమించినట్లుగా భావించుకోలేను.

నేను:- అబ్బే! ప్రమాణపూర్వకంగా నేను నిన్ను తీసుకున్నాను. మనస్ఫూర్తిగానే యీ వరహాలన్నీ తిరిగి యిస్తున్నాను. ఇప్పుడు నాకు సరయూతప్ప మరియేమీ అవసరంలేదు.

మీయిద్దరిమధ్యా చాలాసేపటివరకు ఇలా ఏనో సంభాషణలు జరిగాయి. చివరకు సాధువు నేను చెప్పినట్లుగా అంగీకరించి నన్ను చెయ్యిపుచ్చుకొని ఎంకొక గదివైపు తీసుకొని వెళ్ళుతూ 'నిన్ను సరయూదగ్గరకు తీసుకొని వెళతాను. రా! కాని ఆమె ఇప్పుడు చాలా జబ్బుగా వున్నది' అంటూ నన్నొకగదిలోనికి తీసుకొని వెళ్ళాడు. ఆ గదిలో మంచంమీద సరయూ జబ్బుతో పడుకొనివున్నది. ఆమెకు దూరంగా సాధారణమైన ఒక దీపం వెలుగుతోంది. ఆమె పెద్ద జబ్బులోనే ఉన్నది. నోరెత్తి మాట్లాడలేకపోయింది. నన్ను చూచి కన్నీరుపెట్టుకొన్నది. నాకూ కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. నేనామెదగ్గర కూర్చుండి దీనంగా ఆమె ముఖం చూచాను.

నేను :- సరయూ ఏమిటమ్మా యిది ?

ఆమె :- (మందస్వరంతో) బాబూ! నాకు చెడ్డరోజులు వచ్చాయి. ఇక నేను బ్రతకను. సాధువు నన్ను బంధించి నప్పటికీ అతడు నన్నిక్కడ చాలా జాగ్రత్తగానే చూస్తున్నాడు. కాని నన్నెందుకు బంధించాడో మాత్రం చెప్పలేదు. ఏదియేమైనా ఇక నేను చనిపోవటం తథ్యం. నీవు నన్ను తీసుకొని వెళ్ళటానికి వచ్చావని తెలిసింది. నన్నిప్పుడెక్కడికీ కదలించవద్దు. ఇప్పుడు నే నెవరినీ చూడదలచుకోలేదు. నన్ను ఇక్కడనుండి గంగానదిలో పారవేస్తే నేను హాయిగా మర

ణిస్తాను. మీ రెవరూ సాధువు నన్నిట్లా చేశాడని శిక్షించవద్దు. ఇతణ్ణి ఏరూత్రం నొప్పించవద్దు. ఇదే నా ఆఖరి ప్రార్థన" అన్నది.

ఆమె అనన్యచూచి నాకు చాలా జాలి కలిగింది. నా కప్పుడు ఇంద్రదేవుని కేసుగతి చెప్పి అతడేం చెయ్యమని చెప్పితే అలా చేద్దామని తోచింది. ఆ నా ఆలోచన సాధువును చెప్ప లేదు. సరయునో మరునాడు బలసుకొంటానని చెప్పి అక్కడి నుంచి లేచి వచ్చాను. ఇంద్రదేవునిగోళ ఉత్తరం వ్రాసి యీ వర్తమానం తెలియజేశాను. మరునాడు ఇంద్రదేవుని వద్దనుంచి సమాధానం వచ్చింది. అందులో....

“నీ ఉత్తరాన్ని చదువుకొని నేను చాలా కంపించి పోయాను. నానంటి దురదృష్టం కుటుంబమొకడు ఈ ప్రపంచంలో ఉండవోడు. అభగవంతుడే అలాచేస్తే నేనేం చెయ్య గలను! సాధువుపట్ల నేనుచేసిన ప్రతిజ్ఞను జవదాటను. అన్ని కష్టాలనూ నేను సహిస్తాను. సరయునుచూచి సాధువుమనస్సులో అనుమానాన్ని కలిగించ దలచలేదు. ఆమె ఒక వేళ జీవించగలిగితే నా దగ్గరకామెను తెచ్చి చూపించు. ఇంతేసంగతులు” అని ఉన్నది.

ఆ ఉత్తరాన్ని చదువుకొని నేను చాలా దుఃఖించాను. నా రక్షణ యేర్పాట్లు మరింత పదిలపరచుకొని తిరిగి సాధువు ఇంటికి వెళ్ళాను. సాధువు నన్ను క్రిందటిరోజునకంటే ఎక్కువ గౌరవించాడు. సరయూ పరిస్థితి యింకా విషమించి ఉన్నది. చివరకు నాలుగోనాటి అర్ధరాత్రం ఆమె మరణించింది. అప్పటి నాపరిస్థితిని వర్ణించలేను. ఆమె మృతదేహానికి దహన సంస్కారం

రాలు కావించి యింద్రదేవుని సేవార్థమానాన్ని అందించాడు. ఆ తరువాత ఇంద్రుడు మాడటానికి వెళ్ళితే ఆమె కనుపించ లేదు. ఇంద్రుడు వెనకసాగాను. తరువాత సరయును కలుసు కొన్నమీదట ఆనాడు నేను ఎంతకూరపోయానా అని అశ్వరథపోయాను. నాశక్తియెక్కుటనే సరయు మరణించింది. ఆ సంగతి స్వయంగానే నేను ఇంద్రదేవునికి అందజేశాను. అందుకే ఇంద్రదేవుడు నా మీటలను పూర్తిగా నమ్మి యిందిరా. సరయూనిని పోగొట్టుకొని చింతాశ్రాంతుడయ్యాడు. ఆ విచార మతనిని క్రుంగదీసింది. పట్టణంలో విజనందటం కూని ఆడు తన యింద్రహాలలోనికి వెళ్ళి పోయాడు. రాని దేవదారను చేతనో అతడు నాకా యింద్ర జాలమార్గం తెలియజెప్పలేదు. నాకూ ఆ విషయాన్ని చూచి చాలా అనన్యం వలిగింది. అప్పుడు నేను రణధీర సింహునివద్ద నాకరిగూని నా భార్యపుత్రులకు చెప్పకుండా అడవులూ సర్వతాలూ పట్టుకొని తిరగటం ప్రారంభించాను. అక్కడ మరొక యువతిని పెండ్లాడాను. ఆమెకు నానక్ జన్మించాడు. ఆ తరువాత యేం జరిగిందో నానక్ ద్వారా మీరు తెలుసుకొనే ఉంటారు. పోన్ననిభాలా అనమర్థుడ నైపోయి మీకెవ్వరికీ ముఖం చూపించలేని వాణ్ణి అయినాను. అటుపిమ్మటనే కమలినిని కలుసుకోవటం జరిగింది. ఇంద్రదేవుడు నామీద కోపించుకొని ఉంటాడని భావించి అతడిని కలుసుకోవడం మానివేశాను. దాదాపు మా పూర్వమైత్రి అంతటితో అంతమైపోయిందనే చెప్పాలి.

ఇంద్ర:- అవును. అదే జరిగింది. నా భార్య మరణించి
 భవి తెలుసుకొని నేను చాలా చింతించాను. నా కూతురూ,
 భార్య నాకు దక్కకుండాపోయారని కొంత భూతనాథుని
 వల్లనూ మరణించి యితరత్రానూ తెలుసుకొని నేను భూత
 నాథుని మ్రోక్షుని విడిచిపెట్టాను. కాని నేను సాధువును తుమించి
 ఉన్న కారణంచేత భూతనాథుణ్ణి ఏమీ అనలేకపోయాను.
 అంతేగాక యితడు నాకు కొంత ఉపకారంకూడా చేసిఉండటం
 వల్ల ఏమీ అనలేకపోయాను. కాని భూతనాథుని వైపునుంచి
 నా మనస్సును మరలించుకొన్నాను. నారహస్యాతేమీ అత
 నికి చెప్పలేదు. అప్పుడప్పుడూ నాకితడు బైట ఎక్కడైనా కన
 బడేవాడు. నేనుండే యింద్రజాలయొక్క మారాన్ని ఇతనికి
 చెప్పలేదు. నా యింటికెవ్వడైనా ఇతడు వస్తే కళ్ళకు గంతలు
 కట్టి లోనికి రప్పించేవాణ్ణి. అందుచేతనే ఇతనికి లక్ష్మీదేవి పరి
 సితి తెలియలేదు. ఇతడు లక్ష్మీదేవి వల్లకూడా ద్రోహం తల
 పెట్టాడని నేను భావిస్తుండేవాణ్ణి అంతేగాక యితడన్నో రహ
 స్యాలు నాకు చెప్పకుండా ఉంటున్నాడని నాకు అనుమానం
 ఉండేది. అలాగే వాస్తవానికి ఇతడు కొన్ని విషయాలు
 దాచాడుకూడా.

భూత:- రామరామ! అటువంటిదేమీ లేదు.

ఇంద్ర:- అలాకాకపోతే సాధువుదగ్గరనుండి యింద్రుతో
 బాటు ఆ కలాలపెట్టెను ఎత్తుకొని వచ్చి నాదగ్గల పెట్టి
 వివరకు నాకు తెలియకుండానే ఆ పెట్టె నెందుకు తీసుకు
 పోయావు ?

భూత :- ఏ యింట్లోనుండి ఆ పెట్టె ఆదర్శమైందీ ?

ఇంద్ర :- కాశీరాజ్యంలోని యింట్లోనుంచి ఉన్నదని నీవు కలుసుకొనటానికి వచ్చిన రోజున ఆ పెట్టె పోయింది.

భూత :- కాని, ఆ పెట్టెను దొంగిలించింది నేను కాదు. నా కొడుకైన నానక్ ఆనందించాడు. ఆ పెట్టె నాకవసరంలే. నేను నిన్ను అడిగే తీసుకొనేవాణ్ణి. సాధువు అహంసారం లాడిలి రామభోళి వేషంలో నానక్ ను మోసగించి మీదగ్గర నుండి అతను ఆ పెట్టెను దొంగిలించేటట్లు చేసింది.

గోపా :- అవునవును ! నేనూ ఆ మాటను అంగీకరిస్తాను. నాకూ ఆ విషయం తెలుసు. నిజంగా ఆ పద్ధతిలోనే ఆ కలాలపెట్టె అక్కడకు చేరింది. చివరకు చాలా కష్టంపూర్వకంగా నా చేతికింది. అప్పుడు నేను శృంగారానికి నేషంలో రోహితగఢం చేరాను. లాడిలి రామభోళి వేషంలో అతను మోసగించిందని నానక్ విశ్వాసం. కాని నిజానికి అలా జరగలేదు. రామ భోళి వేషంలో అతనిని మోసగించిన యువతి వేరొక ఇంద్రజాలికురాలు లాడిలి కేవలం ఒకటి రెండురోజులు మాత్రమే రామభోళి వేషంలో ఉన్నది.

జీత :- ఆ కలాలపెట్టె మీకెక్కడ దొరికిందో సాధువు దానిని చాలా జాగ్రత్తగా భద్రపరచి ఉంచాడుగదా ?

గోపా :- జాగ్రత్తగానే భద్రపరచాడుగాని భూత సాధుని సహాయంవల్ల ఆ పెట్టె నాకు తేలికగానే లభించింది. సాధువు తన విచిత్రశాలలో ఆ పెట్టెను దాచాడు. ఆ విచిత్రశాల తాళంచెవి మాయారాణిదగ్గర ఉండేది. భూతసాధుడు. రాణిదగ్గరనుంచీ తాళంచెవి తీసుకొని విచిత్రశాలలో దాచిన

ఆ కలాటపైలెను నాకిచ్చాడు. ఆ విచిత్రశాలయొక్క రహస్యం నాతోడే ఉంది. ఆ సాధువుకూ తప్ప ఇతరులకెవ్వరికీ తెలియదు. నా తండ్రిగారే సాధువును విచిత్రశాలకు అధిపతిగా నియమించారు. భూతనాథుడు ఈ శిలచేప నాచేకికిచ్చిన తరువాత నేను ఆ విచిత్రశాలయొక్క రహస్యం తెలుసుకొన్నాను.

జీత:- భూతనాథునితో నీకూ నాగర్ మనోరమలకూ గల సంబంధమిమిటి ?”

జీతసంహుని ప్రశ్నకు భూతనాథుడు నిశ్చయముడై తలపంచాడు. ఆ సమయంలో గోపాలసింహుడు భూతనాథునితో సహాయంగా జీతసంహునితో “ఆ ప్రశ్న వదిలివేయండి. ఆ రోజుల్లో భూతనాథుడు చాలా అవస్థలలో ఉండేవాడు. రోహితగఢపు చీకటిగుహలో పీఠేంద్రసింహ మహారాజు భూతనాథునియొక్క నేరాలను తీమించిన విధంగా నేకమలనికూడా ఇతని అవరాధాలను అన్నింటినీ తీమించింది. అంతేగాక ఆ నేరాలను బయటికి పొక్కకుండేట్లుకూడా చేసింది.

జీత:- సరే అయితే పోనివ్వండి ”

గోపా:- భూతనాథుడు కమలనికి సహాయకుడుగా ఉంటూ ఏ యే పనులు చేశాడో వాటిని తలచుకుంటే చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. వివరీత వివత్కర పరిస్థితులలో భూతనాథుడు వహించిన పాత్ర ఆత్యుబ్ధమైనట్టిది. అట్టి భూతనాథుని కడుపున పులికడుపున మేకలాగా నానక్ జన్మించాడు. నానక్ కమలనికి సహకరించకపోగా తన తండ్రికూడా యే మాత్రానికి సహాయపడలేకపోయాడు.

భూత:- ఆవును. ఎన్నోసార్లు నేనతనికి చెప్పిచూచాను కాని...

సురేంద్రసింహుడు గోపాలసింహునితో “విచిత్రతలు అని అద్భుతమైన పేనుపెట్టిన ఆ ప్రదేశంలో యేమున్నది? నీ కిప్పుడు ఆ ప్రదేశానికి గల రహస్యాలన్నీ తెలుసుకురా?” అన్నాడు.

గోపా:- తెలుసు. ఎక్కడ తాళంచెవి అనే పేరుగల ఒక పుస్తకం ఉన్నది. ఆ పుస్తకాన్ని చదివితే అక్కడి విషయాలన్నీ తెలిస్తాయి. ఆ ప్రదేశం చాలా విచిత్రమైనది. కాని ఏమాయారాణి మర్నాళ్లందరినీ ఈజిప్టు చాలావరకు తిథిలమై పోయినది. కొద్దిగాగల మాత్రమే మిగిలివున్నది.

జీత:- ఆ పుస్తకంనల్ల రాణికికూడా అక్కడే పరిస్థితులు తెలుసు కాబోలు.

గోపా:- కొద్దికొద్దిగా తెలుసు. ఆ పుస్తకంగా పాడిన భాష ఆమెకు అంతగా తెలియదు. ఆ విచిత్రతలకూ జమా నియాంబంధజాలానికి సంబంధమున్నది. అందుచేత ఇంద్రజీతి సింహునికీ ఆంధ్రసింహునికీ నాకంటేకూడా విచిత్రతలను గురించి యెక్కువగా తెలిసిఉంటుంది.

జీత:- అలాగా. (సురేంద్రునితో) మహారాజా! ఈనాడు మనకు చాలా క్రొత్తవిషయాలు తెలిశాయి. అయినా రాజకుమారులు తిరిగివస్తేనేతప్ప ఇంకా మిగిలిన విషయాలు మనం తెలుసుకోలేము.

సురేం:- అది సరేననుకో! కాని ప్రస్తుతం భూతనాథుని విషయంలో మన మొక నిర్ణయానికి రావలసిఉంటుంది. నాకు

తెలిసినంతవరకు భూతనాథుడు మనపట్ల జాగ్రత్తగానే వ్యవహరించాడు గాని నేరమేమీచెయ్యలేదనే తోస్తోంది. అతడేదైనా నేరం చేసివుంటే అది కేవలం ఇంద్రదేవునిపట్లనూ గోపాలసింహునిపట్లనూమాత్రమే చేసివుంటాడు. అదైనా అతడు మనతో సంబంధం పెట్టుకొనని రోజులలోనే ఇవ్వేళ ఇంద్రదేవుడూ గోపాలసింహుడు మనకు ఆవృత్తంలో చేరినవారైనారు. కనుక భూతనాథుణ్ణి శిక్షించటమో, తుమించటమో వాళ్ళిద్దరే చెప్పాలి. నాభ్యుత్పత్తి నేనూ సంతోషంగానే అంగీకరిస్తాను ఈక్షమాదాన వ్యవహారంలో బలభద్రసింహుడు కూడా ఉండాలని కోరితిమంది అంటున్నారనిగాని నా కా అవసరమేమీ కన్పించటంలేదు. భూతనాథుడే అతన్ని కారాగారంలో నుండి విడిపించాడు. అందుచేత అతడుకూడా భూతనాథునికి కృతజ్ఞత ప్రకటించక తప్పదు.

గోపా:- మేము తుమించటానికేమీ అభ్యంతరంలేదు. భూతనాథుడు నాకు చాలా సహాయపడ్డాడు. ఆ సహాయాలను తలచుకొంటే భూతనాథుణ్ణి తుమించకుండా నేనుండలేను.

ఇంద్రదే :- నేనూ భూతనాథుణ్ణి తుమిస్తాను. దినదినం తన కళంకాలను ప్రయోశనం చేసుకొని సజ్జనుడుగా ప్రవర్తించాలని కోరుకొంటున్న భూతనాథునికి భగవంతుడు సహాయపడుగాక! కమలిని పుణ్యమూ అంటూ ఇవ్వేళ మేమీ శుభఘటికలను చూడగలిగాము. ఆమె భూతనాథునిపట్ల అవ్యాజమైన అనుగ్రహాన్ని ప్రకటిస్తున్నప్పుడు మాదొక లెక్కా.

జీత :- అవును! అవును!

సురే: నిజంగా అంతే. భూతనాథా! నీ నేరాలన్నీఁ జిసి తీమించాము. నీవు మా వల్ల అనుసరించిన సత్ప్రవర్తనకు ప్రతిఫలంగా మేము నిన్ను నేటినుంచీ మా ఇంద్రజాలికులలో ఒకనిగా నియమిస్తున్నాము.

సురేంద్రసింహుడు లేచి ఒరనుండి ఒక కత్తినిదూసి భూతనాథుని కి బహూకరించాడు. భూతనాథుడు వినతవదనుడై ఆ కత్తిని స్వీకరించాడు. అంతటి మహోపకారం చేసిన మిత్రమండలికి హృదయపూర్వకమైన అభివందనాలు సమర్పించాడు. జీతసింహుడు భూతనాథునికి ఒక మాయాజాలంసంచి ప్రత్యేక బహూకృతిగా ఇచ్చాడు. గోపాలసింహుడు రాణి నుండి తీసుకొన్న ఇంద్రజాలపు పిస్తోలును భూతనాథునికిచ్చాడు. ఇంద్రదేవుడు భూతనాథుని గట్టిగా కాగలించుకొని “మిత్రుడా! ఈ సన్యాసి నీకింతకంటే ఎక్కువమీ బహుమాన మివ్వలేడు. మన పూర్వమైత్రీ తిరిగి ప్రారంభమై భవిష్యత్తులో మన మిత్రత్వాని కెటువంటి అవరోధం కలగకుండుగాక అని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను” అన్నాడు.

భూతనాథుడు సురేంద్రసింహునితో “ఇవ్వేళ నావంటి అదృష్టవంతుడు ఈ భూమండలంలోనే లేడని చెప్పతాను. దురదృష్టవంతుడా అనేక సంవత్సరాలపాటు నేనెన్నో కష్టపరంపరలను సహిస్తూ కొండలూ, గుట్టలూ, అరణ్యాలూ పట్టుకొని తిరిగాను. ఎన్నో అపరాధాలు చేశాను. ఆరోజులలో నాకే మాత్రం సుఖశాంతులు లేకుండాపోయాయి. ఎవరికీ ముఖం చూపించాలని కూడా అనుకోలేదు. కాని ఏ పూర్వపుణ్య ఫలవల్లనో యివ్వేళ నా కష్టాలన్నీ గడచిపోయి మీ ఆందరి

ముందూ ఇంతగా సర్వానితుడ నయ్యాను. ఇక నాకేం ఘరవా లేదు. ఇవ్వేళదాకా నాతో శత్రుత్వం వహించినవారలు క్షేపితులనుంచి నాకు మిత్రులుగా మారిపోగలరు. ఇదే ప్రపంచ నియమం. ఆ యి త్తడి పెట్టెలో మహారాజుగారికి సంబంధించిన యే రహస్యాలూ దాగి లేవని చెబుతున్నాను. అయితే ఆ రహస్యాన్ని నేనేమీ దాచదలచుకోలేదు. కాని ఆ రహస్యం అందరికీ తెలిసిపోవటం నాకిష్టంలేదు. ఆ విషయాలు దేవీసింహునికి చెప్పిఉన్నాను గనుక అతడే మహారాజుగారికి ఆ యి త్తడి పెట్టె రహస్యాన్ని తెలియజేయగలడని ఆశిస్తున్నాను.

జీత :- దానికేం ఘరవా లేదు. ఇక నీవు వెళ్ళి విశ్రాంతి తీసుకో.

గోపాలసింహుడు “అవునవును. తెల్లవార వస్తోంది. వెళ్ళిపోదాం.” అన్నాడు.

అందరూ తమ తమ నివాసాలకు వెళ్ళిపోయారు.

3

తూర్పుదిక్కున అరుణోదయరేఖలు క్రమక్రమంగా వ్యాపిస్తున్నాయి. ముసుగుమనుష్యులకూడా తమ యింటి తోవ వట్టారు. భూతనాథుడుమాత్రం తిన్నగా దేవీసింహుని జేరాలని నిశ్చయించుకొని వెళ్ళాడు. దేవీసింహుడు భూతనాథుడిని తనవద్ద కూర్చోబెట్టుకున్నాడు.

దేవీ :- ఈ సమయంలో ఎందుకువచ్చావు? ఏమైనా కొత్తవిశేషాలున్నవా?

భూత :- అవును. నిజంగానే ప్రొత్తబిశేషాన్ని అన్ని చాలా సంతోషకరాలు కూడా నూ.

దేవీ :- ఏమిటది?

భూత:- మహారాజు ఈనాడు నన్ను తమ కోలువులో ఇంద్రజాలికుడుగా నియమించారు. గౌరవ సూచకంగా ఈ ఖడ్గాన్ని బహుకరించారు. (అని ఆ ఖడ్గాన్ని ఇంకా ఇతర బహుకృతులనూ చూపి) ఈ శుభవార్త మీకు తెలియ జేద్దామని వచ్చాను. నేటికి మీ మిత్రుడు ఇంత గౌరవాన్ని పొందగలిగాడు.

దేవీ:- చాలా సంతోషం ఈ పరిస్థితులలో నీవు నీ పూర్వపు యజమాని అయిన రణధీరసింహుణ్ణి కూడా చూచి రావటం మంచిది.

భూత: తప్పకుండా వెళతాను.

దేవీ:- ఇదంతా ఎప్పుడు జరిగింది?

భూత:- ఇంతకుముందే. ఇప్పుడు నేను మహారాజువద్ద నుంచే వస్తున్నాను. (అని ఆ చినాటి రాత్రి జరిగిన సంగతి సందర్భాలు దేవీసింహునికి తెలియజేశాడు. తెల్లవారిన తరువాత ఉభయూర్నాస సంధ్యావందనాదులు ముగించుకొన్నారు.)

భూతనాథుడు తన పూర్వపు యజమాని అయిన రణధీరసింహునివద్దకు వెళ్ళాడు. తనను రణధీరసింహుడు గౌరవిస్తాడో లేదో అనే అనుమానం భూతనాథుణ్ణి ఒకవైపున బాధిస్తోంది. కాని సంగతులన్నీ తెలుసుకొన్న మీదట రణధీరసింహుడు భూతనాథుణ్ణి చాలా గౌరవించాడు.

ద్వితీయసంహారుడు రామమూరుల వివాహానికి చెయ్యవలసిన యేర్పాట్లన్నీ త్వరితగతినీ కొననాగించుకొని పోతున్నాడు. రామమూరుల వివాహవార్త ప్రజానీకానికి ఎంతో సంతోషాన్ని కలిగించింది. నేడే రామమూరులిద్దరూ వచ్చేరోజు. అందరూ వారికోసం యెదురు బెన్సులు చూస్తున్నారు. జీవీసంహారుడు రణధీరసంహారునివద్దకు వెళ్ళి అతడే కీశోరీతోపాటు కామినియొక్క కన్యాదానాన్నికూడా చేసేటట్లు ఒప్పించాడు. రామమూరులు రావటానికి పూర్వమే కీశోరని, కామినినీ, రణధీరసంహారుని డేరాలోనికి వాపించే యేర్పాట్లు చేశాడు. ఆకస్మికనిద్దరినీ జాగ్రత్తగా చూడటానికి కొంత సైన్యంతోపాటు పన్నాలాలూ, రామనారాయణా, చున్నీలాలూ, బదిరీనాథుడూ నియుక్తులైనారు.

అనేక సంవత్సరాలనుండి రాజపుత్రుల వియోగ భారంలో కృంగి కృశించిపోతున్న రాజకుటుంబం యావత్తూ సంతోషతరంగితమై నోలాహలంగా కన్పిస్తోంది. ప్రజలు గుంపులుగూడ రామమూరుల రాకను గురించి రకరకాలుగా చర్చించుకొంటున్నారు. నిరుపేదలు తమ పేదరికం తొలగిపోతుందని ఆశివడసాగురు. మధ్యాహ్నానికి ముసుగుమనుష్యులు ఇద్దరుకూడా వచ్చారు. వాళ్ళతోపాటు ఇంకాచాలానుండి ముసుగుమనుష్యులు వచ్చారు. ముసుగులచాటునగల నృక్తులెవరో తెలుసుకోవాలనే ఉత్కంఠ ప్రజానీకంలో ఊణక్షణానికీ అధికమవుతూవచ్చింది. ముసుగు మనుష్యులద్వారా రాజకు

మానులు ఆ శిలామూర్తిగల వేదికద్వారంగుండా బైటికి వస్తారని తెలుసుకొని అందరూ అక్కడ గుంపులుగూడారు.

సాక్షుంకాలమాతున్న సమయంలో ఆ వేదికలోపల విచిత్రమైన వాద్యధ్వని వినిపించింది. అందరూ అటువైపు చూడసాగారు. సురేంద్రసింహుడూ మొదలైన పెద్దలు వేదిక దగ్గర నిలబడివున్నారు. చివరకు వేదిక యెదురుగాగల వాకిలి తలుపులు భూమిలోనికి దిగబడిపోయాయి. ఆ మార్గంగుండా లనందసింహుడూ, ఇంద్రజీతసింహుడూ బైటికివచ్చి సురేంద్ర సింహ మహారాజు పాదాలకు ప్రణమిల్లారు. వృద్ధచక్రవర్తి తన మనుమలను కాగలించుకొన్నాడు. తరువాత ఆ రాకుమారులు తండ్రి పాదాలను స్పృశించారు. పరుసగా జీతసింహుణ్ణి తేజసింహుణ్ణి గోపాలసింహుణ్ణి కలుసుకొన్నారు. ఆ చిదవ ముసుగు మనుష్యులనూ ఇంద్రజాలిక మిత్రులనూ పరామర్శించారు. ఆ ఇంద్రజాలియొక్క ప్రధానద్వారం దగ్గర మంగళతూర్యనాదాలు వినిపించాయి. దాన్నిబట్టి ప్రజానీకం యావత్తు రాజపుత్రులు పచ్చారని తెలుసుకొన్నారు. అంతఃపురాంతర్భాగంలోగల స్త్రీజనం రాజపుత్రులను కలుసుకొన్నప్పుడు నారి ఆనందానికి మేరలేకపోయింది.

ఆతరువాత రాకుమారులు దర్బారులోనికి వచ్చారు. అక్కడ మంత్రిసామంతాది సమస్త పరివారమూ సమావేశమై ఉన్నది.

సురేం:- భైరవసింహుడూ, తారాసింహుడు మీదగ్గరకు వచ్చారుకదా వాళ్ళనెక్కడ విడిచిపెట్టారు?

ఇంద్రజీత:- మాకంటే ముందుగానే వాళ్ళిక్కడికి వచ్చాడు సురే:- ఎక్కడ ?

ఇంద్రజీత:- (ముసుగు మనుష్యులను గూపుతూ) రామసింహు, లక్ష్మణసింహుల కర్తవ్యాన్ని ఈనాడు వాళ్ళిద్దరూ పూర్తిచేశారు.

అప్పుడు ముసుగుమనుష్యులు తమముసుగులను తొలగించారు. వాళ్ళిద్దరూ భైరవసింహుడూ, తారాసింహుడూ కనిపించారు. అందరూ ఆశ్చర్యంతో ఒకరిముఖాలు మరొకరు చూచుకొనాగారు. భూతనాథునికీ, దేవీసింహునికీ మరీ ఆశ్చర్యం కలిగింది. వాళ్ళకిద్దరికీ ముసుగుమనుష్యులయింటికి వెళ్ళిననాటి అనుభవం గుర్తుకువచ్చింది.

సురే:- భైరవసింహుడూ, తారాసింహుడూ ఇక్కడే వుంటున్నప్పుడుకూడా రామసింహుడూ, లక్ష్మణసింహుడూ ఇక్కడకు వస్తుండేనాళ్ళుగదా! అప్పుడా ముసుగులచాటున ఎవరుండేవారు?

ఇంద్రజీత:- ఎన్నోనాళ్లు ఈ ముసుగుమనుష్యులందరూ వంటులకంటలుగా వస్తుండేవాళ్లు. ఒకొక్కసారి మా అన్నదమ్ములిద్దరమూకూడా వస్తుండేవాళ్ళం.

ఇంద్రజీతసింహుని మాటలు అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి. భూతనాథుడూ, దేవీసింహుడూ తమను ఒకప్పుడు బంధించినదెవరో తెలుసుకొని ఆశ్చర్యపడ్డారు. దేవీసింహునికీ తనప్రతుడే యీవిధమైన మోసం చెయ్యటం కొంత కష్టమని పించింది. అలాగే భూతనాథుడుకూడా సందేహంలోపడ్డాడు.

సురేం:- మీరిద్దరూ ఇక్కడికివచ్చి కూడా ఎందుకు రహస్యంగా ప్రవేశించారు?

ఇంద్రజీ:- ఇంద్రజాలయొక్క పని పూర్తికాకుండా నియమానుసారం మేము బయటపడితూనికి నీలులేదు. అయితే మేములేకుండానే ఖైదీలను విచారించటం మంచిదికాదనుకొన్నాం. ఇంద్రజాలయొక్క పెద్దనభయనాతి నూక నేక రహస్యాలు తెలిశాయి. ఆ రహస్యాలలో ఈ ముసుగు మనుష్యులందరికీ సంబంధమున్నది.

సురేం:- అయితే వాళ్ళందరినీ ముసుగు తొలగించడని చెప్పు

ఇంద్రజీ:- అజ్ఞానుసారం ముసుగు మనుష్యులు తమ ముసుగులను తొలగించారు. వాళ్ళు ఐదుగురున్నారు. ఆ ఐదుగురిలో సాధువూ, బేగమూ దర్బారులో ఒకసారి చూచి భయపడిన ముఖాలు గలవారుకూడా ఉన్నారు. అందరి దృష్టి ఇప్పుడా ఆయదుగురి మీదనూ, పడ్డవి. వాళ్ళను గురించే వాళ్ళక్కడ ఎవరూ లేరు. భూతసాధుడూ, గోపాలసింహుడు మాత్రం వీళ్ళనక్కడో చూచినట్లుంటే అనే అనుమానంతో చూస్తున్నారు.

సురేం:- వీళ్ళెవరో మాకు తెలియటం లేదు.

ఒక ముసుగు మానిసి:- ఖైదీలయెదుటే మా కథ వివటం మంచిది.

ఇంద్ర:- అవును. అలాగే చెయ్యండి. మా సోదరులిద్దరికీ వీళ్ళందరూ ఎవరో తెలిసినప్పటికీ పూర్తిరహస్యాలు మాత్రం

ఇంకా తెలియలేదు. ఆ రహస్యాలు తెలియాలంటే బైబిలు శాస్త్రే ఉండటం అవసరం.

సురక్షింపబడినవి ఉండకు అంగీకరించాడు. నాటికి సభ చాలించటం జరిగింది.

ఇంద్రజిత్తునియొక్క నువస్సు కిశోరి చూడాలని ఉబలాటపడుతోంది. అదే ప్రకారం కమలినిని ఏకాంతంగా కలుసుకోవాలని కూడా అతడు అభిలాషపడుతున్నాడు. ఇంద్రజిత్తు సింహుడు ఉన్న గది ప్రక్కనే కమలిని కూడా విడిచిచేసి ఉన్నది. అనాటి రాత్రి ఇంద్రజిత్తు సింహుడు అనేక విధాలుగా ఆలోచించుకొంటూ పడుకోన్న సమయంలో కమలిని ఉన్న గది నైపు నాకిలి తెరిచుకొని ఒక దాసి వచ్చింది.

దాసి:- కమలినమ్మ మిమ్మల్ని కలుసుకోవాలనుకొంటోంది. మీరు వస్తారా? ఆమెను రమ్మంటారా?

ఇంద్ర:- ఎక్కడ ఉన్న దామె?

దాసి :- ప్రక్క గదిలోనే.

ఇంద్రజిత్తు :- ఆ! నాకు తెలియదే! నేనే వెళతానులే. నీవిక్కడ ఉండు! నీవి గది తలుపువెయ్యి.

ఆ దాసి రాజకుమారుని ఆజ్ఞ మేరకు అతని గది బయట నాకిలి మూసి తన యజమానురాలి గది దిక్కుగా నడచింది. ఆమె వెనుకనే యువరాజు సడిచాడు. గదిలో అడుగు పెట్టగానే అతని దృష్టి కమలినిపైపడింది. విస్ఫోట వదనంతో ఆమెను ఆపాదమస్తకం చూడసాగాడు. ఆమె అతని కంటికి ఇదివరకెన్నడూ లేనంత సౌందర్యరాసిగా కనిపిస్తోంది. లోగడ తనకు పరిచయమున్నప్పుడు కమలిని అనేక కష్టాల

కారణంగా ఉదాసీన అయి ఉండేది. ఆ రోజులలో ఆమె రాత్రిం బగళ్ళు మాయరాణిని సాధించాలనే తలంపుతో విశ్రాంతిలేకుండా ఉండేది. అందుచేత ఆమె సుందరత్వమైన ఆకృతిలో ఆ రోజులలో అంతగా లాభణ్యం కనిపించేది కాదు. నేడా కష్టాలన్నీ తొలగి సుఖమయమైన జీవితం కమలినక సంప్రాప్తిచేసరికి ఆమె సౌందర్యం ఇరుగుడించింది. ఆమె చాలా విలువగల దుస్తులను ధరించింది. ఇంద్రజీవసింహుడు ఆ లాభణ్యమూర్తిని చూచి సమ్మోహితుడై ఆమెమూర్తిని తన హృదయవీర్యంపై ప్రతిష్ఠించుకొన్నాడు.

యువరాజు : కుశలమా ?

ఆమె :- ఇంకా ఎందుకు కుశలంగా ఉండను ? (అతనిని ఆమె ఒక ఉన్నతాసనంమీద కూర్చోబెట్టి) ఇంద్రజాలంబో మీకేమీ కష్టం కలగలేదుగదా ?

ఇంద్రజీ :- ఈశ్వరకృపవల్ల అంతా సక్రమంగానే జరిగింది. ఈ జరగటాని కంటికి కారణం నీవే. నీ సహాయం మాకు లభించకపోయినట్లయితే మేమేమై పోయేవాళ్ళమో! నీవు చేసిన సహాయానికి మేము శాశ్వతంగా ఋణపడిఉంటాం. ఆ ఋణం తీర్చుకోటం ఎలాగూ సాధ్యంకాదు. కనుక నన్నే నీకు సమర్పించుకొంటున్నాను.

కమలిని :- ఆ మాటలన్నీ యిప్పుడెందుకు? మీ నోటి నుండి నా గొప్పతనాన్ని వినటంకోసమే నేను మిమ్మల్ని ఇక్కడికి పిలవనంపా ననుకోవద్దు.

ఇంద్రజీ :- ఒక మాయావి బాచినుండి నన్ను సంరక్షించిన నాడే నేను నీవాడనైపోయాను. ఆనాడు నీవు ప్రదర్శించిన

శ్లోకయుద్ధ నైపుణ్యంవల్ల నీవు ఏవిధంగానూ నాకంటె తక్కువ కావని తెలుసుకొనటం జరిగింది.

కమలిని:- అదేమిటి? నేను మీకంటె గొప్పవాన్నా? మీరు నన్ను పహిల్వావు అనుకొంటున్నారా యేమిటి?

ఇంద్రజీ:- కాకపోతే అనాడు నేను ఓడిపోతానా?

కమలిని:- ఆ మత్తుమందు మిమ్ములని వివశులను చేసింది. అందుచేత నేను శత్రువును ఎదిరించవలసి వచ్చింది.

ఇంద్రజీ:- పోనీ! అలాగే అనుకో! అయినా నీవు నన్ను రక్షించావని విన్నుజేహంగా చెప్పకతప్పదు. కేవలం ఆరోజుననేగాక యింకా ఎన్నోసార్లుకూడా నీవు నన్ను రక్షించావు.

కమలిని:- అబ్బా! ఇప్పుడా మాటలన్నీ యెందుకండీ. ఇంతకూ ఇంద్రజాలంలో ఏం చేశారో చెప్పండి.

ఇంద్రజీ:- అన్ని సంగతులూ చెప్పుకాను. ఇంద్రజాలంలో నన్ను కలుసుకొన్న ముసుగు మనుష్యులను గూర్చి కూడా చెబుతాను. వాళ్ళసంగతి ఇంతవఱకు ఎవరికీ చెప్పలేదుకూడా. నీవుమాత్రం నీ నోటినుంచి ఎవరికీ నేను చెప్పిన విషయాలు చెప్పవద్దు.

కమలిని:- అలాగే.

ఇంద్రజీతుడు ఇంద్రజాలంలోని సమస్త వృత్తాంతాన్ని వివరించాడు. కమలినికూడా యువరాజుకు తెలియని తారానానక్ భూతనాథాదుల వృత్తాంతాలు చెప్పింది.

ఇంద్రజీ:- ఇవ్వేళ నీ నోటినుంచి చాలా శ్రోతశ్రోత విషయాలే విన్నాను.

కమ :- నేనూ అలాగే ఎన్నో క్రొత్తవిషయాలు మీ
సోటినుంచి విన్నాను ముఖ్యంగా ముసుగు ముసుప్పులసంగతి
నాకెంతో ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. మీ రెండుకీ చెప్ప
వద్దన్నాడుగానీ లేకపోతే నా పతిదేవుని.....

ఇంద్రజీ :- అం! ఏమిటి! నీకు పెండ్లి అయిందా?

కమ :- ఆ చెరువు మధ్యగల గృహంలో మాతో
నాకు త్వరగా వివాహమాతుందని చెప్పారు గదా?

ఇంద్రజీ :- అవును. చెప్పారు. ఇంతలోందటలో పెండ్లి
అవుతుందనుకోలేదు.

కమలిని :- అయితే మీరు నన్ను శాశ్వతంగా కన్య
లాగానే చూడవలదు కొన్నారా?

ఇంద్రజీ :- లేదు. కాని —

కమలిని :- కాని యేమిటి? చెప్పండి! అగిపోయాారే?

ఇంద్రజీ :- అం! ఏమీలేదు. వన్నడిగి ఉన్నట్లయితే.

కమలిని :- ఏమి చూడలండి! మీరు ఇంద్రాణిని పెండ్లి
చేసుకొన్నప్పుడు నన్ను అడిగారా? మిమ్మల్ని నేను అడగ
టానికి.

అని నవ్వింది. రాకుమారుడు సిగ్గుతో తల వంచు
కొన్నాడు. అతడు ముసుగులో చాలాబాధను గురిఅవుతున్నట్లు
కనిపిస్తోంది.

ఇంద్రజీ :- నా జీవితాంతండాకా నేను నీ మందర
మండహాస చంద్రికలలో నిత్యనూతన కాంతులను విలోకిస్తూ
యథేచ్ఛగా సరసాలాపాలతో గడవగలనని కలలుకన్నాను.

కమలిని :- నాఉద్దేశము అదే. అందుకే శాశ్వతంగా మిమ్మల్ని విడవకుండా ఉండటానికి వివాహం చేసుకొన్నాను. అదేమిటి? ఏమిటలా పెడముఖం పెట్టారు? ఇటుమాడండి!

ఇంద్ర జీ :- వద్దు! వద్దు. పరస్పరేతో ఏకాంతంగా కూర్చోటం ధర్మవిరుద్ధం. కాని నీ వ్యవహారం చూస్తుంటే నాకు ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది. ఎన్నడూ నీవు ధర్మానికి న్యతిరేకంగా ప్రవర్తించవని నేననుకొంటున్నాను.

కమలిని :- చేను ధర్మవిరుద్ధంగా చేసిన దేమిటా చెప్పండి!

ఇంద్ర జీ :- ఏకాంతంగా నన్ను కూర్చోపెట్టుకొని మాట్లాడటం కంటే ధర్మవిరుద్ధం ఇంకొక పేముంటుంది? అన్నిటికంటెనూ మించి శాశ్వతంగా కలిసిఉంటావని చెప్పిన నీ మాటలు భారతీయ ఋషీశ అనదగినమాటలేరా? ఈ విషయాలన్నీ నీ భర్తకు తెలిస్తే నీన్ను పతివ్రతగా ఆతడు భావిస్తాడేనా నీ ఉద్దేశం?

కమలిని :- ఎందుకు భావించు? తప్పకుండా నన్ను పతివ్రత అనే అనుకొంటారు. ఒకవేళ వారు అనుమానపడితే ఆ చెప్ప వారిదే. కమలిని బొందిలో ప్రాణమున్నంతవరకూ ధర్మవిరుద్ధంగా ప్రవర్తించదనే ఘంటాపథంగా చెబుతాను. మీరు నా ప్రవర్తనను జాగ్రత్తగా గమనించండి. నేను ఇంద్ర జాలికను. ఇప్పుడు మామారు ఇక్కడికి వచ్చి నన్ను చూస్తే నామీద ఏమీ అనుమానపడరు.

ఇంద్ర జీ :- ఆశ్చర్యంగా వున్నదే!

“కమలిని :- అప్పుడే యేమైంది? ఇలా ముందుమాటలు అశ్చర్యపడవలసివస్తుంది.” ఇలా అని ఆమె యావత్తును తన వైపున లాగుకొని “మీరు ఇలా నిర్విణ్ణులవుతారెందుకు?” అన్నది.

ఇంద్రజీ :- ఇద్దు ! కమలిని ! ఇద్దు ! నీ విలాపయ్యలు భావ్యంకాదు. ఈ ప్రపంచంలో ధర్మానికిమించి వస్తువేముంటుంది? చెప్ప ! నాని కాస్తా అతికమిస్తావా? నీ విప్పుడు కశ్యపుకావుకదా! ఒక పురుషుడు నీమెడలో తాళికట్టిన సంగతి మఱచిపోయావా కమలిని.

కమలిని :- నిజమే! కానీ ఒకవేళ నావివాహం మీతోనే జరిగివున్నట్లయితే నేను అనంజసింహునితో ఈవిధంగా ప్రవర్తించేదాన్నా? కాదు.

ఇంద్రజీ :- నీ ప్రవర్తన చూస్తుంటే నీవీ విధంగానే చేస్తావని నేనుకొంటున్నాను. నీ వ్యవహారమంతా చాలా వేళాకోళంగా వున్నది.

కమలిని :- అవును! అదే వేళాకోళం నేను మీతో చేస్తున్నాను. ఇలా వుండటానికి మావారు నాకు అనుమతించారు. వారు వ్రాసిన ఉత్తరాన్నికూడా మీకు చూపగలను. మనయిద్దరిసంబంధం ఈనాటిదికాదు. తరతరాలనుంచీ వస్తుంది.

ఇంద్రజీ :- అదెట్లా?

కమలిని :- వినండి! నేను చెబుతాను. నేను కిశోరిని నా చెల్లెలుగా భావిస్తున్నాను. అయినప్పుడు మీరు నాకు మరదిగారు కారా?

ఇంద్రజీ: నా కామెతో ఇంకా వివాహమే జరుగలేదు కదా ?

కమలిని:- సరే ! అది వదలిపెట్టండి ! నాభర్తా గోపాల సింహాని సోదరులు. గోపాలసింహానిభార్యకు నేను చెల్లెలను. అయితే మీరే చేసు మరదలను కానా ?

ఇంద్రజీ:- అవును ! కాని నీవవర్తనే నాకు విచిత్రంగా కన్పిస్తోంది.

కమలిని:- అవిషయం మీరేయంతపట్టించుకోకండి ! నేను ధర్మానికి విద్వంసంగా నడిచేదాన్ని కాను. రండి.

ఇంద్రజీతుడు చేసేదిలేక కమలిని తన్ను కూర్చుండబెట్టిన చోట కూర్చున్నాడు. కాని అతని హృదయంలో సందేహ నివృత్తి మాత్రం జరుగలేదు.

కమలిని:- ఇంద్రజాలాన్ని చూడటానికి మహారాజు వెళ్తాడా; లేదా ?

ఇంద్రజీ:- వెడతారు.

కమలిని:- ఎప్పుడు ?

ఇంద్రజీ:- నాకా విషయం సరిగా తెలియదు. రేపో యెల్లుండ్లో బయలుదేరవచ్చు.

కమలిని:- మమ్మల్ని కూడా వెంటతీసుకొని వెళ్ళరా ?

ఇంద్రజీ:- నాకేం తెలుసు ? గోపాలసింహ అన్నగారి నడుగు.

కమలిని:- అవును. ఆయననే అడుగుతాను.

ఇంద్రజీ: కిశోరినికూడా మీ వెంట తీసుకొని వెళ్ళండి.

కమలిని:- ఆమెకు వివాహం చెయ్యనిదే మన యింటికి తీసుకొని రావటానికి వీలులేదు. అందుచేతనే ఆమెకు తానగారి నివాసులగా పంపించాము. అందుచేత వివాహం అయ్యే వరకూ ఆమె యిక మనలోనాటు ఉండటానికి వీలులేదు.

ఇంద్రజీ:- మహారాజు ఒప్పుకుంటే...

కమలిని:- అయితే మమ్మల్ని పెండ్లిసారి తీసుకు వెడతారా?

ఇంద్రజీ:- ఈసారి మమ్మల్ని తీసుకొని వెళ్ళేవిషయం మహారాజుగారి యిష్టమిదా ఆధారపడి ఉన్నది. ఆయన యెవరిని కావాలంటే వారిని తీసుకొని వెళ్ళతారు.

కమలిని:- సరే! అలాగే కానియ్యదే! ఇంద్రజాలంబో ప్రవేశించటానికి ఇప్పుడేమీ ప్రమాదా లుండవుకదా? మమ్మల్ని మీరు కావాలనుకొంటే యెన్నిసార్లయినా తీసుకొని వెళ్ళవచ్చునా.

ఇంద్రజీ:- ఇంద్రజాలంబో కొన్ని ప్రదేశాలు నిరుపద్రవ మైనవీ మరికొన్ని యింద్రజాలాన్ని భేదించినప్పటికీకూడా ప్రమాదాన్ని కలిగించేవి ఉన్నాయి. అయినా మమ్మల్ని అక్కడికి తీసుకొని వెళ్ళతాను.

కమలిని:- చెఱుపు మధ్యగల నా యింటి అడుగున కూడా ఒక యింద్రజాలం తప్పకుండా ఉండి ఉంటుంది. రక్త లిఖిత పుస్తకం చదివితే ఈ అనుమానం నాకు కొంత కలుగు తోంది.

ఇంద్రజీ:- నీ అనుమానం త్రోసిపాటవేయటానికి వీలు లేదు. ఇంద్రజాలగ్రంథాన్ని చదివితే మా సోదరులిద్దరికీ కూడా

ఆ అనుచూడక కలిగింది. దానికీ మించి నాకు నీ యిల్లులే ఎంతో ప్రీతి. వచులన్నీ పూర్తియైన తరువాత కొన్నాళ్ళక్కడ ఉండామనుకొన్నా గాని —

కమలిని:- ఇప్పుడేమైంది?

ఇంద్రజి:- ఇప్పుడా యింటి అధికారం నీ వతిదేవునిది.

కమలిని:- అయితే ఆయనతో చెప్పి మీకాయిల్లు ఇప్పిస్తాను.

ఇంద్రజి:- అలాంటిపని ఏమీ నీవు చెయ్యవద్దు. కమలిని నీవు నన్ను చాలా మోసంచేశావు. ఇలా చేస్తావని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఇంతకూ నిజంగా నీ వివాహమైందా?

కమలిని:- అయింది.

ఇంద్రజి:- ప్రమాణంచేసి చెప్పు?

కమలిని:- ప్రమాణపూర్వకంగా నా వివాహమైంది.

ఆ సమయంలో యువరాజు హృదయం కుణక్షణోద్రిక్త కల్లోలమాలాకుల పారావారంలో సుడిపడుతూవున్న నౌక మాదిరిగా ఉన్నది. పాపం! బప్పుడతనికి హృదయభారం ఏ విధంగానూ తొలగించుకోరాని దయింది. అది క్రక్కటానికి మ్రొగటానికికూడా వీలులేనిదిగా అతనిని చంచలితుణ్ణి చేస్తున్నది. కమలిని మాత్రం వికసితముఖకమలంతో వసంతహేళా పరిభుక్త రసాల కిసలయ సనోల్లసిత పికరమణిలాగా కలకలా రావంతో అతని హృదయాన్ని సమ్మోహింపజేస్తూ పకపక నవ్వుతూవున్నది. అతను ఆ జగన్నోహినిని వదిలి వెళ్ళలేక పోతున్నాడు. అయితే పరదారాధి గమనానికి ఎంతమాత్రం అంగీకరించని సనాతన సంస్కృతి ముద్రిత చిత్తసంపత్తివల్ల

సాహసించి ఆ శౌముడు అంబుకోలేకపోతున్నాడు. వివరణతను
తిక నిట్టూర్పునిడిచి తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ధార్మికులు ఎంత వ్యామోహాన్ని అయినా నిర్దించటా
నికే యత్నిస్తారుగదా ! ఆ యత్నమే వాటిని ఆకార్యకరణా
నికి అతీతులను చేస్తుంది. అయితే ఈ మధ్యకాలంలో మూఠ
సక సంస్కృతం ఎంతటివారికీ తప్పదు. అది మనుష్యసాధారణం.
ఆ రాత్రి యువరాజుకు కంటిమీద కురుకేలేడు.

5

మహారాజు ఆజ్ఞానుసారంగా రాకుమారులయొక్క
జైవాహిక కార్యక్రమాలు బ్రహ్మాండంగా కొనసాగిపోతు
న్నాయి. అక్కడనుండే మనారగధంవరకు వెళ్ళేవాట కిసు
వైపులా చలువపందిళ్ళు వేశారు. అక్కడక్కడ యెత్తయిన
వేదికలు నిర్మించి వాటిపై మంగళ వాద్యాలు యేర్పాటు
చేశారు. గొప్ప గొప్ప శిల్పులనూ, కళావిదులనూ రావించి
ఎన్నెన్నో కన్నులపండువజేసే యేర్పాట్లను చేయించారు. ఆ
వివాహాన్ని చూడటానికి నేల నాలుగు షెరగులనుంచీ
ప్రజలు రోజు రోజుకూ తండోవ తండాలుగావచ్చి చేరుకొంటు
న్నారు.

ప్రస్తుతం ఇంద్రజాలాన్ని గురించి తెలుసుకొందాం.
ఇంద్రజాలాన్ని చూడటానికి రాజపరివారమంతా బయలుదేరి
వెళ్ళుతోంది. ఆ పరివారంతో అప్పుడు ఇంద్రజాలంలో కవి
పించిన ఖైదీలు అనగా ముసుగు మనుష్యులూ, భైరవసిం
హుడూ తారాసింహుడూ లేరు. ప్రస్తుతం దేవీసింహునికంటే

భూతనాథుడు చాలా ఉండోళన పడుతున్నాడు. అతనికి తన
వార్యునుకుంచిన చింత ఒకవైపున వీడిపోయింది. ముసుగు మను
ష్యులుగా ఉన్నవారూ, అవిచిత గృహంయొక్క యజ
మానులుగా నటించినవారూ, ఈ యిద్దరూ గాఢమామలేనని
భిదితం కావటంవల్ల భూతనాథునికి కొద్దిగా సంతృప్తి కలగ
జొచ్చింది. ఏనా పూర్తి వినరాలు తెలుసుకోవాలనే జిజ్ఞాస
అతణ్ని ఒకవైపున వేధిస్తోంది. కుమానుడైన హరనామసిం
హుడూ, భార్య ఎక్కడ పవిత్రంగా ఉన్నారో అతనికి తెలి
యదు. ఇప్పుడు వారి వివరాలు తెలుసుకునేచోటికే అందరూ
పెళ్ళుతున్నారు.

పరస్పరం సంభాషించుకుంటూ నెమ్మదిగా నడక
సాగించి అందరూ గుహను సమీపించారు. అప్పటికి ఒకబాము
ప్రొద్దుకూడా ఎక్కలేదు. సురేంద్రసింహ మహారాజు, వీరేం
ద్రుడూ మొదలైనవారు గుత్తాలను దిగారు. అందరూ
సారంగంలో ప్రవేశించారు. ఆ సారంగపు త్రోవ వివరాలను
మనం లోగడ ఒకసారి చదివిఉన్నాము. రాకుమారులద్దరూ
ఆ గుహమార్గం ఎలా బంధించవచ్చునో తమచాకిరి వివరిం
చారు. ఆ మార్గ మధ్యంలో ఉన్న అన్నిగో ఆ మార్గాన్ని
బంధించటానికి కీలకం.

అందరూ సారంగాన్ని గడిచి బయటప్రదేశాన్ని చేరు
కొన్నారు. ఎదురుగా వారికి ఒక బంగాళా కన్పించింది. ఆ
బంగాళా ముందు వసారాలో ముసుగులు వేసుకొన్న యిద్దరు
స్త్రీలు విల్లూ, అంబులూ ధరించి పహారా యిస్తున్నారు. ఆ
ఇరువురనూ చూచిన భూతనాథునికి, దేవసంహునికి ఆశ్చర్యం

కలిగింది. భూతనాథునికి సంజ్ఞవల్ల దేవీసింహుడు ఇంద్రజేతసింహితో “ఆ ముసుగు మనుష్యులెవ్వరు ?” అని అడిగాడు. దానికి యువరాజు మానం ధరించగా సురేంద్రసింహుడు “నిందుకయ్యా మీ కంత తొందర ? కొంచెం ఆగితే అన్నీ తెలుస్తాయిగా” అన్నాడు. దేవీసింహుడూ, భూతనాథుడూ మాటుమాట్లాడక మానం వహించారు.

ఆశ్రీలిద్దరూ తమదిక్కుగా వస్తున్న రాజపరివారాన్ని గుర్తించి ఆ జన వవాహం వసారాను చేరుకొనేసరికి బంగళాలోనికి వెళ్ళి అదృశ్యమై పోయారు. ఆ బంగళా ఇప్పటికీన్నీ బంగడ భూతనాథుడూ, దేవీసింహుడూ చూచినట్లే ఉన్నది.

దాని అంతర్భాగం బైటకు కన్పించినంత సాధారణంగా లేదు. ఆ విషయం వసారాలో అడుగుపెట్టగానే అందరూ తెలుసుకొన్నారు. ప్రతిభాళాలురైన శిల్పిలు గోడలలో తయారుచేసి పెట్టిన కళాఖండాలను చూచి అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ బొమ్మలపైన ఈ విధంగా వ్రాసిఉన్నది.

“ఈ ఇంద్రజాలం చునారగథం సమీపాంగల సుందర తరమైన ఒక అడవికి సంబంధించి ఉన్నది. దీనిని సురేంద్రసింహ మహారాజు పుత్రుడైన వీరేంద్రుడు భేదించగలడు.”

ఆ శిల్పాన్ని చూడటంతోనే అందరికీ ఇంద్రజాల పక్షి ఉన్న భవనం గుర్తువచ్చింది. ఆ భవనంకూడా సరిగా ఇట్లాగే వుండేది. అదికూడా ఈ భవనం మోస్తరుగానే కాలక్రమాన శిథిలమైపోయింది. ఆ శిల్పాన్ని చూచి వీరేంద్రసింహుడు ఆశ్చర్యచకితుడై “ఇది మా కాలంలో ఎంతో గట్టిభవనమే” అన్నాడు.

సురేంద్రుడు :- ప్రస్తుతం ఇంద్రజాల శిథిలాలనంద జీత సింహుడు నిర్మిస్తున్న భవనాలకంటేకూడా ఇది చాలా అందమైనది.

శీత :- అవును. దీని నేను చూచిఉన్నట్లయితే ఇట్లాగే కట్టించివుండేవాడిని.

వీరే :- అవును. అలా కట్టించగలిగితే చాలా బాగుండేది.

ఇంద్రజీ :- చునారగఢపు ఇంద్రజాలం సాధారణమైనది కాదు. ఆ ఇంద్రజాలం చునారగఢ, నౌగఢ, విజయగఢ, జమానియాలవరకు వ్యాపించి ఉన్నది. మనం ఈ బంగళాను ఆ ఇంద్రజాలానికి కేంద్రస్థానంగా భావించుకోవచ్చు. అంతేగాక ఈ బంగళా మొత్తం ఇంద్రజాలపు నమూనాకూడా అన్నాడు.

ఈ విధంగా చాలాసేపు వసారాలో నిలబడి రాజ పరివారం సంభాషించుకున్న మీదట రాకుమారులు అందరినీ లోనికి తీసుకువెళ్ళారు. ప్రధానద్వారం పరదాను తొలగించి లోపల ప్రవేశించేసరికి అది గోళాకారంగా వున్న గదిగా కనిపించింది. ఆ గదిని భూతనాథుడూ దేవసింహుడూ లోగడ చూచి ఉన్నారు. ఆ చోట గోడలకు సమున్నత పర్వత శ్రేణులూ సాంద్రదారణ్యాలూ రోహితగఢమూ చిత్రించిన పటాలు ప్రేలాడుతున్నాయి. ఆ చిత్రాలన్నీ అప్పుడే చిత్రించి పెట్టినట్లు సరికొత్తదనంతో ఆత్యంతాశ్చర్యం కలిగిస్తున్నాయి. రోహితగఢ చిత్రాన్నిచూచి అందరూ ముగ్ధులైపోయారు. వీరేంద్రసింహుడు, తేజసింహుని చూచి “తేజసింహా! ఈ

చిత్రంలో రోహితగళ దుర్గాన్ని, ఆ పరిసరారణ్యాన్ని ఎంత నిర్దుష్టంగా చిత్రించారో చూచావా?" అన్నాడు.

తేజ :- అవును! అరణ్యం అదే మోస్తరుగా ఉన్నది. (వేలితో చూపుతూ) చూడండి! ఇదిగోరేల దొడ్డి. ఈ మార్గం గుండానే మనం రోహితగళపు చీకటికొట్లో ప్రవేశించాము. చిన్న చిన్న ఆకులతో 'ఇది చీకటికొట్టులోనిది' అనిపించాడని నాని ఉన్నది.

ఇంద్రుడి :- ఈ చిత్రాన్ని మనం జాగ్రత్తగా పరిశీలించి నట్లయితే అక్కడ పరిస్థితులు చాలావరకు తెలుస్తాయి. ఈ భవనాన్ని నిర్మించిన కాలంలో రోహితగళపు పరిస్థితి యే విధంగా ఉన్నదో ఆ విధంగానే యాచిత్రంలో ఉన్నది. అందుచేత ఇప్పటికి కొంచెం మాట్లు వచ్చి ఉండవచ్చు.

తేజ :- అవునవును.

ఇంద్రుడి :- అంతేగాక మీకు మరోవిషయం చెబుతాను.

వీరే :- ఏమిటదీ?

ఇంద్రుడి :- ఇక్కడనుండి రోహితగళానికి వెళ్ళే మార్గం కూడా వున్నది.

సురే :- ఆ! అయితే నీవా మార్గాన్ని తెలువగలవా?

ఇంద్రుడి :- చిత్రం. మేము చాలామారం వెళ్ళివచ్చాము కూడా.

సురే :- నీ కీ రహస్యం ఎలా తెలుసు ?

ఇంద్రుడి :- ఆ రక్తలిఖితగ్రంథ కారణంగా మా సోదరు చిద్దరం ఇక్కడి రహస్యాలన్నీ తెలుసుకోగలిగాము. మీకు అనుమతించినట్లయితే ద్వారాన్ని తెరచి మిమ్మల్ని రోహిత

గడపు చీకటిగుహలోనికి తీసుకువెళతాము. ఆ చీకటిగుహలో కూడా ఒక రహస్యంవున్నది. దానికీ ఈ యింద్రజాలానికి సంబంధంవున్నది. మేము దానిని భేదిచగలమాడా.

సురే:- రోహితగడపు చీకటిగుహలోని రహస్యమేమిటి ?

ఇంద్రజి:- ఆ గుహలో ఇంతవరకు ఎవరూ కనిపిస్తే యెరుగని అత్యద్భుతాలయిన ఆయుధాలువున్నాయి. ఆ ఆయుధాలతోనే ఆ యింద్రజాలు నిర్మితమయింది. ఆ ఆయుధాలు మోదగ్గరవున్న యిండ్లజాలఖడ్గంలాంటిది. గోపాలసింహుడు విచిత్రమైన శిరస్త్రాణాలను తాణాలను ధరించి కృష్ణాజనునిరూపంలో అనేకాదృశాలనుచేసిన సామ్రాజ్యంలో అక్కడ గుట్టలు గుట్టలుగా పడివున్నాయి. అయితే ధనంమూత్రం ఏమీలేదు.

సురే:- లేకపోతే ఏం? అటువంటి ఆయుధాలు ధనానికేమాత్రం తీసిపోవు.

జీత:- అవును. అయితే ఇంద్రజేరిసింహా! మీ సోదరు లిద్దరూ భేదించిన భాగంలోకూడా అటువంటి ఆయుధాలున్నాయా ?

ఇంద్ర:- ఉన్నాయి, కాని చాలా లక్షువ.

మీరే :- ఈశ్వరానుగ్రహం ఉంటే ఈ మార్గంగుండా రోహితగఢానికి వెళ్ళే ప్రయత్నం చేద్దాం. ఈ కనుపిస్తున్న సామ్రాజ్యాన్ని మీ యింద్రజాలంలో నుండి తెచ్చివేసేవా?

ఇంద్ర:- లేదండీ! మే మిక్కడకు వచ్చివెళ్ళామనూ, ఈ భవనం ఇదేవిధంగా ముగ్గురు నలుగురు మనుషులుకూడా

ఈ భవనానికి సంరక్షకులుగా ఉండి వాళ్ళు మా కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు కూడా.

సురే :- వాళ్ళెవరు? ఇక్కడెక్కడున్నారు?

ఇంద్ర :- వాళ్ళు ఇంద్రదేవుని అనుయాయులు. ప్రస్తుతం యజమానివద్దకు వెళ్ళిపోయారు. ఈ ఇంద్రజాలయొక్క ప్రధాన సంరక్షకుడు ఇంద్రదేవుడు. అతని పూర్వం కూడా అతని వంశస్థులే ప్రధాన సంరక్షకులుగా ఉంటూ వచ్చారు.

సురే :- నీవు చాలా సంతోషకరమైన వార్త వినిపించావు. కాని యీ విషయాలన్నీ ఇంద్రదేవు డెందుచేతనో మాకు తెలియజేయలేదు.

ఆనంద :- ఇంద్రజాలయొక్క నియమానుసారంగానే ఇంద్రదేవుడు తెలియజెప్పకుండా ఉన్నాడు. కనుక మనం ఆశ్చర్యపడ నవసరంలేదు.

సురే :- అవునవును. అయితే ఈ సామానులన్నీ ఇంద్రదేవుడే మీ కొరకు ఇక్కడకు తెప్పించి ఉంటాడు.

ఆనంద :- అవును. ఆ విషయాన్ని అతని మనుష్యులు మాతో చెప్పారు.

రాజవరివారం అక్కడనుంచి ముందుకు సాగింది. గోళాకారంగా ఉన్న ఆ గదికి ఇంకా మూడువాకిళ్ళున్నాయి. రాకుమారులు అందరినీ వెంటపెట్టుకొని కుడివైపు వాకిలి గుండా తీసుకొని వెళ్ళారు. అక్కడ వారు భూతనాథుడూ, దేవీసింహుడూ లోగడ చూచిన ఒక అతి విశాలమైన గదిని చూచారు. ఆగదిలోని చిత్రాలు ఇతర స్థలాలలో గల చిత్రాలన్నిటికంటేనూ మిక్కిలి అందంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆ

చిత్రాలలో అడవులూ, మైదానాలూ, కర్వతలూ, గుహలూ, లోయలూ, సెలయేళ్ళూ, దుర్గాలూ యోధ శ్రేణులు ఇత్యాది దృశ్యాలతో ఉన్నాయి. వాటిని రాజ పరివారమంతా ఆశ్చర్యచకితులై చూడవారు.

సురే:- (ఒక దుర్గాన్ని చూపుతూ) ఇది మహాకగళ చిత్రంలాగుంది.

ఇంద్ర:- అవును. ఇది జమాయాదుర్గం. ఆ దుర్గం లోని ప్రత్యేకమైన లోట. ఇక్కడనుండి అక్కడికి వెళ్ళే మార్గంకూడా ఉన్నది. నూర్యకాంత మహారాజు కాలంలో ఆయన విహారం చేసే చోటూ, అడవి, ఇల్లానే ఉండేది.

పిరే:- ఈ యోధశ్రేణులేమిటి?

ఇంద్ర:- ఈ చిత్రంలో చాలా పనితనం ఉన్నది. నూర్యకాంత మహారాజు తన సైన్యంతో వ్యూహాలను వన్నటము, సైనికశిక్షణ ఇవ్వటం మొదలైన ఘట్టాలు ఈ ఇంటిలో ఉన్నాయి. బాగ్రత్తగా చూచినట్లయితే ఈ చిత్రాలలోని సైనికులు సచేతనులుగా ఉన్నట్లు వారి పరిధ్వనులచు సైతం మనకు విన్పింపజేసేటట్లు కన్పిచాయి. సైనిక శ్రేణులముందు యుద్ధవాద్యాలను వాయిస్తూ సడిచేవారు మనకు ప్రత్యేకంగా కన్పిస్తారు. అయితే ఈ తమాషా రాత్రిపూట మనం చూడ గలం. ఈ చిత్రాలవల్లనే ఈ గదికి వ్యూహమండపం అని పేరు పెట్టారు. అదుగో! ఆపైన పెద్దపెద్ద అగ్రులతో వ్రాసివున్నది చూడండి.

సురే:- ఆహా! ఏమి పనితనం! ఈ విచిత్రాలను ఇంకా చాలామందికి చూపించటంకూడా అవసరం.

ఇంద్ర:- అరే! ఇంకా ముందుకు సడవండి.

ఆ గదికిగోవల ప్రవేశించిన వాకిలిగాక మరొక వాకిలి వున్నది. ఆ వాకిలినుండి రావడాలు అందరినీ వేరొక గదిలోనికి తీసుకు వెళ్ళారు. ఆ గదిగోడలు మామూలుగానే వున్నాయి. ఏదీకట్టలేక ప్రజలు అలెచవు. ఐతే గదియొక్క మధ్యభాగంలో పాలరాతి వేదికలు రెండున్నాయి. ఒకనేక మీద తెల్లని బొడమైన బొమ్మ వున్నది.

ఇంద్ర:- (చాంగారిని రండినీమూచి) మునుగు మను మ్యులద్వారా మీరు మొ యింద్రజాలం వృత్తాంతాన్ని విన్నారు క్షాపకం వున్నదా? వాళ్ళు చెప్పినట్టు మేము మొట్ట మొదట యింద్రజాలంలోనుండి బయలుపడింది ఇక్కడికే. ఈ వేదికలోనుండే మేం బయటికివచ్చాం. ఇక్కడివరకూ రక్తగ్రంథం సహాయంతో వచ్చాం. కాని, యిక్కడనుండే యిక ఆగ్రంథం లో ఏమీ వ్రాసలేదు. అయితే ఈ వేదికలో మాకు వేరొక పుస్తకం దొరికింది. దానిసహాయంతో ఈ వేదికను భేదించు కొని విమర్శిల్ని చేసుకోగలిగాము. మేమిద్దరం మాయారాణి భైరునుండి గోపాలసింహ మహారాజును విడిపించుకొని జమా నియా ప్రత్యేక మైసతోటలోగల చేపిమందిరంలోనికి వెళ్ళాం. అక్కడ ఆసందుడు మొట్టమొదట ఇంద్రజాలంలో చిక్కుకున్నాడు. అతణ్ణిరక్షించటానికి నేనుకూడా ఆ బావిలోదూకి నడుస్తూ నడుస్తూ ఇంకో తోటలో ప్రవేశించాను. ఆ తోట మధ్య భాగంలో ఒకమందిరం ఉన్నది. ఆ మందిరయొక్క యింద్ర జాలాన్ని నేను భేదించినప్పుడు ఒక బొమ్మలోనుండి మెరుస్తూ నా కొకవస్తువు దొరికింది.

వీం :- అవునవును ! నీవొక బొమ్మను పెట్టి ఒక గదిలోనికి వెళ్లి ఉర్రేకావు అది చూడ్జుమైపోయింది. దాని పొట్టలోను-చీ...

ఇంద్ర :- అవునవును.

సురేం :- అయితే ఆ మెరిసిపో వస్తువేమిటి ? అది యిప్పుడు ఎక్కడఉన్నది.

ఇంద్ర :- అది వజ్రాలు తాపడంచేసిన తాళపు ఇవి. అది యిప్పుడు నానిగ్గరనే వున్నది. ఇదుగో ! ఈ తాళంపైవే ఈ బొమ్మ పొట్టలో సరిపోతుంది.

అతడు ఆ వేదికమీదగల బొమ్మయొక్క నాభిలో తాళంచేసి పెట్టి ఒకపెట్టె మూత తెరిచినట్లు తెరిచాడు. "ఇందులో నే నాకు పుస్తకం దొరికింది." అన్నాడు.

సురేం :- ఇప్పుడు ఏదీ ఆ పుస్తకం.

ఇంద్ర :- ఆనందసింహునివద్ద వున్నది.

ఆనందసింహుడు పుస్తకాన్ని తీసి మహారాజుకిచ్చాడు. దానిలోని అక్షరాలు చాలా చిన్నవిగా వున్నాయి. అది భార్యపత్నీలమీద వ్రాసింది. సురేంద్రసింహుడు కొద్దిగా చదివినట్లు చదివి తీరకగా చదువుదామని ఆనందసింహునికి ఆపుస్తకాన్ని తిరిగి యిచ్చాడు.

ఇంద్రజీ :- "ఇంద్రజాలంలో ప్రవేశించటానికి ఈబొమ్మ ఉన్న వేదికే మార్గం." అని అతడు ఆబొమ్మపొట్టలో చెయ్యి పెట్టి మీట నొక్కాడు. అప్పుడు వేదికయొక్క కుడివైపు గోడ వాకిలివలె తెరిచుకొన్నది.

క్రిందను దిగటానికి మెట్లు కట్టించాయి ఇంద్రజీతుడు మెఱపుకత్తి విడిచి ఒళ్లుతూ ఆ వెలుతురులో తలవెంట అందరినీ క్రిందికి తీసుకువెళ్ళాడు. అందరి వెనుకరూ అనువసించుకు మెఱపుకత్తి విడిచి ఒత్తి పట్టుకొని దిగుతున్నాడు. దావాపు వడ హారుమెట్లు ప్రదక్షిణిస్తూ క్రిందకు దిగివత్తర్యాత వాడు అందరూ ఒకపెద్ద గదిలో ప్రవేశించాయి. ఆ గదిలో వెండి, బంగారం, నుణునూ, మాణిక్యాలూ, నగలూ, స్వర్ణరాయి గుట్టలు గుట్టలుగా పడివున్నాయి. కన్నులు మూసుకుంటుంటే ఆ సంపదను చూచి మహారాజు అశ్చర్యచకితుడై “ఈ ధనాన్ని లెక్క కట్టటంకూడా మనకు అసాధ్యమే” అన్నాడు.

ఇంద్ర:- ఈ యింద్రజాలంలో నేను చూచినసంపదలో ఇది యెన్నో వేలరెట్లు తక్కువ. దానిని అతిత్వరగా మన ఇంద్రజాలకులు మీదగ్గరకు చేరుస్తారు. ఈ ధనంకోసాను ఇక్కడ మరొక విచిత్రంకూడావున్నది. దానిదెల్ల మేముకసారి నవ్వుతూ నవ్వుతూ గోడమీదనుంచీ దూకి నూమూరాణిచేతిలో బంధి తలల మయ్యాడు.

జీత:- అరేరే! అటువంటిదేదైనావుంటే దాన్ని త్వరగా బయటకు పారేయ్యండి. మహారాజుల వివాహసందర్భంలో ఆ విచిత్రాన్ని అందరికీ చూపుతాం.

సురే:- తప్పకుండా అలాగేచేద్దాం.

ఇంద్ర:- ఈ యింద్రజాలంలో ప్రవేశించటానికిపూర్వమే మేము ముసుగుమనుష్యులను విడిచిపెట్టాము. కేవలం మేమిద్దరమే యిందులో ప్రవేశించి ఎన్నోపనులుచేస్తూ మీదగ్గరకు వచ్చాం.

సురేం :- అయితే ఆ విధంగానే మర మందరం ఇప్పుడు తమాషాలు చూస్తూ బయటపడదామా ?

జీతి :- అయితే ఆ సజీవంగా ఉన్న నైదికి శ్రేణుల విచిత్రాన్ని చూడవద్దా ?

సురేం :- అవునవును. దాన్ని తప్పకుండా చూడాలి.

ఇంద్ర :- అయితే ఇక్కడనుండే వెనుకకు వెడదాం పదండి. ఈ గదినిదాటి ముందుకు వెళ్ళామా; ఇవ్వేళ బయట పడటం కష్టం. అందులో ప్రొద్దుకూడా ఎక్కువలేదు. ఇంకా భోజనాలవీ చేయాలి.

సురేం :- అలాగైతే వెనకకే తిరుగుదాం పదండి.

అందరూ వెనుకకు తిరిగి ఆ భవనం బయటికివచ్చారు. అప్పటికి నూర్పుడు అస్తాన్ని కిఖరాలను సమీపించాడు.

6

అన్నడే ప్రొద్దు క్రుకించి. భోజనాలవీ ముగించుకొని గోళాకారపు గదిని దాటి వారందరూ ద్రక్కగదిలో ప్రవేశించారు. ఆ గదిలోని దేదీప్యమానంగా దీపాలు వెలుగు తున్నాయి. భూతాధునికీ, దేవీసామనీకీ ఈ దీపాలంకరణ చేసింది ఆ యిద్దరూ స్త్రీలైననే అనుమానం కలిగింది. మహారాజుగాని యితరులుగాని ఆ స్త్రీలను కురించిన ఆలోచనే మరచి పోయారు. ఇంద్రజీతుని ఆజ్ఞాచుసారం ఆ గదిలో వెలుతురు లేకుండా చెయ్యటం జరిగింది. అందరూ ఎక్కడివారక్కడ తివాచీలమీద కూర్చున్నారు. ఆ అంధకారంలో ఒకటి మరొకడు ఏం చేస్తున్నాడో కన్పించటంలేదు. కొద్దిసేపట్లా

గోడలు మెరియజొచ్చాయి. గట్టలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. యిప్పుడా చిత్రాలు నడచి చిత్రాలుగా కన్పిస్తున్నాయి. మారాననుడి, బంగ్లాలును, అంతస్తులు, స్మారకాలను సూచి నట్లుగా ఆ దృశ్యాలున్నాయి. అందరూ ఆశ్చర్యచకితులై ఆ దృశ్యాలను చూస్తున్నారు. ఆ వెనుక వాద్యాలవల్ల వచ్చి వినిపించింది. అందరిద్దర్నీ జమానినూ బంగ్లా చిత్రంమీద వదిలి. అక్కడనుంచి భవని వస్తామి.

ఒక సునిశాలమైన మైదానంలో అరంభ్యానమైన సేనా వాహినీలు నిబబడి ఉన్నాయి.

అది రెండుభాగాలుగా యుద్ధానికి తలపడుతున్నది. వదలిదళం, ఒక్కోదళంకూడా ఉన్నాయి. శతీఘ్నాలు కూడా కనిపిస్తున్నాయి ఆ సైన్యంలో ఒక వర్గంవారి దుస్తులు తెల్ల గానూ మరొకవర్గంవారి దుస్తులు నీలంగానూ ఉన్నాయి. తెల్లని దుస్తులు ధరించిన సైన్యంకుండి భవని విప్పిస్తుంది. నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ సైన్యం కదలసాగింది. ఆ సైన్యం దూరానగల ఐర్వతం కుక్కుగా పనిగడసాగింది. ఆ సేనతో తాటుగల యుద్ధ వాద్యాల నవ్పడికూడా దూరమైపోయింది. ఆ సైన్యం చాలా శ్రోతులు పరుగెత్తినట్లు పరుగెత్తి పర్వతం మెనుక మాయమైపోయింది. ఇప్పుడు మైదానంలో సగం సైన్యంమాత్రమే ఉన్నది ఆ నీలరంగు దుస్తులకల ఆ సేన కూడా కదలసాగింది. ఆ సైన్యంలోనుంచికూడా యుద్ధ వాద్యాలు వినిపించాయి. ఒకడు గుర్రమెక్కి చేతిలో టెండా పట్టుకొని సైన్యాలను కవాతు చేయిస్తున్నాడు. ఆ కవాతు కొన్ని గంటలవాలు జరిగింది. అప్పుడు ప్రధానసైని

కాధికారిని చూచాడు. సైన్యం సంబోధన వరంగిల్లమంది. మహా రాజు ఆ దృశ్యాన్ని చూచి సైన్యశిక్షణ అంటే ఇట్లా ఉండాలి అన్నాడు.

కమాండర్ పూర్తి జయన తరువాత సైన్యం ముందుకు సాగింది. ఇంట్లో భోగవ సైన్యం పర్వతాన్ని దాటింది. యా సైన్యాన్ని దెబ్బతీసింది. ఇంకా మూడు రోజులు.

అంతరిక్షాన్ని చూచి సురేంద్రసింహుడు మొదలై పాతంతా దిగిపోతే చెందారు. యుద్ధ పూర్వం ఎలా గుంటామో బాళ్ళకు కట్టిపట్టు కనిపిస్తున్నాయి. ఆ దృశ్యం పూర్తిగాగానే గుంటామో చీకటైపోయింది. ఇంద్రజీతసింహుడు మెరుపుతో వెలుతురు చేశాడు. అతని ఆజ్ఞాపకారం దేవసింహుడు గదిలో దీపాలు వెలిగించాడు. ఆ తరువాత అందరూ నిద్రపోయారు. నిద్ర లేచేసరికి చాలా ప్రాదేశికింది. శిల్పవారిని తరువాత వారి అవసరాలకు కావలసిన దేర్బాట్లన్నీ చక్కగా జరిగాయి. కాని ఇంతవరకు ఎవరూ ఆ స్త్రీలను గురించి ఆలోచించిన పాపానపోలేదు.

7

అ బంగళాలో వంటచేసుకోవడానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లకూడా జరిగాయి. ఇంద్రజాతీలు వంటలు పూర్తి చేశారు. అందరి భోజనాలూ పూర్తి అయ్యాయి. తర్వాత రాత్రి చూచిన చలనచిత్రాలున్న గదిలోనికి వచ్చారు. అందరికీకూడా ఆశ్చర్య పూరితంగా ఆ చిత్రాలపై నిలిచి ఉన్నాయి.

సురేం:- ఎంత ఆలోచించినా ఈచిత్రాలు ఎలా చలింప గలిగాయో, అలా వాటిని చలింపజేసే కళాకారుని ప్రతిభ యెటువంటిదో నేను ఊహించలేకపోతున్నాను. ఈవిధంగా చలన చిత్రాలంటూ ఉంటాయని ఎవరైనా చెప్పివుంటే నేను నమ్మేవాణి కూడా కాదు. అలా చెప్పినవాణ్ని పిచ్చివాడని భావించేవాణ్ని. ఇప్పుడు స్వయంగా చూచాను. ఏనా నా కింకా ఆశ్చర్యంగానే ఉన్నది.

జీత:- అవును. నిజమే! కళ్యాణా చూచిన ముఠం ఈ విచిత్రాన్ని యితరులకు చెప్పికూడా ఏనాటికీ ఒప్పించలేము.

జ్యోతి:- ఇది యింద్రజాలం గనుక ఇక్కడి విషయాలు ఆశ్చర్యాన్ని గొలపటంలో ఎంత ఉండదు.

జీత:- ఎంత యింద్రజాలం ఆయినా దీనిని నిర్మించిన వాడు కడకు మానవమాత్రుడే గదా! కనుక మానవుని శక్తి మించిన విచిత్రాలు యింద్రజాలంలో మాత్రం ఎలా చూడ గలం?

గోపా:- మీరు చెప్పింది నిజమే. యింద్రజాల విశేషాలు ఎంత తమాషాగా ఉన్నా పరిశీలించి చూస్తే ముఠం దాని నిర్మాణ విశేషాలు తెలియకపోవు. యింద్రజాలాన్ని సయితం మానవుడే నిర్మిస్తాడని మీరు చెప్పిన వాక్యం చాలా సబబుగా ఉన్నది.

వీరేం:- మనకు అర్థం కానంతసేపూ యానూజాలం గానే భావించుకొన్నా మొత్తంమీద 'మానవుని కర్తృత్వమే దీనికి ప్రాతిపదిక' అని వ్యూహితీరాలి. పరిశోధనచేస్తే అతని కర్తృత్వ శక్తియొక్క ప్రాథమం మనకు తేటతెల్లమవుతుంది.

ఈ చలన చిత్రాల నిర్మాణాన్ని పరిశోధించినట్లే దీని రహస్యంకూడా తెలుస్తుంది. బహుశః ఇంద్రజీతునికి ఈ రహస్యం తెలిసి ఉండాలి.

సురే :- అవునవును, ఇంద్రజీతా! నీవీ చిత్రాలను ఏ విధంగా చలించేటట్లు చేశావు?

ఇంద్ర :- మీకీ రహస్యాన్ని తెలియజేస్తే చప్పరించి ఊరుకొంటారు. నాకూ మొట్టమొదట చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. కాని యింద్రజాల గ్రంథసాహాయంతో మేమీ గోడలో ప్రవేశించి రహస్యాన్ని తెలుసుకొన్నాము.

సురే :- ఐతే మేమింతగా మథనపడుతుంటే చెప్పకుండా ఊరుకున్నా వేం?

గోపా : ఇంద్రజాలికుల పటాటోపం పరీక్షించాలని.

సురే :- సరేగాని దీనిసంగతేమిటో చెప్పు చూద్దాం.

ఇంద్రజీతసింహుడు గోడను సమీపించి సురేంద్రసింహునితో “చూడండి! మీకు నేనీ రహస్యాన్ని చెబుతాను.”

సురేంద్రసింహుడు ఇంద్రజీతుణ్ణి సమీపించాడు. మిగతా వాళ్ళుకూడా అక్కడకు చేరారు. ఇంద్రజీతుడు గోడమీద చేయివేసి “నిజానికి ఈ గోడమీద ఎటువంటి చిత్రాలూలేవు. గోడ శుభ్రంగా వుంది. ఇది గాజుతో కట్టినది. మీకు కనిపించే చిత్రాలు ఈ గోడలోపలనే దూరంగా ఉన్నాయి.

రాజకుమారుడు చెప్పే మాటలువిని అక్కడవారందరూ ఆశ్చర్యపడ్డారు. గోడమీద చేతులువేసి చూచారు.

జీత :- అవునవును. ఇప్పుడు మాకు తెలిసింది. ఈ చిత్రాలు వేరుగా లోహఫలకాలమీద చిత్రించినవి. అవి ఒక

తీగకు తగిలించి ఉన్నాయి. ఆ తీగను ఒకపైపున కదిలేట్లు చేసినప్పుడు ఈ చిత్రాలు కదులుతున్నాయి.

ఇంద్ర :- అవునంటే చూడండి. ఈ చిత్రాల నిష్పడు కదలించి మీకు చూపుతాను. ఆ తర్వాత మెచ్చుల్ని గోడ లోపలికి తీసుకు వెళ్ళి అక్కడ ఏర్పాట్లు చూపిస్తాను.

ఆ గోడమీద జమానియా దుర్గ చిత్రం వున్నచోట ఆ దుర్గంమొక్క బుగుజా లున్నచోట కొన్ని కంఠలు కనిపి చాయి. అంకులో ఒక కన్నం ఒక చిన్నకత్తి జొరబడేబంత మాత్రమే ఉన్నది. ఇంద్రజీతుడు మెఱపుకత్తినితీసి ఆకన్నంలో దూర్చాడు. అతడు సురేంద్రసింహ జేతసింహులచంక చూచి “ఈ గోడలో ఉన్న యంత్రాలు విద్యుత్ప్రసారంవల్ల కదులు తాయి. ఈ మెఱపుకత్తిలో విద్యుత్తు కలదని మీకు తెలుసు. ఆ యంత్రాలకు ఈ కత్తినుండి విద్యుత్ప్రసారం జరిగినప్పుడు అవి పనిచేయటం ప్రారంభిస్తాయి.”

ఇలాచెప్పి ఇంద్రజీతుడు మానంగానిలబడ్డాడు. మిగతా వారు పరీక్షగా చిత్రాలను చూడనారంభించారు. కొందరు చిత్రాలు కబబడ్డచోట చేతులు ఉంచారుకూడా. ఇంతలో గోడ వెలుతురైంది. ఆ తరువాత చిత్రాలు కదల నారంభిం చాయి. గోడమీదవేసిన చేతులు ఉన్నట్లే ఉన్నాయి. ఆ చేతుల అట్టడుగునుంచీ బొమ్మలు యధారీతి ముందుకు సాగి పోతున్నాయి. దానివల్ల గోడకూ చిత్రాలకు సంబంధంలేదనేది స్పష్టమైంది. అప్పుడు ఇంద్రజీతుడు మెఱపు కత్తిని బయటికి తీశాడు. ఆ వెనువెంటనే గోడలోని వెలుతురు అదృశ్యమై చిత్రాలు ఎక్కడివక్కడ ఆగిపోయాయి.

జీత:- చాలా విచిత్రంగా ఉన్నది. ప్రేమకులను సుఖ
మాశ్చర్యాలతో ముంచేస్తూనికి దీనికింటే విమాత్సమైన
వస్తువుచురొకటి ఉండబోదు.

తేజ:- అవునండీ! ఒకరోజులో అనేక చిత్రాలను ఈ
గోడమీద చూపించవచ్చు. ఆ చిత్రాలు వివిధంగా వచ్చి
పోతున్నాయో యెంతో తెలియదు.

సురే:- చాలా బాగుంది. ఇప్పుడు యీ చిత్రాలను
యథాస్థానంలో ఉంచి ఆపడం చూచిని.

సురే. ఆలాగే" అని ఇంద్రజీతుడు మెజువుకత్తిని
కన్నంలో పెట్టాడు. చిత్రాలు కదలసాగాయి. చాలాసేపైన
తరువాత ఒక విచిత్రమైన శబ్దం వచ్చింది. వెంటనే ఇంద్ర
జీతుడు కత్తిని వెలుపలికి తీశాడు. ఆ తరువాత సురేంద్ర
సింహుడు తన మనుమనితోతప్పు గోడలోనికి తీసుకువెళ్ళుచుని
అడిగాడు.

ఇంద్ర:- అలాగే తీసుకుని వెళ్ళతాకాని బైటనుంచే
మీరు ఈ గోడ యెంత మందంగావుందో అంచనా వెయ్యండి
చూద్దాం?

సురే:- దాని బేముంది. ఈ గోడదాటి మరొక గది
లోనికి వెళ్ళే వాకిలిని చూచినప్పుడు ఈ గోడ మందాన్ని
మేము లెక్క గట్టాము.

ఇంద్ర:- సరే అయితే. ఆ ప్రక్క గదిలోనికి పడండి!
అక్కడనుంచే యీ గోడలోనికి వెళ్ళేమార్గం వున్నది.

అందరూ ఇంద్రజీతుని వెంట ప్రక్కగదిలోనికి వెళ్ళాడు.
ఆ గదిలో ఒక అలమర కనిపించింది. దానికి మధ్యలో యినుప

పిడి ఒకటి ఉన్నది. దానిని యింద్రజీతుడు లాగాడు. అది బయటికి వచ్చింది. అతను దూరంగా నిలబడి చూచాడు. నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ అలమర తలుపులు తెరచుకొన్నాయి. ఆ వెనుక వెంటనే యిద్దరు స్త్రీలు బయటికి వచ్చారు. వారిలో ఒకతె భూతనాథుని భార్య! మరొకతె దేవీసింహుని భార్య చంద! వాళ్ళను చూచి భర్తలు ఆశ్చర్యపడ్డారు. కోపంకూడా తెచ్చుకొన్నారు. మిగతావాళ్ళకూడా ఆశ్చర్యంగా ఆ స్త్రీలను చూడసాగారు. ఆ స్త్రీలివ్వడు ముసుగువేసుకొని లేడు. భర్తలను చూచి కొంగును ముసుగుగా వేసుకొన్నారు. తిరిగి అలమరలో ప్రవేశించి అదృశ్యమై పోయారు. వారా విధంగా చేయటంవల్ల దేవీసింహునికి భూతనాథునికి బ్రహ్మాండమంతా నమలి మింగేటంత కోపం వచ్చింది.

8

సురేంద్రసింహ మహారాజు సవరివారంగా వింద్రజాల విశేషాన్ని పరిశీలించటానికి బయలుదేరిననాటి విషయానికి శబ్దం. ఆ పరివారంలో భైరవసింహుడూ, తారాసింహుడూ తేరని తెలుసుకున్నాం. అంటే వాళ్ళిద్దరూ యింటివద్దనే వున్నారన్న మాట.

రాజపరివారం వెళ్ళిపోయిన తర్వాత భైరవసింహుడు తన తల్లిని చూడటానికి తారాసింహాణ్ణి వెంటపెట్టుకొని అంతఃపురంలోనికి వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో చవల తన ప్రియసఖి అయిన చంద గదిలో కూర్చుండి ఏదో మాట్లాడుతున్నది. భైరవసింహుడూ తారాసింహుడూ రావటం గమనించి ఆమె

మాటలు ఆసి “మహారాజా ! ఇంద్రజాలాన్ని చూడటానికి వెళ్ళారా ?” అని అడిగింది.

భైరవ:- అవును.

చవల:- (చంపతో) ఐతే సీవు కూడా బయలుదేరు.

చంప:- లేవ్వకుండా! మరి సీవు కూడా రావా ?

చవల:- నాకూ రావాలని ఉన్నది కాని మామగారి ఆజ్ఞకావాలిగా.

చంప:- ఆయన యేమీ అనడలే. ఇంద్రదేవుడు సీకు మామగారని తెలిసినప్పటినుంచీ నాకు చాలా సంతోషంగా ఉన్నది.

చవల:- నాకూ చాలాసంతోషమే. సరే గాని, ఇప్పుడేం చేద్దాం? (భైరవసింహుణ్ణి, తారాసింహుణ్ణి చూచి) మీ రెండుకు వచ్చారు?

తారాసిం:- (చవలచేతిలో ఒకచీటి ఉంచి) మేము ఎందుకు వచ్చామో దీనితో తెలుస్తుందిలే.

తారాసింహుని చేతినుండి చవల ఆచీటి తీసుకొని చదివింది. ఆతరువాత చంపకిచ్చింది. చంపతో “సరే వెళ్ళు! మారకొరకు ఏమీ అవసరమవద్దని చెప్పు. నే నిప్పుడు కనులినీ, లక్ష్మీదేవిని కలుసుకొని అన్ని విషయాలూ మాట్లాడుతాను.”

సరేనని చెప్పి భైరవసింహుడూ తారాసింహుడూ ఇంద్రదేవుని విడిదివైపుగా వెళ్ళారు. సురేంద్రసింహ మహారాజు సవరివారంగా ఇంద్రజాలాన్ని చూడటానికి వెళ్ళిన కొద్దిక్షణాల తర్వాత ఇంద్రదేవుడు ముసుగువేసుకొని గుఱ్ఱంమీద అదే దిక్కుగా ప్రయాణమయ్యాడు. అతనితో మరిముగ్గురు ముసుగు

మనుష్యులున్నారు. నాళ్ళు నలుగురూ ఆ పర్వతాన్ని చేరుకొని కొంతసేపు ఆగారు.

ఇంద్రదే:- మనవాళ్ళు ఇంకా యెందుకు రాలేదబ్బా ?

రెండవ:- వాళ్ళు నచ్చేవాకా ఇక్కడే ఆగుదాము.

ఇంద్రదే:- అలాగే.

మూడవ:- అనవసరంగా ఇక్కడ ఆగడమెందుకు?

ఇంద్రదే:- ఐతే ఏంచేద్దామంటావు ?

మూడవ:- మీను తొందరగా అక్కడకు చేరుకొని మీపనిచెయ్యండి. నేనక్కడండి వాళ్ళకోసం చూస్తాను. వాళ్ళు వచ్చినతరువాత ఆ పస్తువులన్నీ తీసుకొని మీవద్దకు వస్తాను.

ఇంద్రదే:- సరే కాని ఆ పస్తువులన్నీ నీ వొక్కడివే మోయగలవా?

మూడవ:- ఆ పస్తువులవొకలెక్కా! కావాలనుకుంటే వాటిని తెచ్చిన మనుష్యులతోకలిపి మోసుకురాలేనా !

ఇంద్రదే:- ఇలేవాడివే. ఇంతకీ త్రోవ మరచిపోలేదు కదా ?

మూడవ:- అబ్బే! అదెట్లా మరుస్తాను. కళ్ళకు గంతులు కట్టుకొనికూడా అక్కడకు రాగలను.

ఇంద్రదే:- నిజంగా నీవంతమొనగాడవే. సరే మేము వెళ్తున్నాం. నీ వా పస్తువులు తీసుకొని నాళ్ళను తిరిగి వెనుకకు పంపించివెయ్యి.

ఇలాచెప్పి ఇంద్రదేవుడు ఇద్దరు మునుగుమనుష్యులతో ముందుకుసాగాడు.

రాజపరివారం వెళ్ళినవార్తానికి దాదాపు ఒక మైలు దూరంలో వేరొక సారంగపు మార్గమున్నది. దాని ముఖద్వారం చెట్లూ చేదులతో మూసుకొట్టబడి వున్నది. ఇంద్రదేవుడు మునుగునుచున్న లిద్దరితో కలిసి ఆ సారంగపుమార్గం గుండా లోనికి వెడిచాడు.

9

దేవీసింహుడు చంపను చాలా సత్యసంధురాలుగా భావించాడు. ఆమె నతడు పత్రివతగూడా తలంచేవాడు. వేవీసింహుని పాదాలనంటి చంప తాను మునుగు మనుష్యుల యింటిలోనికి వెళ్ళలేదని విశ్వాసం కల్పించింది. అందుచే అతడు చంపను నమ్మాడు. కాని చంపను తిరిగి ఆ మునుగుమనుష్యుల ఇంట చూడగానే అతడు కోపోద్దీప్తుడైవాడు కాని వెను వెంటనే అతడు కోపాన్ని చల్లార్చుకొని ఆలో చించసాగాడు.

“నేనేమేరా భ్రమపడ్డానా? లేదే? నాదృష్టి చాలా చక్కగానే ఉన్నది. ఏతే నేనుమాచిన స్త్రీ చంప కాదా? అవును. ఆమె. చంపవంటి సచ్చక్రితురాలు ప్రమాణపూర్వకంగా అబద్ధాలు చెప్పటానికి సాహసిస్తుందా? ఆమె యేమని ప్రమాణం చేసింది? అవును. మీ పాదాల ప్రమాణంగా నాకేమీ తెలియదుకదా అన్నదికదా? అవును. ఇవే ఆమె నోటినుంచి వచ్చినమాటలు. కాని ఆమెప్రమాణం నిజంకాదు. ఆమె బట్టువేసుకొన్నది తానిక్కడికి రాలేదనిమాత్రమే కాని తనకా విషయాలు తెలియవనికాదుగా? ఏతే ఆమె నన్ను మోసగించిందా? అయినా నాకేం చింతకాదుగదా? ఒకవేళ

ఆమె మంచిపని కోసమే అలా చేసిందేమో? యువరాజులు ఆమె నలా చెయ్యమని ఆజ్ఞాపించితే పాప మామెమాత్రం ఏమి చేస్తుంది!”

ఇలాగే అతని ఆలోచనలకు అంతంలేకుండా ఉన్నది. కాని భూతనాథుడుమాత్రం ఇంకా త్రోధంలోనే ఉన్నాడు.

ఆ స్త్రీ లిద్దరూ అలమరలోనికి వెళ్ళిపోయిన తరువాత ఇంద్రజీతానందసింహులతోపాటు సురేంద్రసింహుడూ వీరేంద్ర సింహుడూ కూడా లోపలికి అడుగుపెట్టారు. వాకిలిని అంటు కొని కుడివైపుగా ఒక చీకటిగదిలోనికి మార్గం వుంది. ఆ మార్గాన్ని గూర్చి ఇంద్రజీతసింహుడు “ఇది జమానియాకు వెళ్ళే మాను కిందకుదిగిన తర్వాత ఒక సారంగం వుంటుంది. అది తిన్నగా జమానియాకు చేరుకొంటుంది” అని చెప్పాడు.

ఆ మాటలు విని దేవీసింహుడూ భూతనాథుడూ తమ స్త్రీ లిద్దరూ ఆ మార్గం గుండానే పారిపోయి వుంటారను కొన్నారు. దేవీసింహునితో భూతనాథుడు “ఈ చీకటిగది లోనికి వెళ్ళుదామా?” అన్నాడు. దేవీసింహుడు అందుకు అంగీకరించలేదు.

ఆ గోడలో అందరూ ఒకేచోట చేరి చూడటానికి వీలున్నంతస్థలం లేదు. అందుచేత ఇద్దరు ముగ్గురు కలసి ఒకొక్క సారిగా లోపలకు వెళ్ళి చలనచిత్రపు గదికి వర్పరచిన యంత్రాంగాన్ని చూచివచ్చారు. అందరూ చూచిన తర్వాత ఆ గోడవాకిలి మూసివేశారు. ఆ తరువాత అందరూ విగ్రహం ఉన్న అరుగువద్దకు వచ్చారు. ఇంద్రజీతుడు దానివాకిలి తెరచి యింద్రజాలాన్ని చూపటానికి తాను సిద్ధంగా ఉన్నానన్నాడు.

సురేం :- ఐతే లోపలనుంచే ఇంద్రజాలాన్ని చూస్తూ చునారగథపు ఇంద్రజాలాన్ని చేరుకోటానికి ఎంతసేపు పడుతుంది.

ఇంద్రజీ :- దాదాపు పన్నెండు గంటలు పడుతుంది.

సురేం :- రాత్రి ఐతే ఏమీ కష్టంలేదా ?

ఇంద్రజీ :- ఏమీ కష్టంలేదు. రాత్రంతా ఎన్నో తమాషాలు చూస్తూ మనం ఉండవచ్చు.

“సరే ఐతే” అన్నాడు సురేంద్రుడు.

ఇంద్రజీతుడు ఆ వేదికయొక్క వాటిని తెరచి అందరినీ లోపలకు తీసుకువెళ్ళాడు. తొలుదొల మణులూ మాణిక్యాలూ చూచిన గదిలోనికి చేరుకొన్నాడు. ఆ గదికి రెండు వాకిళ్లున్నాయి. అందులో ఒకటి తెరచి మరొకటి మూసి ఉన్నాయి. తెరచి ఉన్న వాకిలినిగూర్చి ఇంద్రజీతుడు “ఇది జమానియూకు వెళ్ళేమార్గం. మా సోదరులిద్దరమూ ఇంద్రజాలాన్ని భేదిస్తూ ఇటునుంచే వచ్చాము. ఇక్కడనుంచీ చాలా దూరాన ఒక స్థలం ఉన్నది. దానిపేరు ఇంద్రజాల గ్రంథంలో ‘బ్రహ్మమండలం’ అని వ్రాసిఉన్నది. అక్కడ నాకొకపుస్తకం దొరికింది. ఆ పుస్తకంలో ఈ బంగళాను గూర్చిన వివరాలు లున్నాయి. అందులో చునారగథపు ఇంద్రజాలాన్ని భేదించటానికి ఏమి చెయ్యాలోకూడా ఉన్నది. ఆ పుస్తకాన్ని చునారగథపు ఇంద్రజాలంయొక్క తాళం చెవి అనవచ్చు. ఇప్పుడా పుస్తకం లేదు. చదివిన తరువాత దానిని ఇంద్రజాలాన్ని భేదించటంలోనే అంతం చెయ్యవలసి వచ్చింది.

బ్రహ్మమండలంలో చూడటానికి చాలా చిత్రాలున్నాయి. మీరక్కడ విహారం చేస్తూఉంటే చాలా ఆనందిస్తామన్నాడా.

సురేం:- మంచి తప్పకుండా బ్రహ్మమండలాన్ని చూద్దాం. సరేకాని, యీ మూసి ఉన్నవాటిని దేనినిమార్గం?

ఇంద్ర:- ఇదే చువారగడపు యింద్రజాలానికి వెళ్ళే మార్గం. ఇప్పుడే వాటిని తెలుచి మనం వెళ్ళాలి.

సురేం:- అలాగా ఏతే వెళువు!

ఇంద్రజీతసింహుడు ఆ వాటిని తెలుజటానికి సంసిద్ధుడయ్యాడు. ఆ వాటిని పైకమ్మిమీద మూడు నెమళ్ళు నిరంతరంగా కదులుతూ ఉన్నాయి. యువరాజు ఆ మూడు నెమళ్ళ మెడలూ ఒక తోటచేర్చాడు. ఆ వెంటనే వాటిళ్ళు తెరుచుకున్నాయి. అందరూ లోపల ప్రవేశించారు. లోపలికి వెళ్ళిన తరువాత మహారాజు “ఇదెట్లా మూసుకొంటుందని” అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా ఇంద్రజీతుడు “అసంగతి నాకు తెలియదు. కాని కొంతసేపటికి అది స్వయంగానే మూసికొనిపోతుంది. లోపలవైపుకూడా అలాగే నెమళ్ళున్నాయి. వాటి సహాయంతో ఇటునుంచికూడా తలుపు తెలువవచ్చు” అన్నాడు. మెరుపుకత్తి వెలుగు అవసరం లేకుండానే గవాక్షాలనుండి, అచ్చటికి వెలుతురు వస్తోంది. దూరంగా బహిరంగ ప్రదేశం కనిపిస్తోంది. అందరూ ముందుకు నడుస్తున్నారు. కొద్దిదూరం వెళ్ళిన తరువాత వారికి వాటిళ్ళులేని మార్గం కనిపించింది. అది చాటగానే అందరూ ఒక పాలరాతి చావడిలో చేరారు. దాని ముందు ఒక తోట ఉన్నది. ఆ తోటలో నాలుగు రకాల చావడులున్నాయి. తోటలో అక్కడక్కడ వేదికలున్నాయి.

పర్వతమీదనుండి బాలువాడే నీటితో తోటంతా చిన్న చిన్న కాలువలతో నిండిచెన్నది. దానిచుట్టూ ఎత్తైన పర్వతాలున్నాయి. దావాపు ఆ తోట ఒక లోయలో ఉన్నది. దానిలోనుండి పర్వతాలను దాటి యెవరూ బయటకు పోలేరు. బయటివారెవరూ లోనికి రాలేదు.

ఇంద్రుడు ఆ వేదికయొక్క యింద్రజాలం రెండుభాగాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి యీ తోట. మరొకటి ఆ వేదికను సమీపిస్తే కనిపిస్తుంది. ఈ తోటలో కనిపిస్తున్న ప్రతి వేదికలోపలా అగణితమైన ధనరాసులు కుప్పలుపోసివున్నాయి. మా సోదరు లిద్దరం ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు ఈ వేదికలను సమీపించటానికి గాని ముట్టుకోటానికిగాని ఏలులేకుండా ఉండేది. చూచారా ! వేదికప్రక్కగా ఒక గొళ్ళెంఉన్నది. దానికి తగిలించిఉన్న గొలుసు ఒకప్రక్క బావిలోకి పడిఉన్నది. ఈవిధంగా ప్రతి వేదిక గొలుసునూ తక్కిన గొలుసులతో ఆ బావిలో కలుసుకొంటుంది. ఆ బావిలో ఏమున్నదో నాకు తెలియదు. కాని యీ వేదికలనుమాత్రం ఎవరూ ముట్టుకోలేరు. అంతేగాక చుసారగడపు ఇంద్రజాలంలోని వేదికమీదశయించిఉన్న మనుష్యవిగ్రహందగ్గరనుంచీకూడా ఒక గొలుసు భూమిలోపలనుంచీ వచ్చి యీ బావిలో కలిసిఉన్నది. ఇక్కడ అన్ని గొలుసులూ కలుస్తున్నాయి. ఇంతే యిక్కడి యింద్రజాలవిశేషాలు. ఈ విషయం మాకు ఇంద్రజాల గ్రంథంవల్ల తెలిసింది. అందుకే మేము ఈ వేదికలకు దూరంగాఉన్నాము. ఆ తరువాత మేము ఈ తోటలోని కాలువనుండి ప్రవహించే నీటిని మేముకొత్తగా త్రవ్విన కాలువద్వారా ఈ బావిలోపడేటట్లు చేశాము. బావి

విండుతున్న కొద్దీ ఈ వేదికలయొక్క ఇంద్రజాలశక్తి సశిస్తావచ్చింది. అప్పుడు మేము ముట్టుకోగలిగాము. మా సోదరులిద్దరమూ గొలుసులను మెరపుకత్తితోనరికివేశాము. దానితో వేదికలకూ చునారగధపు ఇంద్రజాలవేదికకూ సంబంధాలు తెగిపోయాయి. అప్పుడు మేము వేదికలను తెరచిచూస్తే అందులో ధనరాసులున్నాయి. మీరిప్పుడు అచమత్తినే మన ఇంద్రజాలికులు ఆ ధనరాసులను ఎక్కడికి చేరవెయ్యడంటే అక్కడికి చేరవేస్తారు.

ఇంద్రజీతుడు మహారాజు ఆజ్ఞానుచారం ఆ వేదికల నన్నింటినీ పెట్టెలు తెరిచినిట్లు తెరిచిచూపించాడు. వాటిలో కల నానావిధ మూల్య నిర్మలాచర్యూన్నిచూచి మహారాజు తక్కినవాడుకూడా విభ్రాంతులై పోయాడు. వాటిలో రెండు వస్తువులు మహారాజుకు చాలా బాగా వచ్చాయి. అందులో ఒకటి రత్నఖచిత సింహాంకం. అది దేదీప్యమానంగా ప్రభాసిస్తోంది. వేరొకటి ఒక నిశిష్ట ధాతువుతో నిర్మితమైన చంద్రబింబం. ఆ చంద్రబింబానికే రెండు తలుపులున్నాయి. ఆ రెండింటినీ ఏకం చేసినప్పుడు నిజంగానే అది చంద్రునివలె ప్రకాశిస్తూ చాలా దూరంవరకూ చల్లనివెలుగు ప్రసరింపజేస్తుంది. ఆ వస్తువులను చూస్తూనే ఆ రోజంతా గడిపాడు. ఇంద్రజీత సింహుడు ఆ రాత్రికి అక్కడే గడుపుదామన్నాడు. కొంత ముది భోజనం సంగతేమిబని అడిగాడు. ఇంద్రజీతుడు నవ్వుతూ “ఈ రాత్రికి నలిబభక్షణంబై నవ్వుతంబు” అని మనం చునారగధం చేరితేగాని ఆహార వస్తువేమీ దొరకదన్నాడు. ఇంద్రజాలికుల సంచులలో ఏవో కొద్దికొద్దిగా తినుబండారా

లున్నాయి. అందరూ ఆ రాత్రి ఆ తినుబండారాలతో సరి పెట్టుకొని అక్కడ విశ్రమించారు.

10

రాజపరివారం విశ్రమించినచోటు చాలా అందమైంది. అదొక వసారా. మూడువైపుల గోడలు, తోటదిక్కు వద మూడు స్తంభాలు ఉన్నాయి. పై కెక్కడానికీ కూడా మెట్లు న్నాయి. పైన కొంత కప్పుండి తోటవైపుమాత్రం చూస్తూ ఉన్నది. ఆ కప్పువేసిన భాగంలో మూడువైపులాగల గోడ లకు చాలా అలమరలున్నాయి.

ఒక జాము ప్రొద్దుపోయింది. అందరూ నిదురలో ఉన్నారు. ఒక అలమర పైన కమ్మిమీద దేవీసింహుడు క్రొవ్వు వత్తి వెలిగించి పెట్టాడు. కొంచెంసేపాగిన తరువాత అందరూ మెలకువవచ్చి కూర్చొని మాట్లాడుకొంటున్నారు. సురేంద్ర సింహ మహారాజు నల్లగా కన్పిస్తున్న పర్వతాగ్రాన్ని చూస్తు న్నాడు. అతనికి అక్కడ ఒక కాగడా వెలుతురు కన్పించింది. అతడాశ్చర్యపడి అందరికీ ఆ వెలుతురు చూపించాడు. ఇంద్ర జీతానందసింహులు ఇద్దరూ “ఏమిటా యిది” అని చూస్తు న్నారు. ఈ ఇంద్రజాలంలోకి వాళ్ళిద్దరూతప్ప ఇతరులెవ్వరూ రాలేరన్న సంగతి వాళ్ళకు తెలుసు. నలుగురైదుగురు మను ష్యులు దూరానగల ఆ వెలుతురులో కన్పిస్తున్నారు. ఐతే వాళ్ళు స్త్రీలో వురుషులో తెలియదు. ఉన్నట్టుండి ఆ వెలు తురు మాయమైంది. మనుష్యులెవరూ కన్పించటంలేదు.

మళ్ళీ కొంతసేపటికి వెలుతురు వచ్చింది. ఈ సారి సమీపాన గల ఆ వెలుతురులో మనుష్యులు బాగా కనిపిస్తున్నారు. గోపాలసింహుడు ఇంద్రజీతసింహా! మీ రిద్దరూ లేళ్ళ ఇతరులెవరూ యిక్కడికి గాలేరుకదా! అన్నాడు.

ఇంద్ర :- అవునుగాని మిన్నైతే రాగలరుగా? మీరే యింద్రజాలానికి రాజులుగదా?

గోప :- రాగలనుకో, కాని ఆవస్తున్న వాళ్ళు వర్వతంమీదనుంచి ఎస్తున్నారే. త్రోవకూడా లేదు

ఇంద్ర :- అవును! బహుశః వాళ్ళు ఈ తోటలోకే రావామనుకొంటున్నారు. కొద్దిసేపల్లో వచ్చేస్తారుకూడా.

అప్పుడు వెలుతురు తిరిగి మాయమైంది. అందరూ అటువైపు చూడటం ప్రారంభించారు. ఆ తరువాత కొంతసేపటికి తోటయొక్క పడమటి చిక్కు వసారాలో వెలుతురు కనిపించింది. ఐతే వాళ్ళు ఆ వసారాలో ఏం చేస్తున్నారో కనిపించటంలేదు. సురేంద్రసింహ మహారాజు తేజసింహుణ్ణి సంగతి సందర్భాలు తెలుసుకొని రమ్మన్నాడు.

గోప :- తేజసింహుడు అక్కడికి వెళ్ళటం మంచిది కాదు. ఇది ఇంద్రజాలం. ఏమి ఆపదవస్తుందో! నేనూ ఇంద్ర తోడు వెడతాం.

మహారాజు సరేనన్నాడు.

గోపాలసింహుడూ ఇంద్రజీతసింహుడూ అటువైపు వెళ్ళారు. అక్కడ ఒక చెట్టుచాటున నిలబడి చూడసాగారు. వారి పదిహేనుమంది మనుష్యులు కనిపించారు. అందరూ మునుగులతో ఉన్నారు. ఇద్దరు కాగడాలు పుచ్చుకొన్నారు.

కాగడాలు చాలా నిలువై నవి. వాటిలో నూనెలోపి ఏర్పాటు లేవు మరి ఆ కాగడాలు ఎట్లా వెలుగుతున్నాయో ?

ఆ మనుష్యులందరూ వసారాను అలంకరిస్తున్నారు. వారిలో ఒకడు వసిచేయకుండా కర్చిలో కూర్చొని పని చేయిస్తున్నాడు. అతనిచేతిలో మంచి కొరడావున్నది. ఆ కొరడా పిడి చాలా అందుగా వున్నది. కొంతసేపట్లో వసారా అలంకరించి వీసాలు వెలిగించాడు. అప్పుడా కర్చిలోనున్న వ్యక్తి తనతోడివారితో ఏదోచెప్పి మేడమీదనుంచీ క్రిందకు దిగి సురేంద్రసింహుడున్న వైపుగా వెళ్ళిపోయాడు. ఆ వెంటనే గోపాలసింహుడూ ఇంద్రజీతుడూ సురేంద్రసింహ మహారాజు వద్దకు వెళ్ళిపోయి తామునూచిన సంగతి అంతా చెప్పారు. అప్పటి కక్కడికొక మనుష్యుడు రావటం కన్పించింది. దగ్గరకు వచ్చినకొద్దీ పరికించగా అతడు ఇంద్రదేవుడని స్పష్టమవుతున్నది. కాని అతడు గోపాలసింహుడూ ఇంద్రజీతసింహుడూ చూస్తుండగా బయలుదేరిన వ్యక్తికాదు. ఇంద్రదేవుడు తాజ పరివారంలోనికి వచ్చి అందరికీ నమస్కరించాడు.

సురేం:- ఇంద్రదేవా ! ఈ యింద్రజాలానికి నీవు సర్వవి సహాధికారివని యింద్రజీతునివల్ల తెలుసుకొని చాలా సంతసించాను. కాని యీ విషయం యింతకుముందు నీవు నా కెప్పుడూ చెప్పలేదు. ఈ సమయంలో నిన్నిక్కడ చూడటంచేత చాలా సంతోషమయింది. ఏకే నీవు మాతో పాటా ఎందుకు రాలేదో చెప్పు?

ఇంద్రదేవుడు:- (కూర్చొని) మహారాజునన్ను క్షమిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. నా కెన్నో పనులుండి. యిలా ఒంటరిగా

రావలసి వచ్చింది. ఈ యింద్రజాలానికి నేను ప్రధాన సంరక్షకుణ్ణి. మీవంటి మహాపురుషులచేతిలో యీ యింద్రజాలాన్ని అప్పగిస్తున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వున్నది. మహాబలపరాక్రమశాలురైన మీమనుషులు యీ యింద్రజాలాన్ని భేదించారు. ఈ ఇంద్రజాలంయొక్క గొప్పతనాన్ని మీకు నేను తెలియజేస్తాను. ఆపని నావల్లనే అవుతుంది మీమనుషులిద్దరూ వారికి తెలియవలసినదంతా తెలుసుకున్నారు. కాని, నా చేతిలోవున్నదాన్ని వారూ తెలుసుకోలేదు. ఇంద్రజాలాన్ని నిర్మించినవాళ్ళు రెండు పుస్తకాలను వ్రాశారు. ఒకటి దీని సంరక్షకులకిచ్చారు. రెండవది యింద్రజాలాన్ని భేదించే వారికోసం దాచిపెట్టారు. అది యిప్పుడు యువరాజులకు దొరికింది. సంరక్షకులకు యిచ్చిన గ్రంథం పారంపర్యంగా వస్తూనే ఉంది. నా చేతికి లభించింది. ఈ యింద్రజాలంలో రాకుమారులు వెళ్ళలేని చోట్లున్నాయి. నేనూ ఆ చోట్లకు యింద్రజాలాన్ని భేదించకపూర్వం వెళ్ళలేను. ఇప్పుడు వెళ్ళగలను. అందుకే వచ్చాను. మహారాజు నేనీ పని చెయ్యటానికి పూర్వం ఒకటి నా కివ్వాలి.

సురేం :- ఏమిటది?

ఇంద్ర :- ఈ యింద్రజాలంలో నేను మీతో ఉన్నంత వరకూ సామాన్యమైన మర్యాద నియమాల విషయంలో తమించాలని కోరుతున్నాను.

సురేం :- ఇంద్రదేవా! ఒక్క యీ యింద్రజాలంలోనే కాదు. ఎల్లప్పుటికీ నన్నా విషయాలలో తమిస్తున్నాను. మా వాళ్ళంతాకూడా నిన్నలాగే చూస్తారు.

ఇంద్ర :- మహా వ్రసాదం. మీ కిష్టమే భోజనాల యేర్పాట్లు చేస్తాను.

సురేం :- అల్లాగే చెయ్యి.

తేజ :- ఎత్తే నిన్ను నిజంగానే ఇంద్రదేవుడవని నమ్మ నుంటావా ?

ఇంద్ర :- నేను తప్ప ఇంకెవ్వరూ ఇక్కడికి రాలేరు కదా?

తేజ :- ఆయినా 'చిలియంజోలా'.

ఇంద్ర :- 'చక్రిధర్'.

వీరేం :- నిన్నొకటి అడుగుతాను.

ఇంద్ర :- చిత్తం.

వీరేం :- నీ పుంజే చోటు ఎటువంటిది ?

ఇంద్ర :- ఏ చోటు ?

వీరేం :- మాయరాణి సాధువును నీ దగ్గరికి తీసుకొని వచ్చిన చోటు.

ఇంద్ర :- ఆస్థానం ఈ యింద్రజాలంలోనిదే. మిమ్మల్ని అక్కడికి తీసుకొని వెళ్లుతాను. మొదట మీరు భోజనం చెయ్యండి.

తేజ :- కాగడాలు పుచ్చుకొని వచ్చింది మీరేనా ?

ఇంద్ర :- అవును. మీరు ఆశ్చర్యపడి ఉండవచ్చు. నాతోపాటు ఎన్నో వింతలనుకూడా కొని వచ్చాను.

ఇలా అని ఇంద్రదేవు డక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంద్రదేవుడు తిరిగి కొంతసేపటికి వచ్చాడు. ఈసారి అతనివెంట చాలామంది మునుగుమచుష్యులున్నారు. వాళ్ళు చేతులలో రకరకాల తిరుబండారాలన్నాయి. ఒకడు నేలపై నీరుచల్లి బాగుచేసి భోజనాలను వడ్డించాడు. ఇంద్రదేవుడు రాజవరివారాన్ని భోజనాలు చేయించాడు. అందరూ మేడపైకి వెళ్ళి కూర్చున్నారు. ఆ భవనం సర్వాలంకార శోభితమై ఎంతో అందంగా ఉన్నది. ఒక్కొక్కరూ విశ్రాంతి తీసుకోటానికి వేసువేసుగా ఏర్పాట్లు జరిగాయి. మహారాజు ఆ యేర్పాట్లూచూచి ఇంద్రదేవునితో “ఈ సామానులన్నీ యీ తోటలోనేనా?” అన్నాడు.

ఇంద్రదే :- అవునుండీ! ఈ తోటలో ఉన్న ప్రతి భవనాన్నీ అలంకరించటానికి కావలసిన పరికరాలన్నీ యిక్కడ సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. అందులో నాయిల్లు దగ్గరకూడా అవటం వల్ల తక్కువయిన వస్తువులను ఇంటిదగ్గరనుంచే తెప్పిస్తాను. అది సరేకాని మీకు సేనాక విషయం చెప్పదలిచాను.

మహారాజు:- ఏమిటది?

ఇంద్రదే:- ఈ ఇంద్రజాలాన్ని మీ పూర్వులు నిర్మించారు. వారి ఆజ్ఞానుసారం దీని రక్షణభారంకూడా మా వంశం వారిమీద పడింది. నా తరం వచ్చేసరికి దాని భవిష్యత్తు మార్పు చెందింది. తమ పౌత్రులు దీనిని భదించి యిందులో గల గుప్త ధనానికి సర్వం సహాధికారులైనప్పటికీ ఇంకా వారికి తెలియని ధనం ఎంతో ఉన్నది. అంతేగాక నేటికీ ఈ ఇంద్ర

జాలం యధేచ్ఛగా అందరూ ప్రవేశించటానికి ఏలుగా చెయ్యటం జరుగలేదు. మీరు అనుకుంటున్నట్లు చేయి చిరం జీవులచేతనే మిగిలిన భాగాన్ని భేదించటం పూర్తి చేయవలసింది. ఆ పని నానల్లనే అవుతుంది. కాని పూర్వం విశ్రింపిన యీ అపూర్వ నిర్మాణాన్ని త్రుటిపాటులో కేలమట్టంగానుండా ముందు తరాలవారికినాడా కొద్దిగా విడిచిపెట్టటం మంచిది. మీ ఆజ్ఞానుసారం ఇంద్రజాలమంతా మీకు చూపిస్తాను. పెద్దల నియమానుసారం ఈ దాసుడు సాద్యమైతే వలెకూ ఈ ఇంద్రజాలాన్ని సురక్షించటంలో శక్త్యంతరం లేని కృషి చేశాడు. ప్రభువులవారు ఇకనుంచీ దీని రక్షణ బాధ్యతను యితరు లెప్పరికైనా అప్పగిస్తే మంచిది.

మహారాజు:- ఇంద్రదేవ! నాకు కన్ను చూచినా నీ కర్తవ్య నిర్వహణ చూచినా ఎంతో ఆనందం కలుగుతోంది. అటువంటి నిన్ను ఈ ఇంద్రజాల రక్షణ బాధ్యతనుంచి తొలగించి వేరొడిని నియమించటం అర్థంలేని పని. కాగా నీవు చెప్పినట్లు దీనిలో కొంతభాగాన్ని ముందు తరాలవారికి విడిచి పెట్టటం మంచిదే. దానివల్ల మన పూర్వుల కీర్తి ప్రతిష్ఠలు ముస్తుండును కొనసాగే అవకాశం ఉంటుంది.

ఇంద్రదే:- చిత్తం, తమకింకొక విషయం చెప్పామని కొంటున్నాను.

మహారాజు:- ఏమిటది?

ఇంద్రదే:- దయచేసి మీరు మొట్టమొదట నా నివాసాన్ని పవిత్రం చెయ్యండి. ఆ తరువాత ఈ ఇంద్రజాలాన్ని చూపించి మనారగధానికి చేరుస్తాను. చిరంజీవులు ఇక్కడ

గడించిన ధనరాసులను ముందుగానే చునారగఢానికి పంపించటం మంచిది. ఏయే వస్తువులను మీరు చునారగఢానికి పంపించాలనుకొంటున్నారో వాటి సంగతి నాకు చెప్పితే నేనా పని చేయిస్తాను. ఆ సామానులను అతి త్వరగా బయటికి చేర్పించడంలో నాకంటే ఎక్కువ తెలిసినవారెవరూ లేరు.

మహారాజు:- అలాగేచేద్దాం. ఆ వస్తువులేమిటో మీకు ఇంద్రజీతుడు చెబుతాడు.

ఇంద్రజీతసింహుడు ఆ వస్తువుల వివరాలను ఇంద్రదేవునికిచ్చాడు.

వీరే:- ఇంద్రదేవా! నీవు నీవెంట చాలా వింతలు తెచ్చానన్నా వే? వాటిసంగతేమైంది?

ఇంద్ర:- చిత్తం తెచ్చాను. వాటిసంగతి మా యింటికి వెళ్ళిన తర్వాత తెలియ జేస్తాను.

మహారాజు:- అలాగైతే యింటికి వెళదాం పద.

ఇంద్రదే:- ఇప్పుడు చాలాప్రాద్దుపోయింది. ప్రభువుల వారు ఇక్కడనే కొంతసేపు విశ్రమిస్తే తెల్లవారుజామున లేచి మాయింటికి వెళ్ళటం మంచిది. ఈలోగా మాయింటిదగ్గర దేయవలసిన ఏర్పాట్లు చేసుకోవటానికి వీలుంటుంది.

ఇంద్రదేవుని అభిప్రాయప్రకారం సురేంద్రసింహమహారాజు అందరినీ 'ఇక్కడే కొంతసేపు విశ్రమించండి!' అని ఆజ్ఞాపించాడు. ఇంద్రదేవుడు సెలవుతీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు. అతి

త్వరగానే అందరూ నిద్రపోయారు గాని భూతనాథుడు మాత్రం ఏవేనో ఆలోచనలలో రాత్రి అంతా మేలుకొని వున్నాడు.

ఇంకా ఒక గంటకు తెల్ల వారుతుండనగా యింద్రదేవుడు వచ్చాడు. రాజపరివారం నిద్రిస్తున్న ప్రదేశానికి ముందు భాగంలో బహిరంగస్థల మున్నది. ఆ ఆకుబయట రెండు ప్రక్కలా రెండు సింహాసనాలు అతి విశాలమైనవి ఉన్నాయి. యింద్రదేవుడు కుడివైపునగల సింహాసనం మీద కూర్చున్నాడు. అతడు కూర్చోుంటుంటే ఆ సింహాసనంలోనుండి సుమధుర సంగీతం తీగలువారుతూ ప్రారంభమై చివరకు వివిధ చాద్య సమ్మేళనతో యిక కలకంఠకంఠిగా నాలాపన చెయ్యటం ప్రారంభమైంది. ఆ సంగీతానికి అందరూ మేలుకొన్నారు. వాటికి ఆశ్చర్యం కలిగింది. సురేంద్రసింహుడు ‘ఈ సంగీతం ఎక్కడి నుంచి వస్తుందో!’ అని బయటికివచ్చి చూచాడు. ఇంద్రదేవుడు అతనికి ఎదురు వెళ్ళి సమస్కరించాడు. అతనిని మహారాజు “ఈ సంగీతం ఎక్కడినుంచి వస్తోంది?” అని ప్రశ్నించాడు. యింద్రదేవుడు మహారాజును ఆ సింహాసనందగ్గరికి తీసుకొనిపోయి దానిలోని రహస్యాలను విప్పిచెప్పి “మిమ్మల్ని మేల్కొల్పటానికే నే నీ పని చేశా”నని చెప్పాడు. ఆతర్వాత యింద్రదేవుడు సమస్త రాజపరివారాన్నీ తనవెంట తీసుకొని నిజ గృహం వైపుగా మరలాడు.

ఆ భవనానికి ప్రక్కగా ఒక గదివుంది. దానిలోనుండి అందరినీ యింద్రదేవుడు తీసుకు వెళ్ళాడు. అతని చేతిలో మెరపు కత్తి వున్నది. దాని వెలుతురు సహాయంతో అందరూ ఒక చీకటిగదిలో ప్రవేశించారు. అక్కడ ఎట్టని సామాధి ఒకటి

ఉన్నది. అది ఒక సొరంగపు మార్గానికి ముఖద్వారం. దానిని ఇంద్రదేవుడు తెరిచాడు. అందులోనుండి అందరూ దిగి సొరంగంలోనికి నడకసాగించారు. అదిఒక పర్వతాన్ని తొలచిన మార్గం వాళ్ళు ఆ దారిని పైకి ఎక్కుతున్నారు. కొద్దిదూరం నడిచిన పిమ్మట ఇంద్రదేవుడు అందరినీ ఆగమన్నాడు. అక్కడ ఎదురుగా ఒక వాకిలి మూసివున్నది. తాళంచెనితో దాని నతడు తెరిచాడు. అందరూ ఒక అందమైన గదిలో ప్రవేశించారు. ఆ గది దాటిన తర్వాత వారికప్పుడు తెల్లవారినసంగతి తెలిసింది.

మాయారాణి వృద్ధసాధువు తారా కలిసి తన్ను సంగమించవలసిందని ప్రార్థిస్తూ ఇంద్రదేవుని వద్దకు వచ్చిన ప్రదేశం అదే. ఇంద్రదేవుడు రాజపరివారాన్ని తోటలోనికి తీసుకువెళ్ళాడు. ఆ ప్రాతఃకాలదేశ ఉద్యానవనం శోభను అందరూ తన్నయ్యలై చూడసాగారు. రాజపరివారానికి ఆ చోటు చాలా ఆనందాన్ని కలిగించింది. అందరికీ ఉచితాసనాలున్నాయి. కాని ఎవరూ కూర్చోలేదు. తోటలో విహరిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో ఒక వ్యక్తి వెండి కడవతో నీళ్ళు ముంచుకుని బంగారు కూజాను చేతవట్టుకుని రావటం కనిపించింది. ఆ వ్యక్తిని చూచి భూతనాథుడూ, దేవీసేనుడూ, అదరిపడ్డారు. ఆ వ్యక్తి కడవనూ కూజానూ ఒక అరుగుమీద పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ వ్యక్తిని ముసుగు మనుష్యుల యింట్లోగడ భూతనాథుడూ దేవీసేనుడూ చూచారు. అతడే ఒక చిత్రాన్ని ముసుగుమనుష్యుల యెదుట చూపించి, 'అయ్యా! దీనిని ఆధారంగా తీసుకొనే భూతనాథునిమీద

దోషారోపణ చేస్తాను' అన్నాడు. ఆ సమయంలోనే భూత నాథుడు ఆ తోటలో తన భార్య పూలు తోస్తూవుండటం చూచాడు.

12

అంతదరకూ ఆతి ప్రళాంతంగా వున్న భూతనాథుడు తిరిగి దోళాందోళిత ముసుక్కడయ్యాడు. తన భార్య ఆ తోటలో పనిచేస్తూ ఉండటం చూచి మరీ గహించలేకపోయాడు. కడవనూ కూడాను అక్కడపెట్టి వెళ్ళిపోతున్న వ్యక్తితో ఇంద్రదేవుడు “అబ్బనా! తొంచే ఆ వటాన్నికూడా తీసుకొనిరా. భూత నాథునికి దానిని చూపించి ఎన్నాళ్ళనుంచో బెడరిస్తానంటూ కూర్చున్నావు.” అన్నాడు. ఆ వ్యక్తిమేరు విని భూతనాథుడు మరీ వణకాడు. సజానికి అతనిపేరు అదే.

ఆ సమయంలో అందరూ ఆటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తున్నారు. అందుచేత ఒకరికి మరొకరు సంబంధంలేకుండా దూర దూరంగా ఉన్నారు. భూతనాథుడు దేవసినామణి సమీపించి “చూచావా యింద్రదేవుని వ్యవహారం?” అన్నాడు.

దేవీ సి :- అన్నీ చూస్తున్నా. నీవేం భయపడబోకు.

భూత :- ఇంద్రదేవునికి యింకా నామీద అనుమాన మున్నదనుకొంటాను.

దేవీ :- ఇంద్రదేవునిమీద నాకాలాటి అనుమాన మేమీలేదు. ఐనా ఎందుకు నీవంత భయపడతావు? మునుగు మనుష్యులను వెంటడించి అన్ని సంగతులూ తెలుసుకొన్నావు.

చివరకు ఆ ముసుగుమనుష్యులు మన రాకుమారులే అని తెలుసుకొన్నావు.

భూత :- అవుననుకో.

దేవీ :- ఐతే యింకా ఎందుకయ్యా భయం ?

భూత :- నీవు చెప్పేది నిజమే. ఏంజరుగుతుందో చూద్దాం.

దేవీ :- ఐనా నీ రహస్యాలు రాజకుమారుల కెట్లా తెలిసినయ్యో కాస్త ప్రయత్నించు.

భూత :- సరే కాని, నా భార్యనుగురించి నీ అభిప్రాయ మేమిటి ?

దేవీ :- నాయనా ! ఈ విషయంలో మన మిద్దరం ఒకే విధమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాం. ప్రత్యేకించి నేనేమీ చెప్పలేను. అదిగో ! ఇంద్రదేవుడు తేజసింహునివద్దకు వెళ్ళాడు. నీ భార్యకేసులో సంజ్ఞచేశాడు. తేజసింహుడు వెళ్ళిపోతే మన మాయనను కలుసుకొందాం. అరెరే ! నీకొడుకు నానక్ కూడా వస్తున్నాడే. అతని చేతిలో ఏదో పటం ఉన్నట్లుంది. అతని ప్రక్కనే అర్జునుడున్నాడు.

భూత :- బౌసయ్యా ! వీరిద్దరూ ఎప్పుడు కలుసుకొన్నారు ? నానక్ ఇక్కడికెందుకు వచ్చినట్లు ? తల్లితో కలిసి వచ్చాడా ? నామీదకూడా వీడికి శత్రుభావంఉన్నది కాబోలు ! అబ్బబ్బ. ఈ యింద్రజాలాల భూమి నాకు భయానకమై పోయింది. నిజమైన యింద్రజాలం అదే. అదంటే నాకుచాలా విశ్వాసం. అక్కడ నాకు గౌరవం జరుగుతుంది. అక్కడ

నీతిని శత్రువుగా భావించాను. అతడక్కడ నాతో మాట్లాడటానికి కూడా ఇష్టపడేవాడుకాదు.

దూరాననుండే భూతనాథునికి నానక్క ప్రణామం చేశాడు. అర్జునునితో ఇంద్రదేవునివద్దకు వెళ్ళాడు. అతని దగ్గర తేజసింహుడున్నాడు. ఆ సమయంలో అర్జునుని చేతిలోనూ ఒక పటం ఉన్నది. ఇంద్రదేవుడు వారినిద్దరినీ దూరంగానే వుండమన్నాడు. తేజసింహునితో మాట్లాడటం ముగిసిన మీదట వారిని దగ్గరకు రండని పిలిచాడు. వారు దగ్గరకు వచ్చినతరువాత అతను ఏదో చెప్పి వెనుకకు పంపాడు. అక్కడ నుండే ఇంద్రదేవుడు తేజసింహుని వెంటబెట్టుకొని సురేంద్రసింహమహారాజు వద్దకు వెళ్ళాడు. వీరేంద్రుడుకూడా అక్కడే ఉన్నాడు. అక్కడ మహారాజుతో ఇంద్రదేవుడేదో చెప్పాడు. ఆ తర్వాత నలుగురూ కలిసి తోటలోనికి వెళ్ళారు. అందరూ మహారాజును సమీపించారు. దాదాపు అది ఒక చిన్న దర్బారులా ఉన్నది.

వీరే :- ఇంద్రదేవా! యింకా ఎప్పుడయ్యా తమాషాలు చూపించేది?

యింద్ర :- మీ ఆజ్ఞ ఎప్పుడైతే అప్పుడు.

వీరే :- మేము సిద్ధమే.

జీత :- ఇంతకూ అది చూడటానికి ఎంతసేపువదుతుంది? త్వరలోనే ముగిసేదైతే చూద్దాం.

యింద్ర :- అయ్యో! మీరన్నట్టది తొందరగా పూర్తి అయే దేమికాదు. అందుచేత భోజనాలయిన తర్వాత ఆ పని పెట్టుకొనటం మంచిది.

మహా :- సరే! భోజనాలు జరిగే యేర్పాటు చేయించండి!

ఇంద్ర దేవుని ఏర్పాట్లు చాలా బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయి. ఎవరికీ ఏ విధమైన లోట్లూలేకుండా సౌకర్యాలు చేశాడు. భోజనాలు పూర్తి అయినాయి. అందరూ ఒక గదిలో కూర్చున్నారు. అప్పుడు ఇంద్రదేవుడు “ఇక నా కార్యక్రమానికి అనుజ్ఞ ఇస్తారా?” అన్నాడు.

మహా :- ఊ! కానీ!

ఇంద్రదేవుడు గది బయటకు వెళ్ళాడు. కొంతసేపు గడచినతర్వాత తిరిగివచ్చి యథాస్థానంలో కూర్చున్నాడు. అప్పుడు నానక్ ప్రవేశించాడు. అతనిచేతిలో ఒక చిత్రపటం గుడ్డలు చుట్టిఉన్నది. అతడొక మూల కూర్చున్నాడు. అప్పుడుకూడా వచ్చి అతనివక్క కూర్చున్నాడు. ఆ తర్వాత కమలయొక్క సోదరుడూ భూతనాథుని కుమారుడూ అయిన హరనామసింహుడుకూడా వచ్చాడు. అతడూ మహారాజుకు సమస్కారంచేసి అప్పుడునివక్క కూర్చున్నాడు. అతనివద్ద ఒక చిన్న పెట్టె ఉన్నది. అటుపిమ్మట ముసుగులు వేసుకొన్న ముగ్గురుస్త్రీలు ప్రవేశించి మహారాజుకు ప్రణమిల్లి వేరొక వాకిలిగుండా గదిబయటికి వెళ్ళారు. ఈ వ్యవహారం అంతా

భూతనాథునికి దేవీసింహునికి అత్యాశ్చర్యాన్ని కలిపించ
సాగింది. వారికి ఆ మూడవ స్త్రీ ఎవరో తెలియలేదు.
మహారాజు “ఆ మూడవస్త్రీ యెవరు?” అని ప్రశ్నించాడు.

ఇంద్ర:- ఆమె నిరుపేదరాలు. సత్యహిత. చాలాకాలం
నుంచీ అనేకకష్టాలు సహించింది. ఆమె భూతనాథుని ప్రథమ
పత్ని. కమలతల్లి.

భూతనాథుడు ఆసంగతివిని కెవ్వనకేకపెట్టాడు. స్వహా
తప్పిపోయేటంతవని అయింది. కానీ అతికష్టమీద అతడు
తన్నుతాను సంబాళించుకోగలిగాడు.

